

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2011 til 31. juli 2012

Revideret udgave juni 2012

Kolofon

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2011 til 31. juli 2012

Revideret udgave juni 2012

Denne vejledning er udarbejdet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i juli 2012

Bidragyder(e): NaturErhvervstyrelsen

Fotograf(er): Colourbox.com

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf.: +45 3395 8000

Fax: +45 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk

Websted: <http://www.naturerhverv.fvm.dk>

ISBN nr.: 978-87-7120-310-3

INDHOLDSFORTEGNELSE

Resumé	6
Kalender for 2011–2012	8
Væsentlige ændringer i vejledningen i forhold til sidste år	10
Ændringer i forhold til 1. udgave fra juli 2011	10
Ændringer i forhold til 2. udgave fra januar 2012	10
1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab	11
1.1 Register for gødningsregnskab	11
1.2 Hvem har pligt til at blive tilmeldt?	11
1.3 Hvem kan frivilligt blive tilmeldt?	11
1.4 Hvem kan ikke tilmelde sig?	11
1.5 Andre virksomheder der kan eller skal tilmeldes	12
1.6 Overtagelse af en ophørt virksomhed	12
1.7 Dine forpligtelser i Register for Gødningsregnskaber	13
2. Gødningsplanlægning	14
2.1 Krav til gødningsplanlægningen	14
2.1.1 Frist for gødningsplanlægning	14
2.1.2 Særligt for miljø- og økologiordningerne, MVJ-ordninger og andre aftaler	15
2.1.3 Kvælstofprognosen	15
2.1.4 Vildt- og bivenlige tiltag.....	15
2.1.5 Fosfor og kalium	16
2.1.6 Specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer).....	16
2.2 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning	16
2.3 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om Enkeltbetaling	17
2.4 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A (specialafgrøder).....	18
2.4.1 Markens kvælstofnorm	18
2.4.2 Kvælstofkvote og planlagt forbrug.....	19
2.5 Korrektioner af kvælstofnormer	19
2.5.1 Miljø- og MVJ-tilsagn, Miljøbetinget tilskud, særlig miljøstøtte og andre aftaler.....	19
2.5.2 Kvælstofkontrakt	22
2.5.3 Økologiske producenter	22
2.5.4 Forventet højere udbytte	22
2.5.5 Miljøgodkendelser	23
2.5.6 Ekstremt vejr/nedbør	23
2.6 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal	24
2.7 Kvælstofnormer for græs.....	24
2.7.1 Udlæg og efterslæt.....	25

2.7.2 Græs i omdrift	25
2.7.3 Permanent græs	25
3. Brødhvedeordningen	27
3.1 Betingelser	27
3.2 Dokumentation.....	27
3.3 Ansøgning om norm til brødhvede.....	28
3.4 Hvis du ikke udnytter løftet eller overdrager arealer med brødhvedenorm	28
3.5 Nyetablerede jordbrugere	28
4. Gødningsregnskab.....	29
4.1 Indberetning af gødningsregnskab	29
4.2 Beregning af normproduktion og dyreenheder	30
4.2.1 Årsdyr eller producerede dyr	30
4.2.2 Staldsystem	31
4.2.3 Korrektioner	31
4.3 Areal.....	33
4.3.1 Harmoniareal.....	33
4.3.2 Overdragelse af arealer i en planperiode	33
4.4 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning	34
4.4.1 Beregning af forbrug og opgørelse af lager	34
4.4.2 Forarbejdet husdyrgødning (separeret husdyrgødning).....	36
4.4.3 Afgasset biomasse	36
4.4.4 Modtaget husdyrgødning	36
4.4.5 Afsat husdyrgødning.....	37
4.4.6 Gødningskvitteringer (Skema B1).....	39
4.5 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	40
4.6 Handelsgødning	42
4.6.1 Indkøbt handelsgødning.....	42
4.6.2 Startlager.....	42
4.7 Anden organisk gødning.....	43
4.7.1 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	44
4.8 Samlet opgørelse.....	44
5. Pligtige efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder	46
5.1 Pligtige efterafgrøder	46
5.1.1 Hvem er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder.....	46
5.1.2 Hvem er ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder	46
5.1.3 Efterafgrødegrundareal	46
5.1.4 Krav til pligtige efterafgrøder	47
5.1.5 Opsparing af pligtige efterafgrøder	49
5.1.6 Overdragelse af landbrugsjord	50
5.2 Efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse.....	50
5.3 Alternativer til (pligtige) efterafgrøder	51
5.3.1 Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote	52
5.3.2 Udlægning af mellemafgrøder.....	52
5.3.3 Udlægning af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed.....	53
5.3.4 Etablering af flerårige energiafgrøder	54

5.3.5 Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning	56
6. Harmonireglerne	57
6.1 Harmonikrav	57
6.2 Produktionsmæssig sammenhæng.....	58
6.3 Undtagelsen om 2,3 DE.....	58
6.3.1 Betingelse 1: Dyrkning af 70 pct. afgrøder til grovfoder	58
6.3.2 Betingelse 2: Definition af roer, græs og græsefterafgrøder	59
6.3.3 Betingelse 3: Erklæring om udbringning af husdyrgødning	59
6.3.4 Betingelse 4: Pløjning og nedvisning	59
6.3.5 Betingelse 5: Pløjning og nedvisning af græsefterafgrøder	59
6.3.6 Betingelse 6: Ingen bælgsgødning.....	60
6.3.7 Betingelse 7: Jordprøver	60
6.3.8 Betingelse 8: Oplysningspligt	61
6.3.9 Udtrædelse af ordningen kræver afviklingsperiode.....	61
6.4 Beregning af dyreenheder.....	61
6.5 Græssende dyr.....	62
6.6 Afgasset biomasse.....	63
6.7 Forarbejdet husdyrgødning.....	63
6.8 Dyreenheder i husdyrgødning afsat til eksport eller forbrænding	63
6.9 Dokumentation - gødningskvitteringer	63
6.10 Forpagtningsaftaler	63
7. Vejledning om randzoneordningen	64
7.1 Om randzoneordningen	64
7.2 Hvad går ordningen ud på?.....	64
7.3 Hvor og hvordan udlægges randzonen?	64
7.4 Hvilke andre krav er der til randzonen?.....	65
7.5 Særligt om randzoneordningens efterafgrødekrav	66
7.6 Tilmelding	66
8. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab.....	67
8.1 Hvornår skal du afmelde din virksomhed?.....	67
8.2 Hvornår kan du afmelde din virksomhed?.....	67
8.3 Særlige tilfælde, hvor du skal afmelde din virksomhed.....	67
8.4 Hvordan kan du afmelde din virksomhed?	68
8.4.1 Afmelding i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab	68
8.4.2 Afmelding ved overdragelseserklæring	68
8.5 Særlige regler ved afmelding fra Register for Gødningsregnskaber.....	69
8.5.1 Lager ved ophør og overforbrug af gødning ved ophør.....	69
9. Dyrkningsrelaterede tiltag	71
9.1 Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder	71
9.2 Forbud mod omlægning af fodergræs	71
10. Leverandører, biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg	73
10.1 Leverandører af handelsgødning.....	73
10.1.1 Import af handelsgødning	73

10.2	Leverandører af anden organisk gødning	74
10.2.1	Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning	74
10.3	Biogasanlæg	75
10.3.1	Leverancer af afgasset biomasse og gødning	75
10.3.2	Fastsættelse af kvælstofindhold i den afgassede biomasse	76
10.4	Forarbejdningsanlæg (gyllesepareringsanlæg)	76
10.4.1	Leverancer af forarbejdet husdyrgødning (separeret husdyrgødning)	76
10.4.2	Udnyttelsesprocenten i fiberfraktion fra et forarbejdningsanlæg	78
10.4.3	Andre bestemmelser	78
10.5	Forbrændingsanlæg	78
10.5.1	Leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på centrale forbrændingsanlæg	79
10.5.2	Forbrænding på eget gårdanlæg	79
10.5.3	Behandling af forbrændingsasken	79
10.6	Kvælstofafgift	80
11.	Generelle oplysninger	81
11.1	Lovgivning og bekendtgørelser	81
11.1.1	Miljøbetingelser i Enkeltbetalingsstøtte	81
11.2	Oplysning om virksomheds- og personoplysninger	81
11.2.1	Hvor finder du oplysninger?	81
11.2.2	Hvilke oplysninger har NaturErhvervstyrelsen?	81
11.2.3	Hvilke oplysninger videregiver NaturErhvervstyrelsen?	82
11.2.4	Hvad bruger NaturErhvervstyrelsen oplysningerne til?	82
11.3	Offentliggørelse af gødningsregnskaber	82
11.4	Klagemuligheder	83
12.	Forkortelser	84
Tabeller	85
	Tabel 1a: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)	86
	Tabel 1b: Oversigtstabel over minimum antal græssende dyreenheder pr. ha	97
	Tabel 1c: Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE	98
	Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor og kalium)	99
	Tabel 3: Husdyrgødning, indhold af kvælstof, fosfor og kalium	103
	Tabel 4a Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold	109
	Tabel 4b: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion	114
	Tabel 5: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg	115
	Tabel 6: Gram råprotein pr. kg foder til svin	117
	Tabel 7: Beregning af dyreenheder (DE)	118
	Tabel 8: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug	122
Skemaer	123
	Skema A: Gødningsplanlægning 2011/12	124
	Skema A (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2011/12	126
	Skema A1: Oversigt over høstudbytter til brug for planperioden 2011/12	127
	Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden 2011/12	128

Skema B: Gødningsregnskab for planperioden 2011/12	129
Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2011 til 31. juli 2012.....	132
Skema B2: Oplysninger om dyretype og staldtype 2011/12.....	133
Skema C: Udlægning af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed.....	134
D1: Hjælpekemaer til beregning af harmoniforholdene	135
D2: Hjælpekema til beregning af græsningstryk.....	137
D3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)	138
E: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2011/12.....	139

Indeks.....	142
--------------------	------------

Resumé

For at sikre vandmiljøet er der indført regler for, hvor meget du må gødske i forhold til, hvor mange næringsstoffer de dyrkede afgrøder optager. Gødningsregnskabet er din opgørelse over hvor meget gødning, du har brugt. I denne vejledning kan du læse om de ordninger, der knytter sig til Register for Gødningsregnskab, efterafgrøder, harmoniregler, randzoneordningen og dyrkningsrelaterede tiltag. Du kan også finde tabeller og skemaer, som du kan bruge, når du laver gødningsplanlægning og gødningsregnskab.

Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1)

Når du er med i Register for Gødningsregnskab, kan du købe handelsgødning uden afgift.

Du *kan* være med i registret, hvis din virksomhed:

- Har en momsregistreret omsætning på over 20.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf.

Du *skal* være med i registret, hvis din virksomhed:

- Har en momspligtig omsætning på over 50.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf og
- har over 10 dyreenheder (DE) (se Tabel 7), eller
- har en husdyrtæthed over 1,0 DE/ha, eller
- modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning inden for en planperiode.

Når din virksomhed er tilmeldt registret, skal du:

- Udarbejde en gødningsplanlægning (se kapitel 2) for, hvordan din gødning anvendes.
- Beregne en kvælstofkvote for, hvor meget du må forbruge, og holde den opdateret (se afsnit 2.5 og 2.6).
- Udarbejde et gødningsregnskab (se kapitel 4), der viser hvor meget gødning, du har forbrugt i forhold til din kvote.
- I gødningsregnskabet opgøres også, om du overholder regler om efterafgrøder og harmoni.

Efterafgrøder (se kapitel 5)

Reglerne fastsætter, på hvor stor en del af dine marker, du skal etablere efterafgrøder. Reglerne om plantedække gælder, uanset om du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Du skal overholde reglerne om plantedække, hvis din virksomhed:

- Har en momspligtig omsætning på over 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, og
- du dyrker et areal på 10 ha eller derover.

Din virksomhed kan helt eller delvist opfylde kravet om udlægning af efterafgrøder ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder (se afsnit 5.3).

Harmoniregler og harmonikrav (se kapitel 6)

For at have en fælles enhed omregnes størrelsen af dit dyrehold til antal dyreenheder (DE). Dvs. at du skal beregne, hvor mange DE du i alt har haft i planperioden, og hvad dit harmoniareal har været i samme planperiode.

Hvis du har et dyrehold på over 3 DE eller modtager husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning fra 3 eller flere DE, er du omfattet af harmonireglerne. Reglerne fastsætter, hvor meget husdyrgødning du må anvende i forhold til størrelsen af dit areal.

Som udgangspunkt må du udbringe husdyrgødning på din jord svarende til højst 1,4 DE/ha/planperiode, men der gælder særlige regler, fx for kvægbrug.

Randzoneordningen (se kapitel 7)

På baggrund af regeringens indsatsplan om kompenserende foranstaltninger som følge af ophævelse af kravet om braklægning i 2008, er der etableret en frivillig randzoneordning.

Når du deltager i randzoneordningen kan du øge din virksomheds kvælstofkvote. Til gengæld er det et krav, at du øger dit areal med efterafgrøder og udlægger randzoner.

Bemærk, at det sandsynligvis er sidste planperiode med mulighed for tilmelding til randzoneordningen.

Afmelding fra Register for Gødningsregnskab (se kapitel 8)

Hvis du ikke længere ønsker at være med i Register for Gødningsregnskab, kan du afmelde din virksomhed fra registret. Du afmelder din virksomhed ved at sende en overdragelseserklæring, et gødningsregnskab med ophørsdato i felt 917 eller sender et brev direkte til NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug.

Dyrkningsrelaterede tiltag (se kapitel 9)

Der er lavet regler om dyrkningsrelaterede tiltag. Dette betyder at der er forbud mod jordbearbejdning og omlægning af fodergræsmarker i visse perioder.

Indberetning af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning (se kapitel 10)

Virksomheder, som er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal oplyse NaturErhvervstyrelsen om gødningsleverancer til andre virksomheder.

Virksomheder, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal kun oplyse om den gødning, som er leveret til tilmeldte virksomheder. Biogasanlæg og forarbejdningsanlæg skal desuden oplyse om den gødning, der er modtaget til anlægget og afsat fra anlægget.

Du skal indberette salg af handelsgødning og afsat gødning via det elektroniske indberetningssystem for leverandører.

Kalender for 2011–2012

Kalender for administrative krav og frister 2011–2012		
<p>Når du er med i Register for Gødningsregnskab, skal du overholde nogle krav og frister. Nedenfor er en oversigt over de vigtigste frister. Du kan læse mere i vejledningens enkelte afsnit.</p>		
2011	1. august	Planperioden 2011/12 starter
	1. aug. til 30. sept.	Forlænget planperiode 2010/11
	17. august	Ansøgning om anvendelse af brødhvedenorm for 2011/12
	1. september	Frist for indberetning af leverancer af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning for 2010/11
	20. august	Framelding fra ordning om alternativer til efterafgrøder i planperiode 2011/12
		Senest ændring af overførsler af overskud af efterafgrøder for planperioden 2010/11
		Framelding fra ordning om randzoner for planperioden 2010/11
		Senest framelding fra ordning om forøgelse af N-kvoten ved udlæg af ekstra efterafgrøder
	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2010/11	
10. oktober	Senest framelding af mellemafgrøder som erstatning for efterafgrøder	
2012	31. marts	Sidste frist for indberetning af gødningsregnskab for 2010/11
	24. april	Frist for gødningsplanlægning for 2011/12
	24. april	Frist for indberetning i Fællesskemaet (gødningsplanlægningen kan integreres i denne)
		Senest frist for tilmelding til randzoneordningen for 2011/12
		Tilmelding af alternative til efterafgrøder for 2011/12
		Tilmelding til ordning om forhøjet kvote ved udlægning af ekstra efterafgrøder for 2011/12
		Frist for indberetning af overførsel af overskud af udlagte efterafgrøder for 2011/12
	31. juli	Sidste frist for tilmelding til Register for Gødningsregnskab for planperioden 2011/12
	31. juli	Planperioden 2011/12 slutter
	August	Ansøgning om anvendelse af brødhvedenorm for 2012/13
	1. aug. til 30. sept.	Forlænget planperiode 2011/12
1. september	Frist for indberetning af leverancer af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning for 2011/12	
Oktober	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2011/12	
2013	31.marts	Sidste frist for indberetning af gødningsregnskab for 2011/12

Kalender for dyrkningsmæssige krav og frister 2011–2012

Som jordbruger har du pligt til at overholde nedenstående datoer med mindre du har arealer der er undtaget af bestemmelser om forbud mod omlægning af fodergræs og jordbearbejdning - se kapitel 9.

2011	1.juni	Start på forbud mod omlægning af fodergræs
	Fra høst	Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder
	15. august	Senest omlægning af fodergræs til fodergræs
		Senest omlægning af fodergræs til grønkorn med græsudlæg
	1.oktober	Nedvisning af ukrudt og spildfrø må finde sted, hvor der er forbud mod jordbearbejdning
1.november	Slut på forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder, hvis arealet anvendes til dyrkning af kartofler i den kommende sæson	
	Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord og humusjord	
2012	1.februar	Slut på forbud mod omlægning af fodergræs
		Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord
Hvis der er krav om udlægning af pligtige efterafgrøder på din ejendom, skal du overholde følgende datoer - se kapitel 5.		
2011	1.august	Efterafgrøder der ikke er korsblomstrede sås senest
	20.august	Korsblomstrede efterafgrøder sås senest
2012	20. oktober	Tidligst nedpløjning af pligtige efterafgrøder for 2010/11
	1.marts	Tidligst destruktion af efterafgrøder udsået som udlæg i majs for 2010/11

Væsentlige ændringer i vejledningen i forhold til sidste år

- Der er tilføjet en aktivitetskalender, som indeholder frister for dyrkningsrelaterede regler.
- Frist for gødningsplanlægning og indberetning i Fællesskemaet for planperioden 2011/12 er den 24. april 2012.
- Der er justeret i reglerne om energiafgrøder som alternativer til efterafgrøder, idet referencsåret og omregningsfaktoren er ændret, jf. afsnit 5.3.4.
- Reglerne om mellemafgrøder som alternativ til efterafgrøder er justeret og præciseret, således at frøgræs kan anvendes som mellemafgrøde, og at plantetal anvendes i stedet for udsædsmængder ved vurdering af om mellemafgrøden er veletableret, jf. afsnit 5.3.2.
- Nedsættelse af N-kvoten som alternativ til efterafgrøde er ændret, således at økologer nu kan anvende alternativet på lige fod med konventionelle jordbrugere, jf. afsnit 5.3.1.
- Reglerne om dyrkningsrelaterede tiltag, herunder forbud mod jordbearbejdning og omlægning af fodergræsmarker i visse perioder, er justeret, jf. kapitel 9.
- Der er tilføjet en liste med omregningsfaktorer for ikke så udbredte husdyrarter.
- Der er tilføjet en tabel om standardforudsætninger til beregning af foderenheder (FE) for hø og wrapensilage, jf. Tabel 1c.
- Brødhvedeordningen, reglerne om pligtige efterafgrøder og harmonireglerne har fået hvert deres kapitel for at øge overskueligheden.
- Afsnittet om forøgelse af N kvote ved udlægning af yderligere efterafgrøder er flyttet fra dyrkningsmæssige tiltag til kapitel 2 om efterafgrøder.
- Indholdsfortegnelsen er gjort mere detaljeret for at øge overskueligheden.
- Desuden er der tilføjet en række konsekvensrettelser og redaktionelle ændringer samt et stikordsregister.

Ændringer i forhold til 1. udgave fra juli 2011

- Tabel 3 er rettet (rettede tal i kursiv)
- Præcisering af eksempel med ompløjning af fodergræs på lerjord på side 72
- Konsekvens rettelser, der følger af, at Plantedirektoratet nu er en del af NaturErhvervstyrelsen.
- Præcisering af kriterier for etablering af mellemafgrøder side 53

Ændringer i forhold til 2. udgave fra januar 2012

- Tabel 1 er rettet i forbindelse med en korrektion af normreduktionsprocenten
- Brødhvedearealet er ændret til 42.466 ha (se kapitel 3 side 27).
- Formel for type 1 korrektion af gødningsproduktionen for ungtyre er rettet.

1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab

1.1 Register for gødningsregnskab

Driver du en jordbrugsvirksomhed, hvor virksomhedens årlige momsregistrerede omsætning inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf overstiger 20.000 kr. om året, kan du tilmelde dig Register for Gødningsregnskab. Hvis din virksomhed er med i Register for Gødningsregnskab, kan du købe afgiftsfrit handelsgødning. Virksomheder der leverer husdyrgødning til din virksomhed, kan desuden fratække husdyrgødningsleverancen i deres gødningsregnskab.

1.2 Hvem har pligt til at blive tilmeldt?

Du *skal* tilmelde din virksomhed, hvis den har en årlig momsregistreret omsætning på mere end 50.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf og samtidig opfylder mindst én af disse betingelser:

- Har mere end 10 dyreenheder (DE),
- har mere end 1 DE pr. ha, eller
- modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning i planperioden.

Bemærk, at lejeindtægt og Enkeltbetaling ikke skal medregnes som omsætning.

Du skal tilmelde din virksomhed i den planperiode, hvor den første gang opfylder kravene. Det betyder, at du senest skal tilmelde din virksomhed den 31. juli 2012, hvis din virksomhed er blevet pligtig i planperioden 2011/12.

1.3 Hvem kan frivilligt blive tilmeldt?

Du *kan* tilmelde din virksomhed frivilligt, hvis den har et CVR-nr. og opfylder kravet om en momsregistreret omsætning på mindst 20.000 kr. om året inden for planteavl, husdyravl eller skovbrug.

Bemærk, at lejeindtægt og Enkeltbetaling ikke skal medregnes som omsætning.

Du skal tilmelde din virksomhed inden 31. juli 2012, hvis du vil være med i planperioden 2011/12.

1.4 Hvem kan ikke tilmelde sig?

Du kan ikke tilmelde din virksomhed, hvis den ikke er momsregisteret, dvs. har et CVR-nr. Under særlige omstændigheder kan der i visse tilfælde dispenseres fra kravet om CVR-nr. (se afsnit 1.5).

Du kan heller ikke tilmelde din virksomhed, hvis den ikke opfylder kravet om momsregisteret omsætning på mindst 20.000 kr. inden for planteavl, husdyravl eller skovbrug.

Kravet om at omsætningen skal være inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf betyder, at fx golfbaner, parker, fodboldbaner, rideskoler og hestepensioner ikke kan være med.

Hvis du har en virksomhed, der er momsregisteret med blandet drift, dvs. hvis du både driver virksomhed inden for planteavl, husdyravl, skovbrug og fx har en hestepension og din moms-

omsætning inden for planteavl, husdyravl, skovbrug overstiger 20.000 kr., kan du tilmelde din virksomhed som nævnt ovenfor.

Bemærk, at minkavlere og økologiske bedrifter også er omfattet af reglerne.

1.5 Andre virksomheder der kan eller skal tilmeldes

Dødsboer, konkursboer og brugeligt pant, som viderefører en landbrugsbedrift, kan i en afgrænset periode være tilmeldt på et SE-nr.

1.6 Overtagelse af en ophørt virksomhed

Hvis du overtager en virksomhed, der har pligt til at være med i Register for Gødningsregnskaber, skal du tilmelde virksomheden til registret inden den 31. juli 2012. Du skal huske at få oplysninger fra den tidligere ejer om:

- Forbrugt, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug.

Hvis din virksomhed har husdyravl, især hvis du er svineproducent og overtager jorden fra et kvægbrug, skal du desuden være opmærksom på antal udbragte DE pr. ha i forhold til harmonireglerne.

Når du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du fremover indberette et gødningsregnskab.

I planperioden 2011/12 har du ret til virksomhedens kvælstofkvote for hele planperioden. Du skal derfor medtage al den gødning, der er brugt på de arealer du overtager i perioden - også den gødning som den tidligere jordbruger brugte. Du skal altså have alle forhold med i dit gødningsregnskab, også selvom den tidligere bruger vælger at indberette et gødningsregnskab for perioden 1. august 2011 og frem til den dato, hvor du overtager virksomheden.

Hvis du allerede er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du i dit gødningsregnskab medtage forholdene fra den ophørte virksomhed sammen med forholdene for din nuværende virksomhed.

Eksempel 1: Hvad skal den nye bruger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2011		50 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+ 700 kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2012	150 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2012 (felt 705 minus 704)	= 150 kg N	- 150 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2011/12 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 600 kg N	706
I dette eksempel overtager en køber den 1. marts 2012 en ejendom med en samlet kvælstofkvote på 700 kg N. Sælger har oplyst, at ejendommen havde et startlager på 50 kg N (felt 708). Sælger har købt handelsgødning med 500 kg N, og den nye ejer køber fra den 1. marts til den 31. juli 2012 handelsgødning med 200 kg N. Indkøbt handelsgødning er derfor i alt: 200 kg N + 500 kg N = 700 kg N (felt 703). Ved planperiodens udløb den 31. juli er der et lager på 150 kg N (felt 707). Det samlede forbrug er derfor indkøb (700 kg N) + startlager (50 kg N) – slutlager (150 kg N) = 600 kg N (felt 706).			

1.7 Dine forpligtelser i Register for Gødningsregnskaber

Når din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab skal du:

- Udarbejde gødningsplanlægning (se kapitel 2).
- Beregne virksomhedens kvælstofkvote (se kapitel 2).
- Udarbejde et gødningsregnskab og beregne din virksomheds kvælstofforbrug (se kapitel 4).
- Indberette dit gødningsregnskab elektronisk på www.landbrugsindberetning.dk. Bemærk, at pligtige virksomheder under 25 ha, er indtil videre undtaget kravet om elektronisk indberetning.

Din tilmelding til Register for Gødningsregnskab er gældende indtil du skriftligt anmoder om at blive afmeldt registret (se kapitel 8).

2. Gødningsplanlægning

2.1 Krav til gødningsplanlægningen

Når du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du lave en gødningsplanlægning, der viser, hvilke marker og afgrøder, du planlægger at dyrke i sæsonen. Ud fra gødningsplanen beregner du en kvote for, hvor meget kvælstof du må fordele på dine marker. Dette er din kvælstofkvote. For at beregne kvoten bruges altså gødningsplanen med arealer, afgrøder, afgrødernes kvælstofnorm, afgrøder dyrket sidste år (forfrugt), jordbundstype, efterafgrøder og kvælstofprognosen.

Du kan ansøge om at korrigere din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter eller er udsat for ekstremt vejr. Du *skal* korrigere din kvælstofkvote, hvis du har tilsagn om tilskud til miljø- eller økologiordninger, MVJ-aftaler, MB-aftaler eller andre aftaler (se afsnit 2.5).

Du skal være opmærksom på, at der er særlige regler for græs og brødhvede (se afsnit 2.6 og kapitel 3) samt regler om pligtige efterafgrøder (se kapitel 5).

2.1.1 Frist for gødningsplanlægning

Din gødningsplanlægning skal være klar inden den 24. april 2012. Hvis du tilmelder dig til Register for Gødningsregnskab senere, skal du lave gødningsplanlægningen snarest efter du har modtaget dit tilmeldingsbevis.

Du kan *med fordel* lave din gødningsplanlægning i Fællesskemaet. Det vil i så fald betyde, at:

- Kravet om udfyldelse af gødningsplanlægning i papirskema (Skema A) bortfalder.
- Fødevareministeriet beregner din kvælstofkvote ud fra de indtastede oplysninger.
- Du kan se din procent med pligtige efterafgrøder.
- Oplysninger, som du ellers selv skal overføre til dit gødningsregnskab, bliver fortrykt i dit gødningsregnskab. Du skal blot korrigere for de ændringer, der eventuelt er sket i løbet af planperioden.

Ønsker du at benytte et af de 5 alternativer til efterafgrøder eller at overføre efterafgrøder til næste planperiode, skal dette indberettes elektronisk i forbindelse med ansøgning om Enkelbetaling. Det behøver dog ikke være en del af markplanen i Fællesskemaet.

Hvis du ikke søger om Enkelbetaling, kan du alligevel bruge Fællesskemaet til gødningsplanlægning, men oplysningerne bliver ikke gemt af Fødevareministeriet. Du skal derfor selv opbevare dem, og oplysningerne bliver ikke fortrykt i dit gødningsregnskab.

Du kan også lave gødningsplanlægningen i Skema A. Der er et særligt Skema A til specialafgrøder, der omfatter skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer. Begge skemaer finder du bagerst i vejledningen.

For at du kan anvende gødningsplanen som dokumentation for ændringer, skal du ajourføre din gødningsplanlægning i løbet af planperioden, så den svarer til de faktiske forhold. Vær opmærksom på at gemme den oprindelige gødningsplan, som viser at gødningsplanlægningen er udført inden for fristen.

2.1.2 Særligt for miljø- og økologiordningerne, MVJ-ordninger og andre aftaler

Ved følgende ordninger skal du lave en gødningsplanlægning - også selvom du ikke er med i Register for Gødningsregnskab:

- MVJ-tilsagnstype 1: Aftale om nedsættelse af kvælstoftilførslen.
- MVJ-tilsagnstype 4: Miljøvenlig drift af græs, niveau 1 (maks. 80 kg total N pr. ha).
- MVJ-tilsagnstype 5: Pleje af græs- og naturarealer, hvis der er MVJ-aftale om tilde-ling af maksimalt 80 kg total N pr. ha.
- MVJ-tilsagnstype 11: Miljøvenlig drift af græs- og naturarealer (2003-2005 tilsagn) med mulighed for tilførsel af gødning udover den gødning, som græssende dyr efterla-der. I disse tilfælde skal du også lave et gødningsregnskab, som du skal opbevare i mindst 5 år.
- Pleje af græs- og naturarealer (tilsagn indgået med virkning fra 1. september 2011).
- Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagn indgået med virkning fra 1. september 2011).
- 1-årigt tilskud til Pleje af permanentgræs.
- MB-tilsagn.
- 1-årigt tilskud til Ekstensivt landbrug.

Du skal være opmærksom på, at der kan være særlige regler for beregning af virksomhedens produktion af husdyrgødning ved miljøtilsagn og MVJ-aftaler.

2.1.3 Kvælstofprognosen

Kvælstofnormen for de afgrøder du dyrker, skal korrigeres ud fra den årlige kvælstofprogno-se. NaturErhvervstyrelsen offentliggør prognosen omkring medio marts 2012. Korrektionen skal kun foretages for arealer med korn og forårssåede afgrøder (herunder grønsager og kryd-derurter) samt afgrøder, der har en højere kvælstofkvote end 0 kg N pr. ha efter at forfrugts-værdier er trukket fra. Din kvælstofkvote kan derfor ikke blive negativ.

For at udregne hvor meget du skal korrigere dit kvælstofforbrug, skal du for hver jordtype gange antal hektar med kvælstofprognosens tal for jordtypen i kg N pr. ha. Kvælstofprogno-sen kan være positiv, negativ eller neutral. Hvis prognosen er negativ, oplyser du dette med et minustegn. Resultaterne lægges sammen, så du kan se, hvor meget du skal lægge til eller trække fra for at få din endelige kvælstofkvote. Du kan bruge bagsiden af Skema A til indreg-ning af kvælstofprognosen.

2.1.4 Vildt- og bivenlige tiltag

Du kan lave vildt- og bivenlige tiltag i marken ved at etablere 2 meter barjordstriber, insekt-volde og vildtstriber, som beskrevet i ”Vejledning om Enkeltbetaling 2011”. Disse tiltag skal ikke anmeldes særskilt i markplanen i Fællesskemaet, og de skal heller ikke indtegnes separat på dit markkort.

Du skal dog være opmærksom på, at arealer med vildt- og bivenlige tiltag ikke har en kvæl-stofnorm. I gødningsplanlægningen skal du derfor fortsat anføre hele markens areal inkl. stri-ber. Men når du beregner kvælstofkvoten for marken, skal du nedsætte kvælstofnormen (kg N/ha) svarende til, hvor mange procent striberne eller voldene dækker af markens areal. Det beregnede tal (kg N/ha) anføres i kolonnen ”N-korrektion” og fratrækkes dermed hele mar-kens kvote.

Eksempel 2: Ingen kvælstofnorm til vildt- og bivenlige tiltag i gødningsplanlægningen

I en 5 ha stor havremark sås 6 m brede vildtstriber med en blanding af majs/honningurt/marvkål/jordskokker. Vildtstriberne udgør 8 pct. af markens areal. I forhold til Enkeltbetaling "tæller de som havre". Disse striber kan dog ikke medtages som havre, når der skal beregnes N-kvotet i gødningsplanlægningen. For at trække den del af marken, der er tilsået med vildtstriber, ud af kvoteberegningen i forbindelse med gødningsplanlægning i EHA, skal man fratrække arealet med vildtstriber beregnet i kg N pr. ha fra normen i kolonne 29 "N-korrektion".

Beregning: 5 ha havre med afgrødekod 3, JB-nr. 7 har en norm på 95 kg N pr. ha. Da vildtstriberne udgør 8 pct. af arealet, fratrækkes denne procent også kvoten pr. ha, altså 7,6 kg N, som skrives i kolonne 29 med minus fortegn. Den samlede kvote for marken bliver så $5 * 87,4 = 437$ kg N.

2.1.5 Fosfor og kalium

Du *kan* oplyse behovet for fosfor i gødningsplanlægningen. Du kan finde de retningsgivende normer ved standardudbytte for jordtype 2 + 4 og middel fosfortal (Pt. 2-4) i Tabel 1a. Hvis du ønsker at planlægge kaliumbehovet, kan du finde retningsgivende normer ved standardudbytte for jordtype 2 + 4 og middel kalital (Kt. 8-11) i Tabel 1a.

2.1.6 Specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer)

Hvis du har specialafgrøder, kan du lave din gødningsplanlægning i Fællesskemaet eller i Skema A (specialafgrøder) bagerst i denne vejledning. Du kan bruge skemaet, hvis du kun dyrker afgrøderne i Tabel 2, og i denne planperiode ikke bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning. Forskellen mellem gødningsplanlægning for disse typer afgrøder i forhold til at bruge det almindelige Skema A er, at du finder din kvælstofnorm i Tabel 2, og at du skal oplyse, om du dyrker afgrøder i et åbent eller et lukket system.

Kvælstofnorm og -kvote: Hvis du har omsået, beregner du kvoten ud fra den afgrøde, du senest har sået. For lukkede systemer er normen lig med den brugte mængde kvælstof. I gødningsplanlægningen skal du sætte kvælstofkvoten til det forventede forbrug af kvælstof pr. ha. Hvis du dyrker kulturer, der ikke har en artsspecifik kvælstofnorm, kan du få tilladelse til at bruge en højere kvælstofnorm. Du skal lave en skriftlig ansøgning, hvor du dokumenterer, at du ud fra god dyrkningspraksis har behov for en højere kvælstofkvote end den, der står i fællesnormen.

2.2 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning

Nedenfor er en liste over oplysninger, der skal med i gødningsplanlægningen. De to efterfølgende afsnit beskriver, hvordan du gør.

1. Mark nr./markblok nr.: Er den enkelte marks identifikations-nr. Du skal oplyse mark-nr. (og markblok-nr. ved Enkeltbetalingsansøgning) for alle dine marker. Det er kun dyrkede, udyrkede og udtagne marker, der er omfattet af reglerne om gødningsplanlægning.

2. Areal (ha): Er markens størrelse i hektar. Du skal oplyse markens areal i hektar med mindst én decimal ved udregninger i forbindelse med gødningsplanlægning. Du skal dog skrive to decimaler, hvis du søger om Enkeltbetaling.

3. Afgrøde: Er afgrøden/afgrøderne i denne planperiode. Du kan finde afgrødekoderne i Tabel 1a og Tabel 2. Det er de samme afgrødekoder som i ansøgning om Enkeltbetaling. Hvis afgrøden ikke er nævnt specifikt i Tabel 1a eller Tabel 2, skal du bruge en fællesnorm, fx "Andre kornarter, efterårssået" eller for specialafgrøder fx "Anden træfrugt".

4. JB-nr. (jordtype): Jordtype og JB-nr. bestemmes ud fra jordtypen i pløjelaget. Hver jordtype har forskellig kvælstofnorm. Jordtyperne er: Grovsand, finsand, sandblandet lerjord, lerjord og vandet sandjord. Jordtype 12 (specielle jordtyper) kan du dele ind under grovsand, sandblandet lerjord eller lerjord, hvis teksten svarer til disse jordtyper. Jordtypen for jorderne på dine marker kan du finde på www.djf-geodata.dk ved at søge på det bloknummer marken ligger i. Hvis du anvender elektronisk ansøgning i Fællesskemaet, vil jordtypen være forudfyldt.

5. Vandet sandjord: Er marker, der vandes, og derfor har en anden kvælstofnorm. Du kan benytte normerne for vandet sandjord, hvis du kan dokumentere en vandingstilladelse på minimum 75 mm vand, svarende til 750 m³ pr. ha. Du kan beregne størrelsen på det areal, du kan vande, hvis du vil opfylde dette krav, ved at dividere den samlede vandmængde i din vandingstilladelse med 750 m³ pr. ha.

6. Forfrugt: Markens forfrugt er hovedafgrøden på marken året før. Hvis du fx har dyrket korn med græsudlæg i foråret 2011, er det kornafgrøden, du skal oplyse som forfrugt for afgrøden i 2012. Nogle forfrugter samler mere kvælstof op end andre, og frigiver det til gavn for den afgrøde, der følger efter. Forfrugtsværdien er med til at dække kvælstofbehovet for den efterfølgende afgrøde. Derfor skal du trække værdien af forfrugten fra kvælstofnormen til afgrøden. Du finder forfrugtsværdien af afgrøden fra sidste år i Tabel 1a og 2. Hvis der for afgrøden i den nye sæson står "Nej" i kolonne 4 "Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm" i Tabel 1a, skal du skrive forfrugtsværdien som nul.

7. Kvælstofnorm: Er den maksimale mængde kvælstof du må bruge til at dyrke en bestemt afgrøde. Ud for hver afgrøde i Tabel 1a og 2, står der hvilken kvælstofnorm afgrøden har på forskellige jordtyper.

8. Efterafgrøde: Er afgrøder, der står på marken efter høst af hovedafgrøden, og derfor opsamler kvælstof, så det ikke udvaskes til vandmiljøet. I forbindelse med din gødningsplanlægning skal du oplyse, om du skal etablere 10 eller 14 pct. pligtige efterafgrøder af din virksomheds efterafgrødegrundareal (se afsnit 5.1.3). Du skal ligeledes oplyse, hvor du etablerer eller udlægger efterafgrøder i efteråret 2012. I Skema A skal du oplyse summen af arealer med pligtige efterafgrøder.

9. Alternativer til og overførsel af efterafgrøder: Hvis du ønsker at anvende ét af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder, skal du anføre dette i din gødningsplan (se afsnit 5.3). Du skal ligeledes anføre, om du ønsker at overføre efterafgrøder til den følgende planperiode (se afsnit 5.1.5). Vær opmærksom på at disse frivillige tiltag skal indberettes elektronisk i Fællesskemaet.

2.3 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om Enkeltbetaling

Når du søger om Enkeltbetaling, kan du også indberette oplysninger til din gødningsplanlægning i Fællesskemaet.

Eksempel 3: Sådan så den elektroniske version af gødningsplansiden ud i Fællesskemaet for 2010. Du finder det opdaterede skema for 2012 på www.naturerhverv.fvm.dk.

Side 4 - Gødningsplanlægning: Oplysninger om jordbundstype, forfrugt og efterafgrøder til beregning af kvælstofkvote

Ansøgningsnr.: 149281
Høstår: 2010
EHA2010 Ansøgning Log ud

Udskriv Teknisk hjælp
Vejledning til siden
Internet Markkort

Denne side indeholder oplysninger til beregning af kvælstofkvoter mm. Hvis du ønsker at oprette eller slette marker, skal du gøre det på Side 3.

Hvis du tilmedler dig Plantedirektoratets randzoneordning eller miljøordningen Ekstensivt Landbrug (EL) skal gødningsplan indberettes. Under de øvrige ordninger er indberetningen af gødningsplanen frivillig. Kolonne 34-36 og 38-40 kan benyttes til egen beregning af kvælstofkvote (N-kvoter). Den endelige N-kvoter kan opgøres, når årets N-prognose foreligger omkring 1. april 2010. Hvis der er etableret tidligere efterafgrøder, som er dyrket i efteråret 2009, skal der foretages fredrag i kvoten. Korrektioner til N-kvoten anføres i kolonne 29.

Den beregnede N-kvoter for bedriften skal reduceres, hvis arealerne gennem anden lovgivning eller ved aftale med offentlig myndighed maksimalt kan tilføres en kvælstofmængde, der er lavere end Plantedirektoratets normer. Det er muligt at indlægge disse korrektioner i kolonnen "Korrektion", i denne kolonne kan der også komieres for højere forventede basudbytter og konsulerterklæringer.

A Antal ha med pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2009: 10,32 ha

B Hovedparten af min agerjord er beliggende i kommunenr. (Beregnet ud fra ejendomsnr. på side 2): 657 HERNING

C Hvis det angivne kommunenr. ikke er korrekt, så kan du ændre det her: 657 HERNING

D For kvælstofbrug: Jeg har anvendt de særlige harmoniregler på 2,3 drejebænder pr. ha: Sæt X

E Der blev i 2008/2009 udbragt husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til: under 0,8 eller ingen DE/ha harmoniareal 0,8 DE/ha harmoniareal og derover

F Antal ha dyrkningsjord, der er udlagt med randzoner under randzoneordningen: (Med dyrkningsjord menes arealer der enten var dyrket eller braktlagt i 2008.) 1,23 ha

G Kontrol af markering for harmoniareal: (På baggrund af de anmeldte afgrødekoder, er der automatisk opsat markering for, om dine arealer er omfattet af krav om harmoniarealer. Har du kontroleret, at markeringerne er opsat korrekt?) Ja Nej

Marknr.	Areal fra side 3 (Ha)	JB-nr. over nr. fra side 3	JB-nr. fra side 3	Vanding	Forfrugt	Efterafgrøde	Efterafgrøde og udleje, kode Se note 1	Efterafgrøde	Efterafgrøde og udleje, areal (Ha)	N-korrektion Se note 2	N-norm afgrøde (side 3)	N-fredrag forfrugt	N-norm efterafgrøde	75 % af N-kvoter pga. 75%	Ekstra N på randzoner		
				22	23	24	25			28	29	34	35	36	37	38	39
1-0	12,18	3		☐	☐	☐	Vårbyg		260			243	0				
5-0	6,50	3		☐	☐	☐	Vinterhvede		216			162	0				1
6-0	3,65	3		☐	☐	☐	Silomajs		216			162	0				
7-0	0,40	3		☐	☐	☐	Klævergræs under 50 pct. klæver (omdrift)		260			243	0				

For at kunne opfylde kravene til gødningsplanlægning og beregne kvælstofkvoten skal du tilføje nogle få ekstra oplysninger til din ansøgning om Enkeltbetaling på side 4 i Fællesskemaet. Her skal du notere JB-nr. (jordtype), eventuel vandingstilladelse (i feltet "Vanding"), forfrugt, efterafgrøder, om du dyrker flere hold afgrøder pr. vækstsæson samt indføje eventuelle øvrige korrektioner. Du skal ikke korrigerer for kvælstofprognosen, da korrektionen sker automatisk efter prognosen er offentliggjort. Du kan finde en liste over alle relevante oplysninger og forklaring på begreberne i afsnit 2.2.

2.4 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A (specialafgrøder)

Skema A er vedlagt i denne vejledning. Du skal udfylde alle felter i skemaet, hvis du ikke benytter muligheden for gødningsplanlægning i Fællesskemaet. Har du specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer), skal du bruge skema A (specialafgrøder).

2.4.1 Markens kvælstofnorm

Du beregner markens kvælstofnorm pr. hektar ved at trække forfrugtsværdien (afhængig af forrige års afgrøde) fra kvælstofnormen for afgrøden og indregne eventuelle korrektioner. Til sidst udregner du markens samlede kvælstofkvote ved at gange markens areal med afgrødens kvælstofnorm (kolonne 2 gange kolonne 9).

2.4.2 Kvælstofkvote og planlagt forbrug

Du kan beregne din kvælstofkvote på bagsiden af skema A ved at:

- Lægge markernes kvælstofkvoter sammen i kolonne 10 fra skema A's forside. Summen overføres til første række i skemaet på bagsiden (felt 1).
- Herefter trækker du forfrugtsværdien af efterafgrøder i efteråret 2011 fra (felt m).
- Til sidst korrigerer du for kvælstofprognosen.

2.5 Korrektioner af kvælstofnormer

Du skal korrigere din kvælstofkvote, hvis du har arealer med særlig miljøstøtte, miljøtilsagn, MVJ-aftaler, MB-tilsagn eller andre aftaler. I gødningsplanlægningen skal du markere dette i kolonnen "N- korrektion" i Fællesskemaet eller i kolonne 8 "Evt. N-korrektion" i Skema A. Du skal også skrive andre begrænsninger i kvælstofforbruget i denne kolonne, fx begrænsninger i forbindelse med indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse (angivet med tal).

Du kan korrigere din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter eller er udsat for ekstremt vejr.

De særlige miljøstøtteordninger omfatter i dette afsnit de 1-årige tilskudsordninger, Ekstensivt landbrug og Pleje af permanentgræs.

2.5.1 Miljø- og MVJ-tilsagn, Miljøbetinget tilskud, særlig miljøstøtte og andre aftaler

Hvis du har lavet en aftale med en offentlig myndighed eller har indgået et tilsagn om at bestemte arealer skal have mindre kvælstof, er det den aftalte mængde, der er grundlaget for din kvælstofkvote på disse arealer. Der findes forskellige tilsagnstyper for forskellige år. Oversigt over tilsagnstyperne findes i "Vejledning til Enkeltbetaling 2012". Nedenfor gennemgås hvordan du behandler de forskellige typer tilsagn i forbindelse med gødningsplanlægningen.

Tilsagn indgået i år 2002 og tidligere samt 2006 og senere, og 1-årigt tilskud til Pleje af permanent græs

MVJ-tilsagn med begrænset kvælstofkvote (tilsagnstype 4 og 5)

Der henvises til tilsagn indgået i 2002 og tidligere, hvor der i tilsagnet er bestemt en kvote for den totale mængde kvælstof, som du må tilføre et areal (se eksemplet nedenfor). Bemærk, at tilsagnet lyder på total kg N, hvilket betyder, at der ikke kan indregnes en udnyttelsesprocent (også selvom der udbringes organisk gødning).

Eksempel 4: Korrektion ved MVJ-tilsagn om Pleje af græs med afgræsning (tilsagnstype 5)

MVJ-tilsagnet lyder på tildeling af maks. 50 kg total N/ha. Afgrødekoden er 253 og JB-nr. 3, som har N-normen 80 kg N/ha. Korrektionen bliver derfor: 80 kg N/ha – 50 kg N/ha = 30 kg N/ha. I korrektionskolonnen anføres "-30", som så fratrækkes afgrødens norm, der derfor ender på de tilladte 50 kg N/ha. Den husdyrgødning der afsættes på marken ved græsning, kan fratrækkes i bedriftens normproduktion.

MVJ-tilsagn uden kvælstofkvote (tilsagnstype 4, 5, 9, 16 og 40, 45, 51, 52 og 54)

Hvis dine husdyr afgræsser arealer med et MVJ-tilsagn uden kvælstofkvote, kan den mængde kvælstof, som de afsætter på arealet, trækkes fra i gødningsregnskabet. Det gælder både ved afgræsning af arealer, der tilhører virksomheder, som er med i Register for Gødningsregnskab og på arealer, der tilhører virksomheder uden for registret.

Oversigt 1: Husdyrgødning på arealer med 1-årigt tilskud til Pleje af permanent græs og MVJ 0-arealer (kan forekomme for tilsagnstype 4, 5, 9, 13, 16, 40, 45, 51, 52 og 54)			
Egne dyr afgræsser egne MVJ 0-arealer og arealer med tilskud til Pleje af permanent græs			
Er med i Register for Gødningsregnskab		Er ikke med i Register for Gødningsregnskab ¹⁾	
<ul style="list-style-type: none"> Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. 		Intet krav om gødningsregnskab	
Afgiver/modtager husdyrgødning til MVJ 0-arealer og arealer med 1-årigt tilskud til Pleje af permanent græs			
Modtager		Afgiver (ejer af dyrene)	
Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab
<ul style="list-style-type: none"> Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge ³⁾ 	Ikke muligt! Skal være med i register Undtagelse ¹⁾ , hvor Græsningsaftale skal foreligge.	Gødning overført via Skema B1 med kryds i felt 166	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾
<p>1) Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1).</p> <p>2) Skriftlig græsningsaftale skal minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oplysninger om dyr eller DE der afgræsser Græsningsperioden Størrelsen af græsningsarealet CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse Antal slet skal kunne dokumenteres ved salgsbilag <p>3) Hvis afgiver (ejer af dyrene) er med i Register for Gødningsregnskab skal der foreligge en kopi af Skema B1 fra afgiver. Hvis afgiver ikke er med i Register for Gødningsregnskab skal der foreligge en græsningsaftale.</p>			

For afsætning af husdyrgødning på arealer med aftale om 0 kg N/ha, MVJ 0-arealer, gælder kravene i Oversigt 1. Husk at disse arealer ikke er harmoniarealer. Dette skyldes, at der ikke må udbringes husdyrgødning maskinelt på arealerne. Den husdyrgødning, der er afsat på arealet skal derfor ikke medtages som udbragt i gødningsregnskabet punkt 3.9 "Antal dyreenheder (DE) i perioden" (se kapitel 6).

Tilsagn indgået i perioden 2003–2005

MVJ-tilsagn (tilsagnstype 11 og 13). Her kan der være tale om tre forskellige typer MVJ-tilsagn:

- Tilsagn med udtagningsforpligtelse:* På arealer med denne tilsagnstype er det ikke tilladt at afsætte husdyrgødning. Normen er 0 kg N/ha.
- Tilsagn om 0 kg N/ha, men afsætning fra dyr på arealet er tilladt:* På disse arealer er det af betydning for dit gødningsregnskab, om du har et græsningstryk på over eller under 0,2 DE/ha, og om du er med i Register for Gødningsregnskab. Når du har dyr, der afgræsser dine egne arealer med en aftale om 0 kg N/ha, skal du følge de krav, der fremgår af Hjælpekema D3 "Husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (2003-2005)" bagerst i denne vejledning. Hvis du afgiver husdyrgødning til arealer med en aftale om 0 kg N/ha eller modtager husdyrgødning på sådanne arealer, skal du følge kravene, der også fremgår af Hjælpekema D3.

3. *Tilsagn om at kvælstofkvoten nedsættes med en procentsats efter at kvælstofprognosen er indregnet:* For at beregne hvor meget din kvote nedsættes, skal du gange den fastsatte reduktion (i pct.) med afgrødens kvælstofnorm efter korrektion for kvælstofprognosen og forfrugtsværdi. Er afgrødens kvælstofnorm fx 250 kg N efter korrektionen for prognosen og forfrugtsværdi og du har en aftale om 30 pct. reduktion, vil din reduktion være $0,30 \times 250 \text{ kg N} = 75 \text{ kg N}$. 75 kg N skrives ind i gødningsplanlægningen under 'Evt. N-korrektion'.

MVJ-tilsagn om Nedsat N (tilsagnstype 1)

I disse tilsagn skal kvælstoftilførslen nedsættes til 60 pct. af kvoten. Der kan være tale om forskellige typer tilsagn om nedsættelse af tilførsel af kvælstof og hvordan den korrigeres i forhold til kvælstofprognosen. I eksemplet nedenfor kan du se, hvordan du udregner din korrektion ved tre forskellige tilsagn.

Eksempel 5: Korrektion ved MVJ-tilsagn med 60 pct. af kvote
<p>Baggrundsinformation om bedriften: Afgrødekode 1: Vårbyg; JB-nr. 5; Kvælstofnorm: 113 kg N/ha; Kvælstofprognosen (Område B): + 5 (prognose for 2009 anvendt)</p> <p>Beregning: Kvælstofkorrektionen er 40 pct., da tilførslen skal nedsættes til 60 pct. af kvoten. Nedsættelse i kg kvælstof er derfor $0,4 \times \text{kvælstofnormen for markens afgrøder}$, dvs. $0,4 \times 113 \text{ kg N/ha} = 45 \text{ kg N}$. I "Evt. N-korrektion" skriver du -45 kg N/ha og beregner herefter markens kvælstofkvote.</p> <p>Korrektion for kvælstofprognosen (for de marker der skal korrigeres, dvs. korn og forårssåede afgrøder med en kvælstofkvote, der er større end 0 kg N):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dit tilsagn siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote før korrektion for kvælstofprognosen (typisk for aftaler før 2004). Her indsætter du de + 5 kg N/ha i feltet, hvor konsekvenserne af prognosen beregnes. 2. Dit tilsagn siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote efter korrektion for kvælstofprognosen. Her beregner du kvælstofprognosen som: 60 pct. x kvælstofprognosen ($0,6 \times 5 = 3$). Du skal derfor skrive 3 som korrektion for kvælstofprognosen for det antal hektar du har tilsagn til. 3. Dit tilsagn siger, at dine marker ikke skal korrigeres for kvælstofprognosen. Her skriver du 0 for det antal ha, du har tilsagn til under korrektion for kvælstofprognosen.

Miljøbetinget tilskud og 1-årigt tilskud til Ekstensivt landbrug

Der er to forskellige aftaler for tilførsel af gødning på arealer med tilsagn om miljøbetinget tilskud til landbrugsarealer. De bestemmer, hvor meget kvælstof du må give dine marker.

En aftale kan indbefatte, at der højst må tilføres 140 kg totalkvælstof i gennemsnit pr. ha for hele bedriftens harmoniareal. I en sådan aftale er de 140 kg N/ha total N, og kvælstofkvoten er gjort op i udnyttet kvælstof. Dvs. at den totale mængde kvælstof er blevet ganget med udnyttelsesprocenten. Du skal både overholde aftalen om max 140 kg totalkvælstof og overholde din kvælstofkvote. For din kvælstofkvote betyder det at:

- Hvis den beregnede kvælstofkvote overstiger de 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, skal du se bort fra den beregnede kvælstofkvote og udelukkende bruge de 140 kg totalkvælstof pr. ha.
- Hvis den beregnede kvælstofkvote derimod er mindre end 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til kvælstofkvoten.

Den anden type aftaler indbefatter at kvælstofkvoten højst må være 75 pct. af kvælstofkvoten for det inkluderede areal, hvilket vil sige, at din reduktion er på 25 pct. for tilsagnsarealerne. Du skal derfor gange afgrødens kvælstofnorm efter du har korrigeret for kvælstofprognosen (og evt. forfrugtsværdi) med reduktionen på 25 pct. Reduktionen skrives i kolonnen 'Evt. N-

korrektion', som bruges når markens kvælstofkvote skal udregnes. På MB-tilsagn givet før 1. september 2009 eller tidligere, vil reduktionen gælde for den eller de marker hvorpå der er tilsagn. På MB-tilsagn efter 1. september 2009 og på ekstensivt landbrug vil de marker, hvor der er tilsagn, eller hvor du har søgt ekstensivt landbrug, indgå med 75 pct. af deres kvote (som beskrevet ovenfor) i bedriftens samlede kvote.

2.5.2 Kvælstofkontrakt

Hvis du har en kvælstofkontrakt, skal du nedsætte hele bedriftens kvælstofkvote efter korrektion for kvælstofprognosen med den aftalte procentsats.

2.5.3 Økologiske producenter

For økologiske marker og marker, der er under omlægning, er det de økologiske regler, der gælder. Du må højst tilføre 170 kg totalkvælstof i gennemsnit pr. ha, også selvom den beregnede kvote er større. Hvis kvælstofkvoten derimod er mindre end 170 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til denne mindre kvælstofkvote. De 170 kg N/ha er total N, og kvælstofkvoten er gjort op i udnyttet kvælstof, altså total kvælstof gange udnyttelseskrav.

Hvis du ikke udnytter din kvælstofkvote på disse marker, må du ikke bruge dette kvælstof på eventuelle ikke-økologiske marker. Du skal beregne bedriftens samlede kvælstofkvote på side 4 i Fællesskemaet uden at tage hensyn til, at du er økolog.

2.5.4 Forventet højere udbytte

Du kan få en højere kvælstofnorm til en afgrøde, hvis du kan dokumentere, at du tidligere har høstet et forhøjet udbytte for afgrøden. Dvs. at dit høstudbytte de sidste 5 år i gennemsnit ligger højere end standardnormen i Tabel 1a. Det forhøjede udbytte beregner du som et gennemsnit af de sidste 5 planperioders høstudbytte af afgrøden. Du skal have dyrket afgrøden i minimum 3 år.

Dokumentation

Hvis du kan dokumentere, at du har dyrket afgrøden i alle 5 planperioder, kan du udelade det højeste og det laveste høstudbytte ved beregningen. Hvis du mangler dokumentation for ét år, skal du regne det manglende års udbytte som det laveste, og samtidig udelade det år med det højeste udbytte. Har du kun dyrket afgrøden i tre år, skal alle tre år bruges ved beregningen. I din beregning kan du ikke medtage salg til andre tilmeldte jordbrugsvirksomheder og heller ikke afgrøder, der er brugt til opfodring af din egen husdyrbesætning.

Det forventede udbytte skal du have fastlagt senest 24. april 2012. Det betyder, at du kan komme til at mangle dokumentation for udbyttet i planperioden 2010/11, hvis du først afsætter det på et senere tidspunkt. Udbyttet skal du derfor udelade af beregningen sammen med det højeste udbytte i de fire foregående planperioder. Dokumentationen skal være:

- Faktura på salg af hele afgrøden (opgjort i ren varevægt).
- Gødningsplaner med afgrødens areal.

Hvis du bruger reglerne om forventet højere udbytte for en afgrøde, skal du udfylde Skema A1. I Fællesskemaet noterer du dette, hvor du indberetter korrektioner til kvælstofnormen for en mark. I Skema A afkrydses i feltet "Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter" (nederst på skemaet).

Din korrigerede kvælstofnorm ved forventet højere udbytte

For at få din korrigerede kvælstofnorm, skal du finde korrektionsfaktoren for din afgrøde. Den står i Tabel 1a, kolonne 15. Korrektionsfaktoren viser, hvor meget mere kvælstof pr. hektar, du må tilføre afgrøden, afhængigt af hvor mange hkg dit udbytte ligger over standardudbyttet pr. hektar. Den korrigerede norm skal du overføre til din gødningsplanlægning.

Eksempel 6: Korrektion ved forventet højere udbytte - havre på mark med JB-nr. 5					
År	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Udbytte hkg/ha	65	67	56	69	65
Jordbruger vælger at udelade det højeste og det laveste udbytte af beregningen. Dvs. at kun tre planperioder medregnes. Normer og korrektionsfaktorer findes i Tabel 1a. I eksemplet er afgrødekode 3 (Havre) og JB-nr. 5 benyttet.					
Gennemsnit = $(65 + 67 + 65) \text{ hkg/ha} / 3 = 65,7 \text{ hkg/ha}$					
Udbyttensnorm = 55 hkg/ha (Forskel mellem udbyttensnorm og gennemsnit: $65,7 - 55 = 10,7 \text{ hkg/ha}$)					
Korrektionsfaktor = 1,5 kg N pr. hkg (Se kolonne 15 i Tabel 1a)					
Ekstra kvælstof = $10,7 \text{ hkg/ha} \times 1,5 \text{ kg N pr. hkg} = 16,05 \text{ kg N/ha}$					
Kvælstofnorm for havre = 83 kg N/ha					
Forhøjet norm = $83 + 16,1 = 99,1 \text{ kg N/ha}$					

Forpagtning/køb og nystartet

Som forpagter eller nystartet kan du korrigere for forhøjet udbytte for én eller flere afgrøder, hvis den tidligere ejer har dyrket afgrøden, og du har dokumentation herfor.

Har du dokumentation for et højere udbytte i fx vinterhvede fra tidligere år og forpagter et areal, hvor du sår vinterhvede, gælder reglerne om forhøjet udbytte også for dine forpagtede arealer.

2.5.5 Miljøgodkendelser

Hvis du har lavet en aftale om reduktion af kvælstofnormen i forbindelse med, at du har fået en miljøgodkendelse fra kommunen til dit husdyrbrug (dette inkluderer også VVM godkendelser m.v.), skal du medtage denne reduktion i din gødningsplanlægning i kolonnen "Evt. kvælstofkorrektion" (kolonne 8).

Hvis du fx har fået en reduceret kvælstofkvote for nogle marker eller for hele bedriften, skal du bruge denne som kvælstofkvote. Hvis du har fået en procentvis reduktion af kvælstofkvoten, skal du gange markens kvælstofnorm med det antal procent kvælstoftilførslen skal reduceres med. Resultatet skriver du i kolonne "Evt. N-reduktion" (kolonne 8).

2.5.6 Ekstremt vejr/nedbør

Hvis du mister kvælstof, som du har udbragt på en mark eller på dele af en mark, på grund af ekstreme vejrtilfælde, er der mulighed for at få din kvælstofkvote forhøjet. Du skal have en erklæring fra en planteavlskonsulent, der er ansat i en landøkonomisk forening, eller fra en konsulent, der er godkendt til dette af os. Erklæringen skal skrives på en blanket, der er godkendt af NaturErhvervstyrelsen og sendes til NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug. På baggrund af en besigtigelse af marken skal erklæringen indeholde en begrundelse for, hvorfor markerne afviger fra det normale. Du kan finde en formular til konsulenterklæringen på www.naturerhverv.fvm.dk sammen med en vejledning.

Du må først tilføje yderligere kvælstof, når vi skriftligt har godkendt erklæringen. Vi behandler normalt erklæringer inden for syv arbejdsdage.

2.6 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal

Hvis du ønsker at etablere flere efterafgrøder end du er forpligtiget til, kan du forhøje din virksomheds kvælstofkvote. Forøgelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, der udlægges udover de lovpligtige efterafgrøder. Ved beregning af hvor stor forøgelsen af kvælstofkvoten skal være, anvendes fastsatte omregningsfaktorer, som fremgår af Oversigt 2.

Tilmeldingen til ordningen om tillæg til kvælstofkvoten skal ske senest 24. april 2012 og i forbindelse med din indberetning i Fællesskemaet. Tilmeldingen skal ske elektronisk via www.virk.dk eller www.naturerhverv.fvm.dk. Ændringer til ordningen kan ske frem til den 20. august. Ændringer skal ligeledes ske elektronisk i Fællesskemaet. Efterafgrøderne skal noteres som frivillige efterafgrøder og har derfor ingen eftervirkning. Du skal benytte afgrødekoden 969, hvis du ønsker at etablere flere efterafgrøder, end du er forpligtiget til for at forhøje din virksomheds kvælstofkvote.

Oversigt 2: Omregningsfaktor for forøgelse af kvælstofkvoten i forbindelse med udlægning af efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder	
	Kvote korrektion pr. ha efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	15 kg N
Over 0,8 DE/ha	41 kg N

Eksempel 7: Tillæg til kvælstofkvoten

En jordbruger ønsker at forhøje sin virksomheds kvælstofkvote ved at udlægge flere efterafgrøder end de lovpligtige efterafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 75 ha, og har udbragt mere end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 10,5 ha. Jordbrugeren vil forhøje virksomhedens kvælstofkvote med 450 kg kvælstof. For at kunne gøre dette er jordbrugeren nødt til at udlægge: $450 \text{ kg N} / 41 \text{ kg N} = 11$ ha ekstra efterafgrøder ud over de 10,5 ha jordbrugeren er forpligtiget til.

2.7 Kvælstofnormer for græs

For at kunne anvende kvælstofnormen for de forskellige kategorier af græs, skal du beregne udnyttelsen af græsset ved afgræsning og/eller slæt. Det er et krav, at der skal være et bestemt antal græssende dyr pr. ha opgjort i dyreenheder eller tages et bestemt antal slæt (se Tabel 1b, Oversigtstabellen). Du kan beregne græsningstrykket ved hjælp af Hjælpekema D2 'Beregning af græsningstryk', som du finder bagerst i vejledningen. Her kan du også beregne forholdet mellem kravet til antal dyreenheder og antal slæt. Du skal kunne dokumentere, at kravet bliver overholdt. Svin, fjerkræ, mink, samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke tages med i beregningen af græsningstrykket.

Hvis dyr, der tilhører en anden virksomhed, afgræsser dine marker, skal du kunne dokumentere dette med en gødningskvittering (se Skema B1 bagerst i denne vejledning), hvor den afsatte mængde husdyrgødning i antal dyreenheder skal fremgå. Antal dyreenheder oplyst i Skema B1 skal ganges med 2, da det antages at græsningsperioden er 6 måneder.

Hvis du ikke selv opfodrer slætgræs, skal du kunne dokumentere, at det er afsat til en anden virksomhed til opfodring, eksempelvis ved salgsfaktura.

Ved salg af græs anvendes de i Tabel 1c nævnte standardforudsætninger til beregning af FE for hø- og wrapballer, med mindre der foreligger dokumentation for anden vægt eller indhold.

2.7.1 Udlæg og efterslæt

Du skal være opmærksom på, at udlæg og efterslæt også skal med i beregningen af græsningsarealet, og dermed græsningstrykket pr. ha. Hvis du tager slæt på udlæg og efterafgrøder, skal du beregne det korrigerede græsningsareal ud fra afgrødekategorien. Kravet til antallet af slæt står i Tabel 1b, Oversigtstabellen, bagerst i vejledningen. Normudbytte fra Tabel 1a lægges til grund for NaturErhvervstyrelsens vurdering af dokumentation for udnyttelse af græs ved slæt.

2.7.2 Græs i omdrift

Din mark er i omdrift, hvis den har været omlagt til en anden afgrøde inden for en femårsperiode. Du skal bruge normerne for græs i omdrift, afhængig af kløverprocent i græsset (se Tabel 1a).

Du skal kunne dokumentere et græsningstryk, der svarer til minimum antal græssende DE/ha, som står i Tabel 1b, Oversigtstabellen. Der er flere kategorier af græs i omdrift (fx afgrødekode 260, 263 og 268). Udover krav til græsningstryk er afgrødekoderne opdelt efter normudbytte. Hvis du ikke kan dokumentere denne udnyttelse kan du benytte normen for "Græs og kløvergræs uden norm" (afgrødekode 264). Hvis græsset ikke udnyttes, kan du *ikke* give afgrøden en kvælstofnorm.

2.7.3 Permanent græs

Afgrødekoderne for permanent græs er opdelt efter krav til græsningstryk og normudbytte. Du skal benytte normerne for permanent græs, hvis der har været græs på marken i mindst 5 år. Der er flere kategorier af permanent græs fx "Permanent græs, med normalt udbytte" (afgrødekode 252) og "Permanent græs, uden kløver omlagt minimum hvert femte år" (afgrødekode 257). Dette kan have betydning, når du søger om Enkeltbetaling. Læs derfor mere dette i "Vejledning om Enkeltbetaling".

På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for afgrødekode 255, "Permanent græs, under 50 pct. kløver omlagt mindst hvert femte år" undtagelsesvis anvendes, hvis du kan dokumentere: 1) et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift, og 2) at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbyttens normer for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

Eksempel 8: Hjælpekema til beregning af græsningstryk								
Afgrødekategori	Græs-areal i alt Ha	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal (Beregnes kol. 1 - 5)	Minimum antal græssende DE pr. ha	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 x7)
		Areal m. slæt Ha	Antal slæt i gns. på slætareal	Andel pr. slæt af samlet udbytte	Beregnet slæt-areal (Beregnes kol. 2x3x4)			
Kolonne:	1	2	3	4	5	6	7	8
Permanent græs med normalt udbyttensniveau (252)	40	26	1	0,50	13	27	0,9	24,3
Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5.år (257)	90	90	3	0,33	90	0	2,1	0
<p>En jordbruger har 40 ha permanent græs med normalt udbyttensniveau, hvor der tages ét slæt på 26 ha. Desuden har jordbrugeren 90 ha permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år, hvor der tages tre slæt. Skemaet udfyldes som vist ovenfor. Krav til minimum antal græssende dyreenheder i alt = 24,3 DE.</p> <p>Dyreholdet, der går ude, omfatter 32 ammekøer (over 600 kg) og 20 kvier og stude (tung race). Ammekøerne er på virksomheden hele året, mens de 20 kvier og stude blev solgt efter et halvt år i planperioden, da de var seks mdr. Dvs. der var 10 årsdyr kvier og stude.</p> <p>Beregning af antal dyreenheder (se Tabel 7) = $(32/1,4 \text{ DE}) + (10/5 \text{ DE}) = 24,8 \text{ DE}$.</p> <p>Derudover har jordbrugeren faktura for salg af slætgræs.</p> <p>Dvs.at jordbruger kan benytte kvælstofnormerne for permanent græs med normalt udbyttensniveau (252), og permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år (257).</p>								

3. Brødhvedeordningen

For at benytte normen til brødhvede skal du sende en ansøgning i perioden 17. august 2011 til 24. april 2012 til Videncentret for Landbrug, Planteproduktion. Videncentret for Landbrug kan give tilladelse til brug af normen til brødhvede på indtil 41.670 ha pr. planperiode på landsplan.

I forbindelse med en korrektion af normindstillingsprocenten i juni 2012, ændres brødhvedearealet fra 41.670 til 42.466 ha. Da ansøgningsrunden er afsluttet og brødhvedearealet for planperioden 2011/2012 er sået, vil det ekstra areal ikke kunne udnyttes.

3.1 Betingelser

Før du kan benytte normen til brødhvede, skal du:

- Sende en ansøgning til Videncentret for Landbrug i perioden 17. august 2011 til 24. april 2012.
- I mindst ét af de to foregående planperioder (høst 2010 og 2011) på jordbrugsvirksomheden have dyrket en hvedesort, hvortil der i den pågældende planperiode kunne anvendes kvælstofnorm for brødhvede. Desuden at hveden er leveret til en grovvare- eller møllervirksomhed med henblik på brødfremstilling (denne betingelse har du også opfyldt, hvis du i 2010 eller 2011 har dyrket en af vårhvedesorterne i Oversigt 3 og samtidig opfyldt kvalitetskravene til brødhvede).
- Have en kontrakt med en grovvare- eller møllervirksomhed om levering af hvede til brødfremstilling for planperioden 2011/12 (høst 2012).
- Have et løfte om brug af norm til brødhvede fra Videncentret for Landbrug.

I kontrakten skal der være oplysninger om:

- Dit navn, adresse og CVR-nr.
- Navn, adresse og CVR-nr. på grovvare- eller møllervirksomheden, der aftager brødhveden.
- Størrelsen af kontraktarealet (ha), hvedesort og den mængde kontrakten omfatter.
- Den planperiode kontrakten omfatter og daterede underskrifter.

3.2 Dokumentation

Du skal have dokumentation for, at du i høsten 2010 eller 2011 har dyrket en hvedesort, hvor du kunne bruge kvælstofnormen til brødhvede. For vårhvede gælder det, at du skal have dyrket en af vårhvedesorterne, der fremgår af oversigten nedenfor. Hveden skal du have leveret til en grovvare- eller en møllervirksomhed til brug for fremstilling af brød. Udover hvedesorten skal du oplyse den leverede mængde, indholdet af protein, faldtallet og hektoliter vægten. Dokumentationen skal være en faktura, en kvittering eller lignende. Du skal gemme dokumentationen og kontrakten på din virksomhed i 5 år.

Oversigt 3: Godkendte hvedesorter og kvalitetskrav til brødhvede	
<u>Vårhvede:</u> Sorter som er optaget på EU's sortliste i planperioden.	
<u>Vinterhvede:</u> Asano, Cardos, Ellvis, Genius, Hereward, Heroldo, Opus, Paroli, Skagen, Tommi, Torrild, Tuareg og Ure.	
Krav til brødhvedens kvalitet er mindst (alle tre krav skal være opfyldt):	
• Faldtal	275
• Hektoliter	77 kg
• Proteinindhold	11,5 pct.

3.3 Ansøgning om norm til brødhvede

Når du søger om norm til brødhvede, skal du bruge NaturErhvervstyrelsens skema "Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2011/12", som du finder bagerst i vejledningen. Du kan enten sende den udfyldte ansøgning til fax-nr. 8740 5200 eller i en kuvert mærket "Brødhvede" til Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N. Du kan også finde skemaet på www.vfl.dk eller på www.naturerhverv.fvm.dk. Du skal ikke sende dokumentation ind sammen med ansøgningen, og du skal ikke sende din ansøgning både pr. fax og brev. Du kan ikke sende ansøgningskemaet elektronisk pr. e-mail eller lignende.

Du kan sende en ansøgning i perioden 17. august 2011 til 24. april 2012. Ansøgningskemaer, som modtages inden 17. august 2011, ligestilles med skemaer, som modtages denne dato. Ansøgninger, som Videncentret for Landbrug modtager efter kl. 16.30, regnes for modtaget næste hverdag. Dette gælder også ansøgninger indsendt pr. fax. Hvis din ansøgning modtages på eller efter den dag, hvor arealgrænsen på 41.670 ha overskrides, vil du ikke kunne bruge normen for brødhvede. Hvis der allerede den 18. august 2011 er modtaget ansøgninger, hvor der samlet er ansøgt for over 41.670 ha, og hvis du opfylder betingelserne, vil tilladelsen gælde for et mindre areal. Arealet fordeles efter en beregning, hvor de 41.670 ha divideres med det samlede ansøgte areal, som opfylder betingelserne.

Det er en god idé at kunne dokumentere afsendelse af ansøgning – fx ved en afleveringsattest eller fax-kvittering. Du kan høre nærmere hos Videncentret for Landbrug, Planteproduktion (tlf.nr. 8740 5488), dit lokale planteavlskontor eller NaturErhvervstyrelsen.

3.4 Hvis du ikke udnytter løftet eller overdrager arealer med brødhvedenorm

Hvis du ikke udnytter eller kun delvist udnytter dit løfte om brødhvedenorm, skal bedriftens kvælstofkvote reduceres tilsvarende, og du skal ajourføre din gødningsplanlægning.

Du kan ikke overdrage et løfte, hvis du ikke selv benytter det. Du kan kun overdrage løftet, hvis du også overdrager arealerne, hvor der er givet løfte om norm til brødhvede. Du skal give den nødvendige dokumentation videre til modtageren, og modtageren skal være indforstået med at overtage kontrakten.

3.5 Nyetablerede jordbrugere

Hvis du, som ny ejer eller bruger, har overtaget arealer, hvor der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentationen for brødhvede fra den tidligere bruger af jorden.

4. Gødningsregnskab

4.1 Indberetning af gødningsregnskab

Når planperioden 2011/12 er slut, skal du lave en opgørelse over, hvor meget kvælstof du har brugt på din bedrift i forhold til din kvælstofkvote. Det skal også fremgå, om du har overholdt reglerne om harmoni og plantedække. Alle disse informationer opgøres i gødningsregnskabet for din virksomhed.

NaturErhvervstyrelsen indkalder dit gødningsregnskab i oktober 2012. På indkaldelsen kan du se dit CVR-nr. og en adgangskode, som skal bruges til at indberette på www.landbrugsindberetning.dk.

Gødningsregnskabet skal indberettes senest den 31. marts 2013. Du skal indberette gødningsregnskabet elektronisk i GHI. Du kan dog indsende gødningsregnskabet på papir, hvis du har:

- Pligt til at tilmelde din virksomhed til Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1) og
- har et samlet dyrket areal på under 25 hektar.

Der er flere fordele ved at indberette elektronisk:

- Der er indlagt regneværktøjer, der hjælper dig med at beregne gødningsproduktion m.v. Fx er korrektionsformlerne for husdyrgødning og dyreenheder indlagt.
- Oplysninger, du indtaster i 'Husdyrindberetningen', overføres, så de kan bruges i gødningsregnskabet med det samme.
- Du kan uploade dit gødningsregnskab fra "DLBR Mark" eller "Næsgaard Mark".
- Du kan udskrive en kvittering for, at gødningsregnskabet er modtaget.

De oplysninger, vi har om din virksomhed, vil være forudfyldt i gødningsregnskabet – du skal blot tjekke, at de er korrekte. Forudfyldte oplysninger kan være:

- Kvælstofkvoten (hvis du har udfyldt din gødningsplanlægning i Fællesskemaet).
- Areal (fra din gødningsplanlægning i Fællesskemaet).
- Køb og videresalg af handelsgødning og anden organisk gødning (oplysningen kommer fra din leverandør eller din egen indberetning).
- Startlager af forskellige gødningstyper (fra slutlager i forrige planperiode 2010/11).
- Modtaget afgasset biomasse/forarbejdet husdyrgødning (indberettet af biogasanlæg/forarbejdningsanlæg).
- Efterafgrødegrundareal (hvis du har udfyldt din gødningsplanlægning i Fællesskemaet) samt eventuelt overskud af efterafgrøder fra sidste år.
- Kvægoplysninger: beregnet antal producerede dyr og årsdyr i planperioden (fra Dansk Kvæg).

Hvis du ikke har mulighed for at indberette elektronisk, og er berettiget til at indberette på papir (jf. ovenstående), kan du bestille et papirschema på www.landbrugsindberetning.dk eller ringe til NaturErhvervstyrelsen. Skemaet vil være fortrykt med oplysninger om din virksomhed. Du kan også bruge andre godkendte skemaer, fx skemaer fra "DLBR Mark", "Næsgaard Mark" eller Skema B denne vejledning.

Oversigt 4: Afhængigt af hvilken type brug du har, skal du opgøre forskellige tal i gødningsregnskabet				
Blok		Husdyrbrug	Planteavler (der modtager husdyrgødning)	Planteavler (der ikke modtager husdyrgødning)
3.7	Forskelle mellem kvælstofkvote og forbrug	X	X	X
3.1	Areal	X	X	X
3.4, 3.5, 3.6	Forbrug af handelsgødning og anden organisk gødning	X	X	X
3.8	Pligtige efterafgrøder	X	X	X
3.2, 3.3	Forbrug af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X	X	
3.9	Harmoniforhold	X	X	
2.5, 3.2	Produktion af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X		

I de følgende afsnit gennemgås gødningsregnskabet skridt for skridt som det vises i GHI.

4.2 Beregning af normproduktion og dyreenheder

Hvis du har haft husdyr i planperioden, skal du i GHI udfylde blok 2.5 "Oplysninger til gødningsregnskabet", der svarer til Skema A2 i denne vejledning. Hvis du anvender den elektroniske indberetning, får du automatisk beregnet din normproduktion (husdyrgødningsproduktion) og hvor meget dette svarer til i dyreenheder (DE), når du indtaster antal dyr mv. Hvis du ikke indberetter elektronisk, skal du beregne din normproduktion i Skema A2 i denne vejledning samt antallet af producerede dyreenheder i Hjælpekemaer D1 "Beregning af harmoniforholdene" (se mere om dette i kapitel 6).

Din produktion af husdyrgødning afhænger hovedsageligt af, hvilke dyr din bedrift har (dyretype), antallet af dyr (årsdyr eller producerede dyr), og bedriftens staldsystem.

4.2.1 Årsdyr eller producerede dyr

Begrebet "årsdyr" gælder for nogle kategorier af husdyr. For dyretyper, der tælles i årsdyr, skal du opgøre antallet i besætningen som et gennemsnit over året ud fra løbende besætningsoptegnelser. Bidraget af kvælstof fra et årsdyr er beregnet ud fra 365 foderdage. Eksempelvis svarer bidraget af kvælstof fra 2 stk. kalve, som du har haft et halvt år i planperioden, til bidraget fra ét årsdyr (2 stk. x 6 mdr. = 1 år).

For dyretyper, der tælles i "producerede dyr", skal du gøre antallet af dyr op ud fra slagterifregninger eller lignende salgs- eller leveringsbilag. I begge tilfælde skal du kunne dokumentere din besætningsstørrelse. Ved beregning af antal smågrise skal du være opmærksom på, at normtallene er baseret på leverede smågrise. Du kan dog bruge producerede smågrise fra en smågriserapport til beregningen.

På samme måde skal du for slagtesvin være opmærksom på, at normtallene er baseret på producerede svin. Hvis du baserer opgørelsen på leverede slagtesvin, skal du beregne de producerede slagtesvin som leverede slagtesvin gange 1,01.

4.2.2 Staldsystem

Du skal vælge det staldsystem i Tabel 3, der minder mest om det du anvender. Alternativt kan du vælge ”Andre dyrearter eller staldsystemer”. Bemærk, at antal dyr i så fald skal opgøres som antal dyreenheder.

Valg af staldd typer for dyr, der går ude:

- Hvis du har en besætning med ammekøer og opdræt, geder eller får, der går ude hele året, men har et læskur, så skal stalddypen ”Dybstrøelse” benyttes.
- Hvis køerne både går ude og i bindestald i løbet af året, så skal du vælge ”Bindestald” for hele perioden.
- Hvis du har søer på friland, skal du anvende den tilhørende gødningstype ”Anden husdyrgødning”.

4.2.3 Korrektioner

Hvis forudsætningerne for din produktion afviger fra standarden i Tabel 4a, skal du korrigere din husdyrgødningsproduktion. Det skal du fx gøre, hvis dine slagtesvin i gennemsnit vejer mere end de 107 kg (levende vægt) ved slagtning, der er angivet som afgangsvægt for slagtesvin i Tabel 4a. Har du kun slagtevægten for dine slagtesvin, skal du gange den med 1,31 for at beregne afgangsvægten.

Du *skal* korrigere med det, der kaldes type 1 korrektioner (se eksempel 9 nedenfor), dog ikke for afvigende mælkeydelse i forhold til kvælstofnormen. Bemærk, at du *skal* korrigere *dyreenheder* i forhold til afvigende mælkeydelse (se kapitel 6).

Du *kan* vælge at erstatte den tvungne type 1 korrektion med en type 2 korrektion, hvis du kan dokumentere den afvigende produktion.

Hvis du indtaster værdierne (fx afgangsvægt) i den elektroniske indberetning, vil normproduktionen (kg N) automatisk blive korrigeret. Hvis du udarbejder gødningsregnskabet på papir, så skal du bruge korrektionsformlerne i Tabel 4a. Den beregnede korrektionsfaktor skal du skrive ind i kolonne 7 i Skema A2.

Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden

I Skema A2 kan du få hjælp til at beregne produktion af husdyrgødning i planperioden. Du skal skrive besætningsnr. og indføre oplysninger om dyretype, stalddtype, antal årsdyr/producerede dyr, gødningstype og mængde kvælstof. Værdierne kan du finde i Tabel 3 side. I kolonne 7 skriver du eventuelle korrektionsfaktorer fra type 1 eller type 2. Du kan udregne den mængde kvælstof, som hver dyretype producerer, ved at gange antal årsdyr/producerede dyr med kg kvælstof pr. årsdyr/producerede dyr samt en eventuel korrektionsfaktor. Hvis dine dyr afgræsser på MVJ eller lignende arealer, skal du foretage korrektionen i gødningsregnskabet. Se mere om betingelserne for at fratække husdyrgødning i gødningsregnskabet under 4.4.5.

Eksempel 9: Beregning af normproduktion og type 1 korrektion							
Oplysninger om dyrehold og staldtype				Oplysninger om kvælstof			
Be-sæt-nings-nr.	Dyretype	Staldtype	Antal enheder* af dyretypen	Gødnings-type	Kg kvælstof pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv. Se tabel 4a	Kg kvælstof i alt (kg N) Beregnes som: kolonnerne 4 x 6 x 7
1	2	3	4	5	6	7	8
5213	Slagtesvin	Fuldspaltegulv	120	Gylle	24,1	1,0544	3049,3
5216	Smågrise	Fuldspaltegulv	141	Gylle	4,3	-	606,3
						Sum:	3655,6
*Årsdyr/producerede dyr ifølge enheder i Tabel 3.							
Et svinebrug har haft 1200 producerede slagtesvin, der i gennemsnit vejede 32 kg ved indgang og 110 kg ved afgang. Det har også 1410 producerede smågrise, der vejede 7,4 kg i gennemsnit ved indgang, og 32 kg ved afgang. Da standardværdien for slagtesvin er 107 kg ved slagtning, skal her korrigeres. Her vælger jordbruger at bruge en type 1 korrektion. Formlen findes i Tabel 4a. $((110-32) \times (12,77 + 0,1789 \times (110 + 32))) / 2824 = 78 \times (12,77 + 25,4038) / 2824 = 78 \times 38,1738 / 2824 = \mathbf{1,0544}$ Korrektionsfaktoren skrives ind i kolonne 7, og det samlede kg kvælstof kan beregnes.							

Type 1 korrektioner (pligtige)

Type 1 korrektion kan bevirke, at din normproduktion bliver højere eller lavere. Korrektionsformel ”type 1” skal du bruge, hvis din produktion i planperioden afviger i forhold til standardforudsætningerne i Tabel 4a. Det kan være ved korrektion af afvigende ind- og/eller afgangsvægt (tyrekalve (0-6 mdr.)), ungtyre, smågrise og slagtesvin). For slagtekyllinger skal du korrigerer ud fra afvigende slagtealder eller levende vægt ved slagtning.

Type 1 kan du også bruge, hvis du vil korrigerer for afvigende mælkeydelse. Korrektionsformlerne for malkekøer er baseret på kg produceret mælk. Har man ikke tilgængelige tal fra ydelseskontrollen, kan kg produceret mælk beregnes som kg leveret mælk gange 1,07.

Den værdi du skal bruge når du korrigerer, skal være baseret på et gennemsnit for produktionen. Du kan bruge op til 4 decimaler eller afrunde resultatet efter almindelige regneregler.

Du skal kunne dokumentere afvigelserne, fx ved afregninger fra slagteri, mejeri eller fakturaer på køb af dyr. Dokumentationen skal dække indeværende planperiode og skal ligge på bedriften sammen med dit gødningsregnskab.

Type 2 korrektioner (egne tal for ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og sammensætning)

Korrektionsformel ”type 2” kan du benytte, hvis du vil korrigerer et sæt af afvigende værdier for ydelses- eller produktionsniveau, samt fodermængde og -sammensætning. Der er mulighed for type 2 korrektion for malkekøer, ammekøer, tyrekalve (0-6 mdr.), ungtyre, søer, smågrise, slagtesvin, slagtefjerkræ, høns, hønniker og mink. Se mere herom i Tabel 4a.

Hvis du benytter egen avl til fodring af din besætning eller blander foder ud fra egen avl og indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af deklARATIONEN, skal du benytte standardværdier for indholdet af råprotein pr. foderenhed. Standardværdierne står i Tabel 5 for kvæg og Tabel 6 for svin. I Tabel 6 kan indhold angivet i gram pr. kg foder også bruges ved korrektion hos fjerkræ.

Du skal have dokumentation for de afvigende værdier. Det kan fx være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september 2010 til 15. februar 2012.

Både for type 1 og type 2 korrektion er der mulighed for at korrigere i forhold til gødningens indhold af fosfor.

4.3 Areal

Du skal overføre din virksomheds samlede dyrkede, udyrkede og udtagne areal fra din gødningsplanlægning.

4.3.1 Harmoniareal

Hvis bedriften har husdyr eller modtager husdyrgødning, skal du oplyse dit harmoniareal. Dit harmoniareal består af arealer, herunder tilforpagtede arealer, hvor du har afgrøder, der har en kvælstofnorm eller et vejledende behov for fosfor og/eller kalium, jf. Tabel 1a og 2. Du kan kun medregne arealer, som du kan og må udbringe husdyrgødning på. Du kan ikke medtage bortforpagtede arealer.

Følgende arealer kan ikke medregnes til harmoniarealet:

- Arealer, der ikke har en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge Tabel 1a og 2.
- Skovarealer – dog kan arealer med pyntegrønt og juletræer samt arealer med nyplantning af skov på tidligere skovarealer, hvor beplantningen er under tre meter høj, medregnes til harmoniarealet.
- Arealer, hvor husdyrgødning normalt ikke kan eller må bringes ud, fx skrænter, bakkede arealer, mose- og hedearealer, våde enge og lignende, eller hvor det er aftalt, at der ikke må udbringes husdyrgødning.
- Arealer, hvor det er aftalt, at der kun må udbringes den mængde kvælstof som dyrene afsætter ved afgræsning.
- Flerårigt eller 1-årigt udtagne arealer, med mindre de anvendes til dyrkning af non-food afgrøder, som har et gødskningsbehov, jf. Tabel 1a og 2.
- Bortforpagtede arealer.

Hvis dine harmoniarealer ligger i stor afstand fra det/de opbevaringsanlæg, som du udbringer husdyrgødning fra, kan NaturErhvervstyrelsen kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødning.

4.3.2 Overdragelse af arealer i en planperiode

De arealer, du overdrager, medtages hos den, der overtager arealerne. Husdyrgødning, der er udbragt på arealet i samme planperiode, samt overtagne lagre, medtages også hos denne.

4.4 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

4.4.1 Beregning af forbrug og opgørelse af lager

Du beregner dit forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på følgende måde:

Forbrug af husdyrgødning = Startlager + modtaget husdyrgødning – afsat husdyrgødning – slutlager (se eksempel 9.)

Dit *startlager* af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for planperioden 2011/12 overføres fra dit slutlager i 2010/11. Startlageret er fortrykt i den elektroniske indberetning.

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab første gang efter 31. juli 2011, skal du gøre startlageret op ved at beregne eller måle indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning pr. 1. august 2011 og herefter fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, du har brugt i den forlængede planperiode.

Hvad angår din lagerstatus pr. 31. juli 2012 af husdyrgødning, skal der foretages en vurdering af lagerets størrelse ved udgangen af planperioden. Dette tal skrives ind i felt 307, "lagerstatus pr. 31. juli 2012". Tallet skal være en reel vurdering af lagerets størrelse og ikke en fiktiv beregning foretaget efterfølgende.

Den forlængede planperiode

Hvis du har brugt husdyrgødning i den forlængede planperiode, beregner du dit slutlager af kvælstof (felt 309) ved at trække den mængde husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning, der er brugt i den forlængede planperiode, fra lagerstatus 31. juli 2012. Den forlængede planperiode løber fra 1. august til 30. september. Gødningen skal bruges til afgrøder, der høstes eller afgræsses inden 31. december 2012.

Eksempel 10, punkt 3.2: Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning			
Startlager pr. 1. august 2011		1050 kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+ 8956 kg N	303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+ 2030 kg N	304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012 (overføres fra skema B1)		-0 kg N	305
Husdyrgødning afsat til forbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		- 1000 kg N	321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		-0kg N	320
Husdyrgødning afsat til egne MVJ 0N arealer via græssende dyr		-350 kg N	319
Afsat til ikke-tilmeldt virksomhed		-0 kg N	177
Lagerstatus pr. 31. juli 2012	1230 kg N		307
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	310 kg N		306
Slutlager pr. 31. juli 2012 (Beregnes som felt 307 - 306)	920 kg N	- 920 kg N	309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2011/12 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		= 9766 kg N	308
En virksomhed, der bruger husdyrgødning, skal gøre det samlede forbrug op. Startlager overføres fra sidste år, mens normproduktionen beregnes ud fra dyr og staldsystemer enten i den elektroniske indberetning eller på papir. På kopien af gødningskvitteringerne for modtaget husdyrgødning fremgår det, at der er modtaget i alt 2030 kg N af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning. Herfra trækkes den gødning, der er afsat. Jordbruger har afsat gødning til forbrænding og har fået målt indholdet af kvælstof til at være 1000 kg N. Herudover har nogle af dyrene på bedriften afgræsset et MVJ-areal, der ellers ikke har en kvælstofkvote. Den afsatte mængde (350 kg N) kan derfor trækkes fra i felt 319. Endeligt har jordbruger et lager af gødning, der er opgjort til 920 kg N ved udgangen af planperioden. Det trækkes fra efter, at det er justeret for et forbrug på 310 kg N i den forlængede planperiode. Det samlede forbrug af husdyrgødning bliver 9766 kg N.			

Begrænsninger for størrelsen af slutlageret:

- 1. Slutlager ved 0-30 dyreenheder (DE):** Hvis du har en husdyrbesætning på 30 DE eller mindre, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst svare til din normproduktion plus den mængde husdyrgødning, som du har modtaget i planperioden.
- 2. Slutlager ved mere end 30 dyreenheder (DE):** Hvis du har en husdyrbesætning på over 30 DE, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst udgøre 50 pct. af summen af din normproduktion i kvælstof og den mængde husdyrgødning, du har modtaget.

Undtagelser fra ovenstående:

- Hvis mere end 75 pct. af din normproduktion af husdyrgødning, regnet i kg kvælstof, består af dybstrøelse, er der intet krav til størrelsen af dit slutlager.
- Hvis du producerer konsumæg eller rugeæg med gødningsbånd, -kummer eller -kælder under burene, må du have et slutlager af fast gødning og dybstrøelse, der maksimalt svarer til den samlede mængde fast gødning og dybstrøelse fra produktionen opgjort i kg kvælstof i den nuværende og den tidligere planperiode. Reglen gælder for bur-, fritgående-, økologiske-, skrabe- og rugehøns.

NaturErhvervstyrelsen kan i ekstraordinære tilfælde og efter ansøgning give dispensation til, at lagerreglen for husdyrgødning kan overskrides. Ansøgningen skal indgives inden planperiodens udløb. Der tænkes fx på udefrakommende omstændigheder, såsom sygdom i besætningen, som jordbrugeren ikke med rimelighed har kunnet tage højde for.

Før NaturErhvervstyrelsen giver dispensation, vil styrelsen, bl.a. under hensyntagen til bestemmelserne i Nitratdirektivet, foretage en konkret vurdering for at sikre, at der ved den givne dispensation ikke er risiko for skade på miljøet.

4.4.2 Forarbejdet husdyrgødning (separeret husdyrgødning)

Forarbejdet husdyrgødning er produkter af husdyrgødning fra et forarbejdningsanlæg (gylle-separeringsanlæg). Du kan læse om bestemmelser for forarbejdningsanlæg i afsnit 10.4.

Forarbejdning af husdyrgødning kan fx være en deling af gødningen i fraktioner med forskellig sammensætning og indhold af næringsstoffer, pelletering af gødning og/eller andre former for bearbejdning, som bevirker, at sammensætningen er ændret i forhold til den oprindelige gødning. Det samlede indhold af kvælstof ændres dog ikke. I gødningsregnskabet opgøres forbruget af forarbejdet husdyrgødning sammen med forbruget af husdyrgødning.

Hvis du ønsker at afsætte forarbejdet husdyrgødning til privatpersoner, skal produktet være stabilt og være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du selv ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er oprettet som leverandør hos SKAT, skal der betales kvælstofafgift af den afsatte mængde (læs mere herom i afsnit 10.6).

4.4.3 Afgasset biomasse

Indholdet af kvælstof i afgasset biomasse skal du beregne ud fra oplysninger om de mængder af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning, der indgår i biomassen.

Alternativt kan kvælstofindholdet i afgasset biomasse bestemmes ved, at biogasanlægget udtager repræsentative prøver, som sendes til analyse på et autoriseret laboratorium.

Prøveudtagning og analyse skal foretages mindst én gang inden for den planperiode, hvor gødningen skal anvendes. Ved levering eller afhentning skal oplysninger om mængden af afgasset biomasse opgøres til brug ved udarbejdelse af gødningskvitteringer. Vær opmærksom på, at en jordbruger, der har et biogasanlæg, og som benytter al afgasset biomasse på sin egen bedrift, ikke må benytte analyser til fastsættelse af kvælstofindholdet. Du kan læse om bestemmelser for biogasanlæg i afsnit 10.3.

4.4.4 Modtaget husdyrgødning

Du skal medtage modtaget husdyrgødning i dit gødningsregnskab. Det er den, der afsætter gødningen, der har pligt til at have en kvittering med underskrift fra modtager, men det kan være en fordel for modtager også at have en kopi, så du kan se den mængde kvælstof, dyreenheder m.v., der er i den gødning, du har modtaget.

4.4.5 Afsat husdyrgødning

For at kunne trække den afsatte gødning fra i dit gødningsregnskab, skal du følge bestemte regler og kunne dokumentere din afsætning. Det er beskrevet i de følgende afsnit.

Du kan afsætte husdyrgødning til:

- Anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab
- Biogasanlæg
- Forarbejdningsanlæg
- Forbrændingsanlæg
- Udlandet
- Arealer med MVJ-tilsagn (afgræsning)
- Særlige naturarealer uden MVJ-tilsagn (afgræsning)

Til anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis du vil kunne trække den mængde husdyrgødning eller forarbejdede husdyrgødning du afsætter ud af dit gødningsregnskab, skal du sikre dig, at modtageren er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Du skal kunne dokumentere overførslen af gødning med en skriftlig underskrevet gødningskvittering fra modtageren. Du skal taste kvitteringerne ind i GHI sammen med indberetningen og opbevare den underskrevne kvittering på bedriften. Hvis du indsender på papir, skal du sende en kopi af kvitteringen til NaturErhvervstyrelsen sammen med gødningsregnskabet. Læs mere om gødningskvitteringer i afsnit 4.4.6 og 6.9.

Til biogasanlæg, forarbejdningsanlæg og forbrændingsanlæg (se også kapitel 10)

Hvis anlæggene er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du udfylde en gødningskvittering (se afsnit 4.4.6 og 6.9) ved afsætning af husdyrgødning.

Biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal hvert år indberette leverancer af husdyrgødning til NaturErhvervstyrelsen. Her behøver du som afsætter derfor ikke sende kvitteringen ind, men skal have den liggende på bedriften. Oplysningerne vil blive forudfyldt i jordbrugers gødningsregnskab.

Ved **afsætning til forbrænding** skal kvælstofindholdet måles ved leveringen. For at du kan fraregne kvælstoffet i gødningsregnskabet, skal du dokumentere:

- Mængden af husdyrgødning/fiberfraktion, der fjernes fra din bedrift. Dette dokumenteres ved vejebilag.
- Den totale mængde kvælstof, der fratrækkes i gødningsregnskabet. Dette dokumenteres ved en repræsentativ analyse af gødningens kvælstofindhold.

Til udlandet

Hvis du afsætter husdyrgødning ud af landet, har du mulighed for at trække den indeholdte mængde kvælstof fra i dit gødningsregnskab. Du skal kunne dokumentere gødningstypen, kvælstofindholdet, samt antal dyreenheder i den afsatte husdyrgødning. Herudover er det en betingelse, at du dokumenterer din udenlandske modtagers identitet i form af virksomhedens/anlæggets navn, adresse, eventuelt virksomhedsidentitet i det udenlandske virksomhedsregister, transportør og lignende. Du skal desuden kunne dokumentere overførslen af gødning med en skriftligt underskrevet gødningskvittering fra modtageren, som skal indsendes sammen med gødningsregnskabet.

Uforarbejdet husdyrgødning må generelt kun sendes mellem EU-landene, hvis der er tale om husdyrgødning fra arter af fjerkræ og dyr af hestefamilien. Du må dog gerne handle husdyr-

gødning, hvis din bedrift har arealer på begge sider af en grænse. Det er en betingelse, at der ikke er restriktioner i området på grund af smitsom sygdom, og gyllen anvendes under myndighedernes kontrol. Du kan læse nærmere om de specifikke betingelser for udførsel af husdyrgødning i Biproductforordningens bilag VIII, kap. III, nr. I A.

Du skal være opmærksom på:

- Hvis du afsætter husdyrgødningen til andet formål end jordbrugsformål (fx forbrænding), skal eksporten følge EU's Transportforordning nr. 1013/2006 og skal forudgående anmeldes hos Miljøstyrelsen.
- Transport af husdyrgødning og fraktioner heraf, som skal benyttes til jordbrugsformål, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Fødevareministeriets bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Du skal som eksportør af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning være registreret i den lokale fødevareregion, jf. Fødevareministeriets bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af avlsmateriale og animalske non-food produkter m.v.
- Du skal overholde reglerne i Biproductforordningen.
- Ved udførsel til et EU-land, skal du kontakte modtagerlandet for at få oplyst eksportbetingelserne. Du skal sende betingelserne til den lokale fødevareregion.

Til arealer med MVJ-tilsagn (afgræsning)

Hvis dine husdyr afgræsser arealer med et MVJ-tilsagn, kan den mængde kvælstof, de afsætter her, trækkes fra i gødningsregnskabet. Dette gælder, hvis tilsagnet er givet før 2002 eller fra 2006 og frem, efter ordningerne "Miljøvenlig drift af græsarealer" eller 'Pleje af græs og naturarealer'. Det gælder både ved afgræsning af arealer på virksomheder i Register for Gødningsregnskab og virksomheder uden for registret.

Hvis tilsagnet er givet i perioden fra 2003 til 2005 efter ordningerne "Miljøvenlig drift af græs og naturarealer" eller "Ordnningen med etablering af vådområder", skal kvælstofmængden indgå i gødningsregnskabet, da du her kan beregne en kvote for arealet.

Der er dog **to undtagelser**:

- Hvis der er pligt til afgræsning, kan du trække husdyrgødningen fra din opgørelse af normproduktion, hvis arealets kvælstofkvote er 0 kg kvælstof, og afgræsningen foretages med mindre end 0,2 dyreenheder pr. ha.
- Hvis arealerne tilhører en virksomhed, der ikke er med i Register for Gødningsregnskab, kan du også trække gødningen fra opgørelsen af normproduktionen.

Ved undtagelserne skal du ikke medregne mængden af den kvælstof, der afsættes ved afgræsning af arealet i din gødningsplanlægning.

Uanset hvilket år MVJ-tilsagnet er indgået, gælder det, at når gødningen er afsat på arealer tilhørende virksomheder, der er med i Register for Gødningsregnskab, skal du bruge en **gødningskvittering** som dokumentation.

Afsættes gødningen på arealer, der tilhører virksomheder uden for registret, dokumenteres husdyrgødningsoverførslen med en **skriftlig græsningsaftale**, der minimum indeholder:

- Oplysninger om antal dyr eller DE der afgræsser
- Græsningsperioden
- Størrelsen af græsningsarealet
- CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse

Til særlige naturarealer uden MVJ-tilsagn (afgræsning)

Her er to forskellige ordninger:

1. Den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på særlige arealer uden MVJ-aftale, kan fratrækkes, når dyrene afgræsser arealer tilhørende virksomheder tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Endvidere når arealet ifølge anden lovgivning må afgræsses, men kun må tilføres den gødning, dyrene afsætter på arealet. Sådanne arealer kan fx være:
 - Beskyttede arealer i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 3 uden mulighed for omlægning.
 - Arealer omfattet af fredningsbestemmelser herom.
 - Arealer omfattet af en græsningsaftale med offentlig myndighed (hegningsaftaler).
2. Afgræsser dine dyr særlige naturarealer tilhørende bedrifter **uden for** Register for Gødningsregnskab, kan du undtagelsesvis fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som dyrene efterlader på arealerne, hvis der er tungtvejende naturhensyn, der taler for afgræsning. Arealet skal ifølge anden lovgivning kunne afgræsses og må alene tilføres gødning forårsaget af afgræsningen. Sådanne arealer kan være de samme som omtalt ovenfor.

Du kan kun fratække den afsatte mængde for den periode, hvor dyrene har afgræsset arealerne. Overførslen af husdyrgødning dokumenteres med græsningsaftale, som indeholder minimum: Oplysninger om antal dyr eller DE, der afgræsser, græsningsperioden, størrelsen af afgræsningsarealet, CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse.

Vær opmærksom på, at der ikke er mulighed for at fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på udtagne arealer, som lovligt afgræsses efter 31. august i bedriftens normproduktion.

4.4.6 Gødningskvitteringer (Skema B1)

Gødningskvitteringer bruges ved overførsel af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning mellem to virksomheder, der begge er med i Register for Gødningsregnskab.

Gødningskvitteringer skal være skriftlige og indeholde følgende oplysninger:

- Dato og CVR-nr. på den virksomhed, der afgiver husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.
- Navn, adresse og CVR-nr. på den virksomhed, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.
- Det totale antal kg kvælstof i husdyrgødningen/forarbejdet husdyrgødning.
- Typen af gødning.
- Kvælstofudnyttelsesprocenten.
- Antal dyreenheder (læs mere om dette i kapitel 6).
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr.
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr på MVJ 0-areal.
- Oplysning om modtager indgår i produktionsmæssig sammenhæng med afgiver.
- Modtagers underskrift med dato.

Eksempel 11: Gødningskvittering (Skema B1)					
Virksomhedens CVR-nr. 12345678		Dato (dd-mm-åååå) 12-10-2011		151	
Modtagers navn og adresse Laust Ladefoged		152	Modtagers CVR-nr. 97654321	153	
Gødningstype Svinegylle		154	Antal dyreenheder 23DE	156	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
2112 kg N		75 %		☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift Laust Ladefoged 12/10-2011		160	Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ 0N areal? (Sæt kryds hvis ja)	166	
			Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
Jordbruger med CVR-nr. 12345678 har afsat 2112 kg total N i svinegylle til Laust Ladefoged, der også er med i Register for Gødningsregnskab. Mængden af svinegylle svarer til 800 producerede svin, dvs. 23 DE (Tabel 7).					

4.5 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

I felt 308 i gødningsregnskabet har du oplyst dit samlede forbrug af kvælstof i husdyrgødning. Når man udbringer husdyrgødning, er det imidlertid ikke den totale mængde, der skal indgå i gødningsregnskabet, men kun den del der effektivt kan udnyttes af afgrøden. Derfor er der fastsat lovpligtige udnyttelsesprocenter for husdyrgødning (se eksempel 11). For at få det endelige forbrug af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen. I blok 3.3 i gødningsregnskabet laves denne beregning. Vær opmærksom på at tallet i felt 609 skal være det samme som i felt 308. I felt 610 fås den totale mængde kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet.

Eksempel 12, blok 3.3: Beregning af andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet				
Gødningstype	Udbragt	Udnyttelse	Bidrag til gødningsregnskab	
Svinegylle	8230 kg N	75 %	6172,5 kg N	601
Kvæggylle	kg N	70 %	kg N	602
Minkgylle	kg N	70 %	kg N	613
Fjerkrægylle	kg N	70 %	kg N	614
Blandet gylle	kg N	%	kg N	603
Fast gødning	kg N	65 %	kg N	604
Ajle	kg N	65 %	kg N	605
Dybstrøelse	509 kg N	45 %	229,05 kg N	606
Væskefraktion efter separation	120 kg N	85 %	102 kg N	615
Afgasset biomasse	kg N	%	kg N	607
Anden husdyrgødning	kg N	65 %	kg N	611
Forarbejdet husdyrgødning	1032 kg N	68 %	701,76 kg N	612
	kg N	%	kg N	608
I alt	9891 kg N	⁶⁰⁹	7205,31 kg N	610

En jordbruger udbringer på sine arealer sin egen svinegylle og dybstrøelse. Det skrives ind i blok 3.3 og ganges med deres udnyttelsesprocenter. Herudover har jordbruger modtaget og udbragt 120 kg N i væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes og 1032 kg N i forarbejdet husdyrgødning. Væskefraktionen ganges umiddelbart med udnyttelsesprocenten. For den forarbejdede husdyrgødning er det blevet oplyst fra leverandøren, at der er en udnyttelsesprocent på 68 baseret på de husdyrgødningstyper, der indgår. Det skal jordbruger selv skrive ind i kolonne 3.

Kravet til udnyttelse afhænger af typen af gødning. Benytter du blandinger af gødning eller blandinger med anden organisk gødning, som fx slam, skal du ud fra sammensætningen beregne udnyttelsesprocenten. Gødningsregnskabet viser de andele (udnyttelsesprocenten), du skal tage med i gødningsregnskabet for de enkelte gødningstyper.

I den elektroniske indberetning vil den normproduktion, der er beregnet i blok 2.5, være overført til blok 3.3 fordelt på gødningstyper (fast gødning, dybstrøelse m.v.). Gødningstypen bestemmes ud fra det staldsystem, du indfører. Du skal selv fordele, hvor meget du har forbrugt af hver gødningstype, hvilket vil afhænge af, om du har fået tilført husdyrgødning (fra startlager eller fra anden virksomhed) eller afsat husdyrgødning (til dit slutlager eller til anden virksomhed).

I papirversionen af gødningsregnskabet (Skema B) skriver du selv mængder ind for hver gødningstype og ganger med udnyttelsesprocenten. Resultatet skrives i kolonne 4 og tallene i kolonnen lægges sammen for at få dit samlede forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning (felt 610).

Blandinger

Blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning betragtes som husdyrgødning, hvis der ikke blandes mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis i husdyrgødningen. Blandes husdyrgødningen med mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis, betragtes blandingen som affald og skal følge reglerne i Miljøministeriets slambekendtgørelse. Kvælstofindhold og udnyttelsesprocent beregnes ud fra indholdet af forskellige gødningstyper og deres mængde. For blandet gylle afhænger udnyttelsesprocenten af komponenterne i gødningen.

Udnyttelsesprocenten for forarbejdet husdyrgødning beregnes af producenten (ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter).

Udnyttelsesprocenten for afgasset biomasse beregner producenten (ud fra indgangsmaterialet eller analyse af repræsentative prøver). Alternativt kan udnyttelsesprocenten sættes som andelen for svinegylle, der i 2011/12 er 75 pct.

Væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes

Dette er den flydende fraktion, der opstår ved forarbejdning af gylle, og hvor den faste fiberfraktion fra forarbejdningen anvendes til forbrænding. Væskefraktionen har en udnyttelsesprocent på 85 pct.

Dispensation ved husdyrsygdomme

Hvis der på din virksomhed er meget smitsomme husdyrsygdomme, fx plasmacytose, kan der stilles særlige krav til hvordan du håndterer din husdyrgødning. Kravene kan betyde, at gødningsværdien nedsættes. På den baggrund kan NaturErhvervstyrelsen efter skriftlig ansøgning nedsætte kravet til udnyttelse af gødningen.

Hvis NaturErhvervstyrelsen giver dispensation fra det normale krav til udnyttelse, skal du skrive gødningen på under gødningstypen "Blandet gylle" med det udnyttelseskrav, som står i dispensationen.

4.6 Handelsgødning

Hvis du bruger handelsgødning, skal du medregne hele indholdet af kvælstof i dit gødningsregnskab. Du skal justere dit forbrug af handelsgødning i gødningsregnskabet, hvis du har et start- og slutlager, samt hvis du køber og/eller afsætter handelsgødning. Bemærk, at urea betragtes som handelsgødning.

4.6.1 Indkøbt handelsgødning

Den fortrykte oplysning i gødningsregnskabets felt 703 om mængden af kvælstof i indkøbt handelsgødning har vi fra dine danske leverandørers indberetninger om salg (se afsnit 10.1). Hvis du har indberettet videresalg af handelsgødning til andre virksomheder, vil det fortrykte tal være beregnet som det samlede køb fratrukket videresalg.

Hvis de fortrykte oplysninger om indkøbt handelsgødning ikke er rigtige, skal du kontakte dine gødningsleverandører. Leverandørerne skal herefter indberette den rigtige mængde til NaturErhvervstyrelsen. Hvis du har købt handelsgødning i udlandet, skal du huske at forhøje det fortrykte tal med den mængde, du har købt i udlandet.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du selv ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er oprettet som leverandør hos SKAT, skal der betales kvælstofafgift af den afsatte mængde (læs mere herom i afsnit 10.6).

4.6.2 Startlager

Det fortrykte startlager pr. 1. august 2011 svarer til slutlageret i det sidste gødningsregnskab for 2010/11.

Hvis din virksomhed ikke var tilmeldt i planperioden 2010/11, skal du fastsætte dit startlager af handelsgødning pr. 1. august 2011 ud fra driftsbilag på indkøbt handelsgødning i 2010/11.

Eksempel 13, punkt 3.4: Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning			
Startlager pr. 1. august 2011		1.542 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+8.456 kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2012	1.020 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	- 560 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2012 (Beregnes som felt 705 – 704)	= 460 kg N	460 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2011/12 (Beregnes som felt 708 + 703 – 707)		= 9.538 kg N	706
En virksomhed har et startlager på 1.542 kg N i handelsgødning (felt 708). Virksomheden har herudover i planperioden indkøbt 9.000 kg N i handelsgødning, men videresolgt 544 kg N til en anden virksomhed i Register for Gødningsregnskab. De 544 kg N trækkes fra den indkøbte mængde, og tallet skrives ind i felt 703. Slutlager - efter at forbruget i den forlængede planperiode er trukket fra - er på 460 kg N. Dvs. at det samlede forbrug bliver: 1.542 kg N + 8.456 kg N – 460 kg N = 9.538 kg N			

4.6.3 Slutlager

Størrelsen af dit lager af handelsgødning, også kaldet lagerstatus, skal du opgøre ved planperiodens slutning den 31. juli 2012. Lagerstatus omfatter al din handelsgødning uanset, hvor du opbevarer gødningen. Fx skal faktureret handelsgødning, der ligger på lager hos grovvarsel-skabet, også regnes med.

Derudover skal du opgøre den handelsgødning, der er brugt til afgrøder i den forlængede planperiode (1. august 2012 til 30. september 2012), som høstes eller afgræsses inden den 31. december 2012.

Planperiodens slutlager skal du herefter opgøre som lagerstatus den 31. juli 2012 minus forbrug i den forlængede planperiode. Kun i særlige situationer kan slutlageret være negativt. Slutlageret skal indgå som startlager for planperioden 2012/13.

Hvis du afmelder dig fra Register for Gødningsregnskab, men har et lager af handelsgødning, skal du betale kvælstofafgift af denne mængde handelsgødning.

4.7 Anden organisk gødning

Du skal oplyse dit forbrug og eventuelt lager af anden organisk gødning. Herefter kan du beregne det samlede indhold af kvælstof.

Anden organisk gødning omfatter organisk gødning, der ikke er urea, husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. De organiske gødningsprodukter, som du skal medtage i gødningsregnskabet, er:

- Produkter som kategoriseres som affald i henhold til Miljøministeriets slambekendtgørelse, og som udbringes til jordbrugsformål, fx spildevandsslam.
- Andre organiske produkter med et indhold af kvælstof på mere end 3 kg N pr. ton produkt.

- Produkter der indeholder mere end 20 kg N pr. ton tørstof, selvom indholdet af kvælstof er mindre end 3 kg N pr. ton produkt.

Du skal kunne dokumentere indholdet af kvælstof og mængden af gødning. Det skal du gøre ud fra din leverandørs deklaration af indholdet af kvælstof og den leverede mængde. Din leverandør har pligt til at indberette anden organisk gødning, der afsættes til jordbrugsformål, til NaturErhvervstyrelsen (se afsnit 10.2). Det gælder fx også slagteri- eller fiskeaffald, der bruges i blandinger.

Produkter, der udelukkende består af have- og parkaffald, skal ikke medtages i gødningsregnskabet.

4.7.1 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

For at få det endelige forbrug af anden organisk gødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen.

Den andel af kvælstof, du regner med i gødningsregnskabet, skal være den andel, der er fastsat for produktet i den aktuelle planperiode. Hvis du modtager anden organisk gødning, får du udnyttelsesprocenten oplyst via gødningskvitteringen (B1-skema).

Eksempel 14, punkt 3.6: Andel af kvælstof i anden organisk gødning (bortset fra husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og urea), der skal indgå i gødningsregnskabet				
Gødningstype	Udbragt	Udnyttelse	Bidrag til gødningsregnskab	
Spildevandsslam	3.000 kg N	45 %	1.350 kg N	185
Komposteret husholdningsaffald	kg N	20 %	kg N	186
Kartoffelfrugtsaft	kg N	50 %	kg N	187
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	kg N	40 %	kg N	188
Andre typer af anden organisk gødning	1.575 kg N	40 %	630 kg N	190
I alt	4.575 kg N	¹⁹²	1.980 kg N	193

En jordbruger udbringer på sine arealer 3.000 kg N i spildevandsslam fra et offentligt spildevandsanlæg og 1.575 kg N i andre typer af organisk affald. Dette skrives ind i gødningsregnskabet punkt 3.6 i kolonne 2 og ganges med gødningstypernes udnyttelsesprocent i kolonne 3. I kolonne 4 skrives resultatet, der summeres i gødningsregnskabet felt 193. De 1.980 kg N er den andel, der skal indgå i regnskabet beregning af virksomhedens samlede forbrug af kvælstof.

Når du anvender blandinger af anden organisk gødning, skal du beregne udnyttelsesprocenten for blandingen med en vægtet procent af de enkelte gødninger i blandingen. Sammensætningen af gødningen skal kunne dokumenteres ud fra leverandørdeklaration.

4.8 Samlet opgørelse

Den samlede opgørelse viser forholdet mellem din kvælstofkvote og dit kvælstofforbrug, altså balancen mellem den tilladte mængde kvælstof på baggrund af dit afgrødevalg og det faktiske forbrug på bedriften.

Du skal udregne din kvælstofkvote i din gødningsplanlægning (kapitel 2). Kvælstofkvoten overføres fra gødningsplanlægningen. Hvis du har lavet gødningsplanlægningen i Fællesskemaet og her givet os de nødvendige oplysninger, vil kvoten være fortrykt. Hvis du har lavet

din gødningsplanlægning i Skema A, skal du selv skrive kvælstofkvoten ind. Forbruget beregnes ved at lægge forbruget af forskellige gødningstyper sammen: Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, handelsgødning og anden organisk gødning.

Overdraget areal

Det endelige forhold mellem forbrug og kvote skal du justere for gødning modtaget eller afsat på forpagtede jorder. Her skriver du kun handelsgødning og anden organisk gødning på, mens du for husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal bruge en gødningskvittering (B1-skema).

Hvis du bortforpagter dele af dit areal, og der på arealet har været spredt handelsgødning ud inden bortforpagtning, fx efterårsgødning til raps eller frøgræs, skal du i felt 904 anføre det CVR-nr., som får overdraget 'kvælstoffet, der er kørt ud', og i felt 915 den mængde kvælstof, du har overdraget. Den virksomhed, der modtager arealet med 'kvælstof, der er kørt ud', skal anføre det i felt 906 og 914.

Eksempel 15, punkt 3.7: Samlet opgørelse				
Virksomhedens samlede kvælstofkvote		3150 Kg N		501
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)		3400 Kg N		901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 - 901 - 914 + 915)		50 Kg N		902
Overdraget forbrug i planperioden				
Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	906	Kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) 1 2 3 4 5 6 7 8	904	300 Kg N	915
Virksomheden har her spredt 300 kg N i handelsgødning på arealer, der senere i planperioden er blevet bortforpagtet til virksomheden med CVR-nr. 12345678. Kvælstofkvoten er også blevet korrigeret, da den, der modtager arealet, har ret til kvoten.				

Eksempel 16: Hvor meget den nye bruger må gødske
<p>En jordbruger overdrager brugsretten til et areal på 2 ha med en kvælstofkvote 7. april 2012. Kvælstofnormen for arealet beregnes på baggrund af JB nr. 1. Afgrøden er vinterraps efter vårbyg. Kvælstofnorm = 173 kg N/ha ved standardudbytte. Korrektion for forfrugtsværdi = 0, Kvælstofprognose (fiktiv) = -5 kg N/ha. Dvs. at din kvælstofkvote for arealet = 2 ha x (173 kg N - 5 kg N/ha) = 336 kg N. Da arealet bortforpagtes, skal denne mængde trækkes fra den samlede kvælstofkvote.</p> <p>Forbrug: Er der i efteråret tildelt arealet fx 40 kg N pr. ha til afgrøden (der ikke er høstet eller afgræsset inden 31.december, og derfor skulle regnes med i forrige planperiode), skal tidligere jordbruger ved opgørelsen af kvælstofforbruget opgive et forbrug på 2 x 40 kg N = 80 kg N på arealet. Den nye bruger skal have oplysninger om kvælstofforbruget, fx ved en kopi af den tidligere brugers gødningsplanlægning og have en opgørelse over kvælstofkvote og -lagre eller gødningsregnskab for den del af planperioden, der er forløbet. Herefter kan den nye bruger benytte den del af kvælstofkvoten, der ikke er udnyttet. Den nye bruger har derfor i alt 336 - 80 = 256 kg N (128 kg N pr. ha) til rådighed til gødskning af vinterrapsen i den del af planperioden, der er tilbage.</p>

5. Pligtige efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder

5.1 Pligtige efterafgrøder

Reglerne om lovpligtige efterafgrøder handler om, i hvor stor en del af dine marker du skal udlægge efterafgrøder, og hvilke afgrøder du kan anvende til dette.

Som alternativ til lovpligtige efterafgrøder, kan du anvende et eller flere af de fem alternativer til lovpligtige efterafgrøder, som er beskrevet i afsnit 5.3.

5.1.1 Hvem er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder

Hvis du har en årlig momspligtig omsætning over 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf og dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, har du pligt til at etablere eller udlægge arealer med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012. Det gælder uanset, om din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

Hvis din virksomhed er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder, men ikke er med i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, skal du lave en plan, der indeholder oplysninger om efterafgrøder i efteråret 2012. Der skal dog ikke beregnes en kvælstofkvote og udarbejdes gødningsregnskab for virksomheden.

5.1.2 Hvem er ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder

Hvis din virksomhed har et samlet dyrket areal under 10 ha eller en årlig momsomsætning under 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, er du ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder.

Hvis din virksomheds efterafgrødegrundareal er mindre end 10 ha (se næste afsnit om efterafgrødegrundarealet), skal der heller ikke etableres pligtige efterafgrøder.

Gartnerier, herunder væksthushavener, frugtplantager, planteskoler og skovbrugsvirksomheder, hvor der ikke dyrkes landbrugsafgrøder, skal ligeledes ikke have pligtige efterafgrøder.

Hvis virksomheden ikke skal have pligtige efterafgrøder, skal du under gødningsregnskabet punkt 3.8 om pligtige efterafgrøder udelukkende sættes kryds i felt 113.

5.1.3 Efterafgrødegrundareal

For at finde ud af hvor mange ha du skal udlægge med pligtige efterafgrøder, skal du vide hvad dit efterafgrødegrundareal er.

Efterafgrødegrundarealet udgøres af afgrøder, der er nævnt i Oversigt 5. Fx indgår vedvarende græs og roer ikke i dit efterafgrødegrundareal.

Oversigt 5: Arealer du skal medregne i efterafgrødegrundarealet		
Korn (vår- og vintersæd)	Vår- og vinterraps	Majs
Rybs	Soja	Sennep
Ærter	Hestebønner	Solsikke
Oliehør	1-årigt udtagne arealer	
Andre et-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret*, samt arealer, hvor der ikke foregår landbrugsmæssig produktion, og som giver ret til støtte efter Det Europæiske Rådsforordning 73/2009 af 19. januar 2009 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik om ordninger for direkte støtte ("udyrkede arealer" afgrødekode 310).		
*) Fx tidlige kartofler, spinat til frø, lupiner, tidlige grønsager, græs udlagt om efteråret i renbestand og etårige frøafgrøder. Enårige afgrøder er i denne sammenhæng afgrøder, der sås i perioden juli-maj og høstes inden den næstkommende 1. september, hvorefter marken er uden plantedække indtil 20. oktober.		

5.1.4 Krav til pligtige efterafgrøder

I efteråret 2012 skal der etableres pligtige efterafgrøder på enten 10 pct. eller 14 pct. af dit efterafgrødegrundareal for planperioden 2011/12. Etableringen af pligtige efterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper for at opnå en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret.

Dvs. at du som jordbruger skal opnå en vellykket efterafgrøde. Hvis udlæg eller etablering af den pligtige efterafgrøde mislykkes, skal du, for at få arealet godkendt, kunne dokumentere at du har håndteret efterafgrøden som en afgrøde, der sås, etableres og passes som en afgrøde, der skal høstes på. Det gælder såtidspunkt, såteknik, udsædsmængde, omsåning etc. Det indbefatter også, at der ikke må anvendes spildfrø som udsæd.

Pligtige efterafgrøder skal være etableret senest 1. august 2012, dog skal korsblomstrede afgrøder være etableret senest den 20. august 2012. Arealer med pligtige efterafgrøder må du ikke nedpløje, nedvisne eller på anden måde destruere før 20. oktober 2012. For udlæg i majs er fristen for nedpløjning dog den 1. marts 2013. Arealer med pligtige efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde i år 2013.

Udlæg af pligtige efterafgrøder skal ske i korn eller afgrøder med tilsvarende høsttidspunkt. Udlæg i roer og lignende afgrøder med sent høsttidspunkt kan du ikke benytte som pligtige efterafgrøder. Det er dog tilladt at udså udlæg af pligtige efterafgrøder i majs.

I Oversigt 6 kan du se hvilke typer efterafgrøder, som du kan dyrke som pligtige efterafgrøder.

Oversigt 6: De efterafgrødetyper du kan medregne som pligtige efterafgrøder
<ul style="list-style-type: none"> • Udlæg af græs*, korsblomstrede afgrøder og cikorie • Korn og græs sået før eller efter høst, dog senest 1. august • Korsblomstrede afgrøder sået før eller efter høst, dog senest 20. august • Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde
* Græsudlæg, som du bruger som efterafgrøde, skal være rent græs uden kløver.

Der er to niveauer for etablering af pligtige efterafgrøder (se Oversigt 7):

- Hvis du har udbragt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning, som svarer til 0,8 DE/ha (harmoniareal) og derover i planperioden 2010/11, skal du etablere 14 pct. pligtige efterafgrøder. Anden organisk gødning medregnes, så 100 kg N (total) fra lageret svarer til 1 DE.
- Hvis du har udbragt mindre end 0,8 DE/ha (harmoniareal) i planperioden 2010/11, skal du etablere 10 pct. pligtige efterafgrøder.
- Du skal trække en eftervirkning på 25 kg N pr. ha (0,8 DE/ha eller derover) eller 17 kg N pr. ha (under 0,8 DE/ha) pr. ha pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2011 fra din samlede kvælstofkvote for 2011/12.

Oversigt 7: Krav til pligtige efterafgrøder afhængig af antal hektar		
Ejendommens dyrkede areal	Under 10 ha	Over 10 ha
Større end eller lig med 0,8 DE/ha	Ingen krav	14 pct. pligtige efterafgrøder der kan: <ul style="list-style-type: none"> • Erstattes af opsparede efterafgrøder • Erstattes helt eller delvist ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	Ingen krav	10 pct. pligtige efterafgrøder der kan: <ul style="list-style-type: none"> • Erstattes af opsparede efterafgrøder • Erstattes helt eller delvist ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder

Oplysninger til gødningsregnskabet

Du skal i dit gødningsregnskab oplyse hvordan du overholder reglerne om etablering af pligtige efterafgrøder. I gødningsregnskabet skal du oplyse NaturErhvervstyrelsen om følgende:

- Hvorvidt du skal have pligtige efterafgrøder.
- Udbragt mængde husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning i forrige planperiode.
- Dit efterafgrødegrundareal 2011/12.
- Arealer med efterafgrøder i efteråret 2012.
- Overskud af efterafgrøder fra tidligere år.
- Evt. reduktion pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder.
- Overskud af efterafgrøder i denne planperiode.
- Efterafgrøder, der er udlagt i forbindelse med randzoneordningen (se kapitel 7).
- Et evt. ekstra krav til efterafgrøder som er pligtige som følge af en miljøgodkendelse.

Eksempel 17, punkt 3.8: "Pligtige efterafgrøder og efterafgrøder, som følge af miljøgodkendelser og randzoneordningen"			
Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (under 10 ha, under 50.000 kr. momspligtig omsætning og under 10 ha efterafgrødegrundareal)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	113
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/11 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) /felt 106 (harmoniareal) ≥ 0,8 DE/ha)	(Sæt kryds hvis Ja)	☒	114
Evt. ekstra krav til pligtige efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse - skal angives i %		%	119
Areal med efterafgrøder som følge af randzoneordningen		9 ha	120
Efterafgrødegrundareal 2011/12		85 ha	104
Overskud af efterafgrøde overført til 2011/12		5 ha	112
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012		7 ha	105
Krav til pligtige efterafgrøder		11,9 ha	115
Reduktion i kravet i efteråret 2012 pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder		- 2 ha	116
Krav til pligtige efterafgrøder efter evt. reduktion pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder	=	9,9 ha	117
Efterafgrødeoverskud (Beregnes som felt 112 + 105 – 117)		2,1 ha	118
<p>Eksempel: En virksomhed har et efterafgrødegrundareal på 85 ha, hvilket vil sige 85 ha med afgrøder fra oversigt 5. Der er udbragt husdyrgødning, der svarer til 0,8 DE/ha på virksomhedens harmoniareal. Der skal derfor etableres pligtige efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet. Det svarer til 11,9 ha. Sidste år havde virksomheden et overskud på 5 ha efterafgrøder, der kan overføres til i år. Derfor skal der kun etableres 6,9 ha med efterafgrøder. 2 ha efterafgrøder erstattes med udlægning af 4 ha mellemafgrøder. Da der er etableret 5 ha efterafgrøder, er der et overskud på 0,1 ha, der overføres til næste år. Bemærk, at de ekstra efterafgrøder som følge af randzoner eller forhøjelse af kvælstofkvoten ikke tæller med i opgørelsen af efterafgrødeoverskuddet.</p>			

Pligtige græsefterafgrøder må afgræsses og der må tages slæt på den, bare plantedækket ikke tager skade. Desuden skal der redegøres for eventuelt afsat husdyrgødning på arealet i gødningsregnskabet, da efterafgrøden ikke har nogen kvote.

5.1.5 Opsparing af pligtige efterafgrøder

Hvis du i de fire forudgående planperioder har etableret et større efterafgrødeareal end du har pligt til, kan du lade det overskydende areal indgå i denne planperiodes efterafgrødeareal. Det betyder, at du kan overføre overskud af efterafgrøder til planperioden 2011/12 fra planperioden 2006/07 og frem.

Du må dog ikke på noget tidspunkt have et mindre pligtigt efterafgrødeareal end NaturErhvervstyrelsen kræver, fx med henblik på at etablere et større areal næste år. Det overskydende areal med pligtige efterafgrøder skal du oplyse i gødningsregnskabet. Til beregning af overskud af efterafgrøder (se felt 112 i eksempel 15) kan du bruge bagsiden af Skema A baggerst i denne vejledning.

Ønsker du at benytte dig af muligheden for at overføre overskud af udlagte efterafgrøder til en senere planperiode, skal du indberette dette senest den 24. april 2012 i forbindelse med indberetning i Fællesskemaet via www.virk.dk eller www.naturerhverv.fvm.dk. Din indberetning

skal indeholde oplysninger om det antal ha, du har tænkt dig at overføre til næste planperiode. Framelding eller ændringer af din indberetning kan ske inden den 20. august 2012.

Eksempel 18: Beregning af virksomhedens overskydende arealer med pligtige efterafgrøder fra tidligere år*)				
	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Overført overskud (ha)	0**	2	0	2
Efterafgrødeareal (ha)	16	12	16	15
Efterafgrødegrundareal (ha)	100	100	100	100
Krav (%)	14	14	14	14
Krav (ha)	14	14	14	14
Reduktion for grønne marker (ha)	-	0	0	-
Overskud	2	0	2	3
*) Du skal opgøre overskuddet af efterafgrøder på baggrund af de 4 forudgående planperioder.				
**) Skal altid være 0.				

5.1.6 Overdragelse af landbrugsjord

Arealer, der overdrages til en ny bruger til og med 20. august 2012, indgår hos ny ejer/bruger og tæller med i dennes efterafgrødegrundareal og er således medbestemmende for kravet til størrelsen af efterafgrødearealet i efteråret 2012.

For overdragelser efter 20. august 2012 gælder, at sælger/bortforpagter er forpligtet til at etablere 10 eller 14 pct. pligtige efterafgrøder i forhold til det efterafgrødegrundareal virksomheden råder over 20. august 2012.

Det er sælger/bortforpagter, der har ansvaret for korrekt etablering, opretholdelse af den pligtige efterafgrøde indtil 20. oktober 2012 (for udlæg i majs er fristen 1. marts 2013) og etablering af vårsæd i 2013. Dvs. at for arealer med pligtige efterafgrøder, der overdrages efter 20. august 2012, er det sælgers/bortforpagters ansvar, at kravene til arealet med pligtige efterafgrøder overholdes.

5.2 Efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse

Hvis du har en miljøgodkendelse, som stiller krav om efterafgrøder, skal du lægge kravet oven i kravet til de almindelige pligtige efterafgrøder. Hvis du fx har et krav om 14 pct. almindelige pligtige efterafgrøder, og du har krav om yderligere 10 pct. fra miljøgodkendelsen, skal du etablere i alt 24 pct. af efterafgrødegrundarealet med efterafgrøder.

Du skal oplyse om kravet fra miljøgodkendelsen i pct. i gødningsregnskabets felt 119. Ved opgørelsen af det samlede krav og hvor meget der er etableret, skal du angive de samlede arealer fra felterne.

Evt. overskud af (pligtige) efterafgrøder fra tidligere år, kan bruges til at dække kravet for almindelige pligtige efterafgrøder og eventuelt efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse. Sidstnævnte afhænger af den konkrete formulering af vilkårene sat i miljøgodkendelsen.

Oversigt 8: Afgrødekoder for forskellige typer efterafgrøder	
Afgrøde kode	Type af efterafgrøder
968	Pligtige efterafgrøder og efterafgrøder der er pligtige i henhold til en miljøgodkendelse
969	Efterafgrøder der følger af ordningen om forøget kvote (frivillige efterafgrøder)
970	Udlæg og efterafgrøder til grøngødning
971	Efterafgrøder til randzoneordningen
972	Mellemafgrøder

5.3 Alternativer til (pligtige) efterafgrøder

Virksomheder kan helt eller delvist opfylde kravet om udlægning af pligtige efterafgrøder ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af pligtige efterafgrøder. Du skal huske at tilmelde dig til den eller de alternative ordninger, som du vil opfylde dit pligtige efterafgrødekravet med.

Alternativerne kan kun anvendes som erstatning for efterafgrøder der udlægges som følger af en miljøgodkendelse, hvis det fremgår af den enkelte miljøgodkendelse er givet mulighed for at bruge alternativerne til efterafgrøder.

Alternativerne kan ikke anvendes som erstatning af efterafgrøder som følger af forhøjet N-kvote eller udlægning af randzoner eller efterafgrøder der er overdraget fra en anden jordbruger.

Tilmeldingen til alternativerne skal ske senest 24. april 2012 i forbindelse med din elektroniske indberetning i Fællesskemaet. Da alternativerne til efterafgrøder er en frivillig ordning, kan tilmelding alene foregå elektronisk. Tilmeldingen kan ske via www.virk.dk eller www.naturerhverv.fvm.dk og skal indeholde oplysninger om:

- Antal ha efterafgrøder der skal erstattes
- Hvilke af de 5 alternativer, som du ønsker at erstatte de pligtige efterafgrøder med

Du kan ændre din tilmelding til en eller flere af ordningerne inden den 20. august 2012. Ændringerne foretager du ligeledes via www.virk.dk eller www.naturerhverv.fvm.dk. Hvis indberetningen af alternativerne ikke fremgår af EHA efter den 20. august, kan alternativerne ikke anvendes. I forbindelse med en eventuel framelding af ordningerne skal du være opmærksom på, at der efter 1. august kun kan udlægges korsblønstrede afgrøder som pligtige efterafgrøder, idet korn og græs som pligtige efterafgrøder skal være etableret senest den 1. august.

De fem alternativer, som du kan erstatte efterafgrødekravet med er:

- 1) Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote.
- 2) Udlægning af mellemafgrøder.
- 3) Udlægning af efterafgrøder hos en anden virksomhed.
- 4) Etablering af flerårige energiafgrøder.
- 5) Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning.

Nedenfor vil de enkelte ordninger blive nærmere beskrevet.

5.3.1 Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis med en reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof. Nedsættelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha pligtige efterafgrøder, som der ønskes reduceret med. Ved beregning af hvor stor reduktionen af kvælstofkvoten skal være anvendes fastsatte omregningsfaktorer (se Oversigt 9).

Oversigt 9: Omregningsfaktor for nedsættelse af kvælstofkvoten i forbindelse med reduktion af udlægning af pligtige efterafgrøder	
	Kvote korrektion pr. ha efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	56 kg N
Over 0,8 DE/ha	85 kg N

Eksempel 19: Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote

En jordbruger ønsker at erstatte etablering af pligtige efterafgrøder ved at reducere sin virksomheds kvælstofkvote. Jordbrugerens har et efterafgrødegrundareal på 45 ha, og har udbragt mindre end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugerens pligtig til at etablere efterafgrøder på 10 pct. af grundarealet svarende til 4,5 ha. Jordbrugerens ønsker at erstatte 3 ha ud af de 4,5 ha pligtige efterafgrøder ved at reducere sin virksomheds kvælstofkvote, hvilket kræver at jordbrugerne reducerer virksomhedens kvælstofkvote med: 3 ha x 56 kg N = 168 kg kvælstof.

5.3.2 Udlægning af mellemafgrøder

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at udlægge mellemafgrøder. Mellemafgrøder er en afgrøde, der etableres før dyrkning af vintersædsafgrøder og skal bestå af olieræddike eller gul sennep eller frøgræs, der tidligst må nedvisnes den 20. september.

Følgende krav skal være opfyldt for at du kan udlægge mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder:

- Mellemafgrøden skal være udsået senest den 20. juli
- Mellemafgrøden må tidligst nedmuldes eller nedvisnes den 20. september
- Ved udlæg af mellemafgrøder skal du benytte afgrødekode 972

Etableringen af mellemafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse inden vintersædsafgrøden.

Dvs. at du som jordbruger skal dyrke en vellykket mellemafgrøde. Hvis mellemafgrøden ikke er vellykket anvendes et plantetal på over 50 planter pr m² for gul sennep og olieræddike. Hvis mellemafgrøden ikke er vellykket eller ikke lever op til disse plantetal, skal du inden den 20. august framelde mellemafgrøderne i Fællesskemaet, og etablere en korsblomstret efterafgrøde eller bruge dine opsparede efterafgrøder til at opfylde efterafgrødekravet.

Omregningsfaktoren for etablering af mellemafgrøder som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder er 2:1, som det fremgår af Oversigt 10, hvilket betyder, at du skal udlægge 2 ha mellemafgrøder for at erstatte 1 ha efterafgrøder.

Oversigt 10: Omregningsfaktor for etablering af mellemafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	1 ha efterafgrøder erstattes af 2 ha mellemafgrøder
------------------	---

Eksempel 20: Mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder

En jordbruger ønsker at udlægge mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 60 ha og har udbragt mere end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 8,4 ha. Nu ønsker jordbrugeren at erstatte 4 ha ud af de 8,4 ha pligtige efterafgrøder med udlæg af mellemafgrøder. Dette kræver, at jordbrugeren udlægges: $4 \text{ ha} \times 2 \text{ ha} = 8 \text{ ha}$ mellemafgrøder.

Der medregnes ingen eftervirkning på mellemafgrøder. Omregningsfaktoren fra efterafgrøder til mellemafgrøder og om hvorvidt, der skal medregnes en eftervirkning, skal forskningsmæssigt evalueres, når ordningen har kørt i to år.

Hvis du ønsker at konvertere mellemafgrøder til pligtige efterafgrøder, således at den efterfølges af en vårsæd i stedet for en vintersæd, kan du gøre dette. Ønsker du at benytte dig af muligheden for at overføre disse efterafgrøder som overskud af udlagte efterafgrøder til en senere planperiode, kan du indberette dette indtil den 10. oktober 2012 via www.virk.dk eller www.naturerhverv.fvm.dk.

5.3.3 Udlægning af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed

Som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder kan to virksomheder registreret i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab indgå en privatretlig aftale om udlægning af pligtige efterafgrøder for hinanden. En sådan privatretlig aftale indebærer at en jordbruger, der har forpligtelsen til etablering af efterafgrøder kan lade en anden jordbruger udlægge efterafgrøder.

Aftalen skal indeholde oplysninger om:

- Parternes navn og CVR-nr.
- Størrelsen af arealet med efterafgrøder
- Underskrift fra begge parter

NaturErhvervstyrelsen vil i tilfælde af en manglende opfyldelse af aftalen sanktionere den jordbruger, der efter gødskningsbekendtgørelsen har pligt til at udlægge efterafgrøder. Denne jordbrugsvirksomhed må selv håndtere tvisten med den virksomhed, som ikke har opfyldt den indbyrdes aftale om udlægning af efterafgrøder.

Der kan ikke sættes lighedstegn mellem aftaler om overførsler af husdyrgødning mv. (se Skema B1 bagerst i vejledningen), og denne slags aftaler. Årsagen til dette er at der ikke sker nogen fysisk overdragelse ved udlægning af efterafgrøder hos anden virksomhed.

Den privatretlige aftale skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med en kontrol. Du kan benytte Skema C bagerst i vejledningen som dokumentation for aftalen om udlæg af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed.

Det er alene muligt at udlægge de overførte efterafgrøder som efterafgrøder, dvs. at efterafgrøder som udlægges af en anden jordbruger, ikke kan erstattes af alternativerne.

Økologer kan lave privatretlige aftaler om udlægning af efterafgrøder med ikke økologer, og omvendt, idet kravene til efterafgrøder fortsat er de samme.

Eftervirkningen af efterafgrøden skal medtages hos den jordbruger, der udlægger efterafgrøden. Du skal benytte afgrødekode 968 som ved pligtige efterafgrøder.

Antallet af ha efterafgrøder, der skal udlægges af en anden jordbruger udregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha lovpligtige efterafgrøder, der ønskes overdraget (se Oversigt 11).

Oversigt 11: Omregningsfaktor for overdragelse af udlægning af efterafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder	
Overdragelse	Omregningsfaktor
Fra virksomhed der udbringer <0,8 DE/ha til virksomhed der udbringer >0,8 DE/ha	0,7
Fra virksomhed der udbringer >0,8 DE/ha til virksomhed der udbringer <0,8 DE/ha	1,5
Ens bedrifter	1

Eksempel 21: Udlægning af efterafgrøder hos anden virksomhed
To virksomheder har indgået en privatretlig aftale om overdragelse af udlægning af efterafgrøder. Virksomheden der overdrager efterafgrøder har udbragt mere end 0,8 DE/ha og virksomheden der i stedet skal etablere de lovpligtige efterafgrøder har udbragt mindre end 0,8 DE/ha. Aftalen mellem de to virksomheder går på at overdrage 8 ha efterafgrøder. Virksomheden der skal etablere de pligtige efterafgrøder skal derfor udlægge: 8 ha x 1,5 = 12 ha efterafgrøder ud over de pligtige efterafgrøder virksomheden i øvrigt er forpligtiget til.

Der er ingen afstandsmæssige begrænsninger for hvem der kan udlægge pligtige efterafgrøder for en given jordbruger. Fra planperioden 2012/13 vil det sandsynligvis være delvandoplandene, som er styrende for hvilke virksomheder, der kan overtage udlægning af pligtige efterafgrøder for hinanden.

5.3.4 Etablering af flerårige energiafgrøder

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at udlægge flerårige energiafgrøder. De flerårige energiafgrøder du skal benytte er (afgrødekode i parentes): Pil (592), Poppel (593), El (594), Hassel (591), Ask (591) og Elefantgræs (596). Energiafgrøden skal etableres i planperioden på et areal, der forud for etableringen af energiafgrøden har været udlagt med landbrugsafgrøder i omdrift. Du kan derfor ikke etablere flerårige energiafgrøder på arealer, der forud for etableringen har været udlagt med afgrøder nævnt i Oversigt 12.

Oversigt 12: Arealer med afgrøder, hvorpå der ikke kan etableres flerårige energiafgrøder			
Afgrødekode	Afgrøde	Afgrødekode	Afgrøde
250	Permanent græs med meget lavt udbytte	275	Permanent rullegræs
251	Permanent græs med lavt udbytte	276	Permanent græs og kløvergræs uden norm
252	Permanent græs med normalt udbytte	277	Permanent kløver til fabrik
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 kg N)	278	Permanent lucerne og lucerne-græs med over 50 pct. lucerne
255	Permanent græs under 50 pct. Kløver	279	Permanent græs til fabrik
256	Permanent græs over 50 pct. Kløver	310	Permanent græs til fabrik
257	Permanent græs uden kløver	312	20-årig udtagning
259	Permanent græs til fabrik, min. 6 tons	315	Miljøgræs med udtagningsforpligtigelse
271	Vildtager	320	MVJ braklagte randzoner
272	Permanent græs/kløvergræs til fabrik	321	Miljøtiltag på ej landbrugsarealer
273	Permanent lucerne til fabrik	340	Randzoneordning
274	Permanent lucerne med min. 25 pct. græs, til fabrik	350	Miljøgræs med N-kvote

For at kunne erstatte pligtige efterafgrøder med flerårige energiafgrøder, må energiafgrøderne tidligst være etableret i planperioden 2009/10 på et areal der forud har været udlagt med landbrugsafgrøder. Desuden skal det samlede areal med energiafgrøder overstige virksomhedens areal med energiafgrøder i planperioden 2008/09 (referenceår). Det er alene den del af det samlede areal med energiafgrøder, der overstiger det samlede areal med energiafgrøder i planperioden 2008/09, der kan benyttes som alternativ til pligtige efterafgrøder.

Referenceåret sættes for at sikre at miljøeffekten fra arealer udlagt med energiafgrøder før 2009 ikke kan medtages. Bedriftens areal med energiafgrøder i referenceåret udregnes som summen af arealer med følgende afgrøder: Pil (592), Poppel (593), El (594), Hassel (591), Ask (591) og Elefantgræs (596).

Der er ikke fastsat krav om omdriftstid eller høst af energiafgrøderne, samt krav om etableringstidspunkt inden for planperioden. Du skal dog være opmærksom på at i relation til Enkeltbetalingsordningen gælder N-normen for pil kun for pil dyrket med henblik på høst, og kun til og med fjerde planperiode efter afhugning eller plantning. Normen for poppel, el, hassel og ask gælder kun for kulturer dyrket med henblik på høst, og kun til og med tiende planperiode efter afhugning eller plantning.

Omregningsfaktoren for etablering af energiafgrøder som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder fremgår af Oversigt 13.

Oversigt 13: Omregningsfaktor og betingelser for etablering af energiafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	0,8 ha energiafgrøde erstatter 1 ha pligtige efterafgrøder
------------------	--

Eksempel 22: Mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder

Som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder ønsker en jordbruger at etablere energiafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 85 ha, og har udbragt mere end 0,8 DE/ ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 11,9 ha. Jordbrugeren vil erstatte alle 11,9 ha med energiafgrøder, hvilket kræver at jordbrugeren etablerer: $11,9 \text{ ha} \times 0,8 = 9,52 \text{ ha}$ energiafgrøder.

5.3.5 Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at separere din virksomheds gylle i henholdsvis en væske- og en fiberfraktion. Efterfølgende skal fiberfraktionen forbrændes. Forbrænding af fiberfraktion skal foretages på et godkendt forbrændingsanlæg (se afsnit 10.5).

Når fiberfraktionen fjernes inden gyllen udbringes, vil der tilføres mindre organisk bundet kvælstof i jorden og dermed mindskes udvaskningen.

Omregningsfaktoren for separering og forbrænding af gødning som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder fremgår af Oversigt 14.

Oversigt 14: Omregningsfaktor og betingelser for separering og forbrænding af gødning som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	Forbrænding af fiberfraktionen fra 25 DE erstatter 1 ha lovpligtige efterafgrøder
------------------	---

Du skal i gødningsregnskabet under pkt. 3.2 "Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning" i felt 321 angive, hvor meget du har afsat til forbrænding.

Eksempel 23: Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning

En jordbruger vælger at separere virksomhedens produktion af svinegylle og forbrænde den dannede fiberfraktion på et godkendt forbrændingsanlæg. Den separerede svinegylle svarer til 110 DE og den efterfølgende forbrænding af fiberfraktionen gør, at jordbrugeren nu skal udlægge: $110 \text{ DE} / 25 \text{ DE} = 4,4 \text{ ha}$ færre pligtige efterafgrøder.

6. Harmonireglerne

Harmonireglerne handler om, hvor meget husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning opgjort i DE, du må bruge på din bedrift hvert år. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

Du skal overholde harmonireglerne, hvis du har et dyrehold eller opbevarer eller anvender husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, der svarer til tre dyreenheder eller derover.

I gødningsregnskabet opgøres, om dit forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning (opgjort i DE) overholder harmonikravet i forhold til størrelsen af dit harmoniareal.

Vejledning til opgørelse af harmoniarealet finder du i afsnit 4.3.1.

Når du beregner harmoniforholdene, kan du benytte Hjælpekemaer D1 ”Beregning af harmoniforholdene” bagest i denne vejledning. Her kan du også se hvordan du beregner kravet, hvis du modtager eller afsætter husdyrgødning, samt hvis du øger eller reducerer dit lager af husdyrgødning.

Hvis du ikke har husdyr på din bedrift, og du ikke har modtaget husdyrgødning, skal du udfylde felt 209 (Udbragt antal DE) med 0. Har du modtaget husdyrgødning, finder du antal dyreenheder på gødningskvitteringen (Skema B1).

6.1 Harmonikrav

Harmonireglerne gælder for erhvervsmæssigt dyrehold og husdyrbrug, der producerer eller modtager husdyrgødning svarende til mere end 3 dyreenheder, og uanset om bedriften er registreret i Register for Gødningsregnskab.

Harmonikravet for landbrugsbedrifter er vist i oversigten nedenfor. Harmonikravet opgøres pr. planperiode. For at beregne om du overholder harmonikravet, skal du dividere den udbragte gødning opgjort i DE med størrelsen af dit harmoniareal i ha. Resultatet skal være under kravet til den type landbrugsbedrift, du har. Hvis du udbringer gødning fra forskellige dyrearter, skal du beregne kravet til harmoniarealet forholdsmæssigt efter antal dyreenheder af hver art.

Oversigt 15: Harmonikravene	
DE/ha/planår	Type af landbrugsbedrift
1,4 DE	Du må udbringe husdyrgødning på din jord svarende til højst 1,4 DE/ha/planperiode, hvis du ikke er omfattet af nedenstående undtagelser.
1,7 DE	Har du kvæg, får, geder eller hjorte, må den udbragte mængde af gødning fra disse på din jord svare til 1,7 DE/ha/planperiode ^{*)}
2,3 DE	Er mindst 2/3 af dit husdyrhold kvæg, og overholder du betingelserne i Tabel 8 må den udbragte mængde gødning på din jord svare til 2,3 DE/ha/planperiode ^{*) **)}
*Deltager du i en Produktionsmæssig sammenhæng med en bedrift af denne type, er du også omfattet af harmonikravet. ** Gælder ikke for økologer.	

Harmonikrav for modtaget og afsat husdyrgødning samt lagerforskydning

Overnævnte krav gælder for din normproduktion af husdyrgødning. Du skal desuden overholde følgende harmonikrav:

- **Modtaget husdyrgødning:** Her gælder kravet om 1,4 DE/ha. Det gælder dog ikke for de kvægbrug, der benytter undtagelsen om 2,3 DE/ha og for bedrifter i visse produktionsmæssige sammenhænge. Man kan modtage op til 1,7 DE/ha, hvis man som kvægbrug får afgasset husdyrgødningen i et biogasanlæg, dog kun for den mængde der svarer til mængden, der er afsat til biogasanlægget.
- **Afsat husdyrgødning:** Beregnes med 1,4 DE/ha, så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettotrigivelse herfra og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha.
- **Lager:** Antallet af dyreenheder i start- og slutlager af husdyrgødning beregner du ved at sætte 1 DE til 100 kg N. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning. På http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgoedning/Fortolkning/Kapitel+10.htm, er der et eksempel på, hvordan kravet beregnes når der er en nettotrigivelse fra lageret.

Du skal være opmærksom på, at der gælder særlige regler, hvis du er omfattet af reglerne om nedsat kvælstoftilførsel.

6.2 Produktionsmæssig sammenhæng

Deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng betyder, at en landbrugsbedrift har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder om, at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter (afgrøder fra mere end 50 pct. af arealerne). Forudsætningen er, at der er indgået en skriftlig aftale om produktionsmæssig sammenhæng og at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til den bedrift, som man indgår i produktionsmæssig sammenhæng med. Det er afgrøden (kernen) der skal afsættes og ikke halmen.

Hvis landbrugsbedriften, der deltager i produktionsmæssig sammenhæng, vil anvende op til 2,3 DE/ha skal begge bedrifter kunne dokumentere, at betingelserne i Tabel 8. Økologisk autoriserede bedrifter kan kun deltage i produktionsmæssig sammenhæng, hvor der anvendes op til 1,7 DE/ha.

6.3 Undtagelsen om 2,3 DE

Hvis dit husdyrhold er på mindst 2/3 kvæg, kan du benytte undtagelsen (2,3 DE/ha), hvis du kan dokumentere, at betingelserne i Tabel 8 er opfyldt. Alle punkterne i Tabel 8 refererer til hele bedriften, og alle betingelserne er sidestillede. Afklaringer til betingelserne i Tabel 8:

6.3.1 Betingelse 1: Dyrkning af 70 pct. afgrøder til grovfoder

Reglen om 70 pct. roer, græs eller græsefterafgrøder skal være overholdt i efteråret og vinteren efter den planperiode, hvor landbrugsvirksomheden benytter sig af undtagelsesbestemmelsen, dvs. afgrøderne skal senest være etableret i den planperiode, hvor man indtræder i undtagelsen. Hvis man fx begynder at anvende undtagelsen i planperioden 2011/12, skal reglen være overholdt, således at man kan se af gødningsplanen 2011/12, at der var etableret græs og roer i planperioden og efterafgrøder i efteråret 2012, der tilsammen opfylder reglen om 70 pct. roer, græs eller græsefterafgrøder.

Græs må tidligst ompløjes 1. marts efter den periode, hvor græsarealet har indgået i opfyldelsen af kravet om 70 pct. græs, græsefterafgrøde og roer.

6.3.2 Betingelse 2: Definition af roer, græs og græsefterafgrøder

"Græs" omfatter også kløvergræs med under 50 pct. kløver og frøgræs. Roer skal være foderroer. Sukkerroer kan ikke indgå. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i silomajs, samt græs udlagt i eller efter vårbyg, helsæd og grønkorn. Etableringen af efterafgrøder skal følge reglerne for lovpligtige efterafgrøder, dog er det først tilladt at ompløje efterafgrøderne efter 1. marts det efterfølgende år. Græsudlæg må også indeholde op til 50 pct. kløver.

6.3.3 Betingelse 3: Erklæring om udbringning af husdyrgødning

Der skal foreligge en dateret og underskrevet erklæring om, at græsarealer (permanent græs og græs i omdrift, ikke efterafgrøder) ikke tilføres husdyrgødning i perioden 31. august til 1. marts, hvis de pløjes i samme planperiode.

Du skal med dateret underskift vise, at du for planperioden 2011/12 er indforstået med punkt 3 i Tabel 8. Det gør du ved at afkrydse i felt 403 i gødningsregnskabet. Når gødningsregnskabet dateres og underskrives eller indsendes via Gødnings- og Husdyrindberetningen, vil dette kryds svare til en erklæring.

Oversigt 16: Krav til dokumentation, hvis de særlige regler for kvægbrug benyttes	
Dokumentation	Betingelse i Tabel 8
Erklæring om udbringning af husdyrgødning – dateret og underskrevet gødningsregnskab	Pkt. 3
Afkrydsning i gødningsplan (Skema A) eller i Fællesskemaet	Pkt. 8
Afkrydsning i gødningsregnskab (Skema B)	Pkt. 8
Jordprøver – analyseresultater for indhold af fosfor og kvælstof	Pkt. 7

6.3.4 Betingelse 4: Pløjning og nedvisning

Pløjning

Omdriftsarealer må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni i den planperiode hvor undtagelsen anvendes. Hvis en omdriftsmark har indgået i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder, må marken tidligst ompløjes 1. marts efter den periode hvor græsarealet indgik i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder. Jordbehandling svarende til pløjning er ikke tilladt, fx sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning.

Nedvisning

Der er ingen regler for hvornår omdriftsgræsmarker må nedvisnes. Det er fx tilladt at nedvisne en omdriftsgræsmark 1. september og efterfølgende så vinterhvede direkte. Vær opmærksom på at opfylde kravet om 70 pct. græs, græsefterafgrøder eller roer om efteråret.

6.3.5 Betingelse 5: Pløjning og nedvisning af græsefterafgrøder

Pløjning

Græsefterafgrøder må tidligst ompløjes 1. marts efter den planperiode hvor arealet indgik i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder. Jordbehandling svarende til pløjning er ikke tilladt, fx sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning.

Nedvisning

Vær opmærksom på, at græsudlæg og græsefterafgrøder tidligst må nedvisnes 1. marts.

Oversigt 17: Tidspunkter for nedvisning, pløjning og udbringning af husdyrgødning af græs i omdrift, græsudlæg og permanent når undtagelsen anvendes. Eksempel hvor undtagelsen anvendes i planperioden 2011/12 (1. august 2011 – 31. september 2012).				
	Nedvisning	Nedpløjning	Samspil mellem pløjetidspunkter og udbringning af husdyrgødning inkl. den mængde, som bliver afsat under afgræsning	
			Forud for pløjning i samme planperiode	Til blivende græsmarker
Omdriftsgræs	Ingen særlige krav	Tilladt fra 1/3/12 – 1/6/12	Udbringning af husdyrgødning og afgræsning er ikke tilladt fra 31/8/11 – 1/3/12*	Alm. regler
Græsefterafgrøder = græsudlæg i korn eller majs	Tilladt efter 1/3/13	Tilladt efter 1/3/13	Alm. Regler	Alm. regler
Permanent græs**	Ingen særlige krav	Ingen særlige krav	Udbringning af husdyrgødning og afgræsning er ikke tilladt fra 31/8/11 – 1/3/12	Alm. regler

*Dette betyder, at hvis fx. en 2. års kløvergræsmark er blevet afgræsset i september eller senere i 2011, må den ikke nedpløjes før 1/3 2013, dvs. den skal ligge som en 3. års græsmark i 2012.

**Permanent græs defineres i denne sammenhæng som græsarealer, der henligger i mindst 5 år

6.3.6 Betingelse 6: Ingen bælgssæd

Generelt er det kun tilladt at dyrke kløver i form af kløvergræs med under 50 pct. kløver. Desuden er det tilladt at dyrke byg-ærtehelsæd, forudsat at der er udlæg af rent græs. Der må ikke være udlæg af kløvergræs i byg-ærtehelsæden. Andre bælgplanter er ikke tilladt, heller ikke i kombination med græs. Fx er lucernegræs ikke tilladt.

6.3.7 Betingelse 7: Jordprøver

Prøveudtagning

Hvis du benytter harmonikravet på 2,3 DE/ha skal du for hvert 3. år (hvis de tre år ligger efter hinanden) udtage en jordprøve for hver 5 ha areal, der er i omdrift i den pågældende planperiode. Det betyder, at hvis bedriften fx har 100 ha omdriftsarealer, så skal der mindst tages 20 jordprøver – nogle prøver må godt dække seks ha og andre tre ha afhængigt af markstørrelsen, men prøverne skal fordeles på arealet, så de er udtaget fagligt korrekt. Husk at notere datoen for prøvetagningen.

Der er ikke stillet krav om, hvem der kan udtage jordprøverne eller hvor analyserne skal foretages henne, men prøverne bør udtages af en virksomhed med erfaring og ekspertise på området. Virksomheden skal garantere forskriftsmæssig prøveudtagning.

Analyse

Jordprøven skal analyseres for indhold af fosfor og kvælstof. Indhold af fosfor oplyses som fosfortallet pt, og indhold af kvælstof angives enten som kg totalkvælstof pr. ha eller som kg N-min kvælstof pr. ha. Analyseresultaterne skal du opbevare på bedriften og vise ved eventuel kontrol.

Der skal foreligge dateret dokumentation af, at analyserne er udført korrekt og rettidigt, fx jordanalysekort påført udtagningsdato.

Der er ikke sat en maksimum grænse på analyseværdierne eller hvordan de skal benyttes i gødningsplanlægningen. Analyseresultaterne skal du opbevare på bedriften og vise ved eventuel kontrol.

Der må maksimalt være 3 år mellem jordprøveudtagningen, selvom bedriften fx er blevet handlet eller gået fra et I/S til en enkeltmandsvirksomhed, hvis ny ejer viderefører undtagelsesbestemmelsen.

6.3.8 Betingelse 8: Oplysningspligt

Når man benytter undtagelsesbestemmelsen, er der krav om, at det er synligt både i gødningsplanlægningen og i gødningsregnskabet. Derfor skal afkrydsningsfelterne i disse skemaer udfyldes.

Der er to afkrydsningsfelter i gødningsregnskabet (felt 403 og 405) i afsnittet "Opgørelse af harmoniforhold". Man skal krydse af begge steder, hvis man har benyttet undtagelsen i planperioden, og hvis man ønsker at anvende undtagelsesbestemmelsen i næste planperiode. Sidstnævnte kryds fungerer som virksomhedens "ansøgning" om at anvende undtagelsen, dvs. er det første gang undtagelsen benyttes, skal der kun sættes kryds her.

6.3.9 Udtrædelse af ordningen kræver afviklingsperiode

Hvis man træder ud af ordningen, fordi man fx får mere jord eller færre dyr den 10. august, så skal reglerne overholdes det følgende efterår og vinter, og græsmarker i omdrift og græsudlæg må tidligst nedpløjes 1. marts. Først herefter vil man være løst af kravene.

Arealer, der overdrages efter 1. august, og som har indgået i opfyldelsen af krav om 70 pct. grovfoderafgrøder hos sælger, må tidligst opløjes 1. marts. Det er sælger/bortforpagter der har ansvaret for korrekt etablering og opretholdelse af efterafgrøden eller græsarealet, som er indeholdt i de 70 pct. indtil 1. marts.

Det understreges, at det ikke er hensigten, at fx de fastsatte krav om pløjetidspunkter, skal kunne undrages, ved at kvægbruget vælger at gå ind og ud af 2,3 DE/ha-ordningen.

6.4 Beregning af dyreenheder

En dyreenhed beskriver en bestemt mængde husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. Reglerne er beskrevet i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Når du indberetter dit gødningsregnskab elektronisk

beregnes antal dyreenheder automatisk og overføres fra husdyrindberetningen til gødningsregnskabet. Du skal selv indtaste, hvor mange DE der totalt er udbragt (felt 209).

Eksempel 24, punkt 6: Antal dyreenheder (DE) i perioden							
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201 Kvæg	202 Svin	207 Pelsdyr, fjerkræ	208 Får, Geder	203 Andre husdyr	204 I alt DE	
	83,8 DE	DE	DE	2 DE	DE	85,8 DE	
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						78 DE	209
Har du anvendt det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2011/12, herunder overholdt bestemmelserne i bilag 2 til husdyrbekendtgørelsen? (Sæt kryds hvis Ja)						☐	403
Ønsker du at anvende det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2012/13? (Sæt kryds hvis Ja)						☒	405
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2011/12? (Sæt kryds hvis Ja)						☐	406
Et husdyrbrug har 50 årskøer, 10 årsammekøer (over 600 kg) og 20 årsopdræt kvier og stude (> 6- 27 mdr., tung race). Herudover har landmanden 14 kødgeder. Antal dyreenheder beregnes ved hjælp af Tabel 7 og hjælpekemaet. Kvæg: $50/0,75 + 10/1,4 + 20/2,0 = 85,8$ DE, Geder: $14/7 = 2$. Der udbringes 78 DE, de sidste 7,8 DE lægges på lager. Samtidig mener bruget, at de i næste planperiode vil kunne overholde reglerne for at have 2,3 DE/ha beskrevet i Tabel 8 og ønsker derfor at anvende dette harmonikrav.							

Tabel 7 giver en oversigt over, hvor mange enheder af forskellige dyretyper, der går til én dyreenhed. Der skal fx 2,3 ammekøer (under 400 kg) til én dyreenhed. Dvs. hvis din virksomhed har 23 ammekøer (under 400 kg), svarer det til 10 dyreenheder. Du kan bruge Hjælpekemaer D1 eller ”regnemaskinen” fra www.landbrugsindberetning.dk til at beregne antal producerede dyreenheder. Resultatet skal du overføre til gødningsregnskabet blok 3.9 om antal dyreenheder (DE) i perioden.

Du skal korrigere for afvigende vægt og alder ved beregning af dit harmoniforhold. For malkekvæg skal du også korrigere, hvis mælkeydelsen afviger fra normen (se Tabel 7).

6.5 Græssende dyr

Gødning afsat af græssende dyr skal du medtage som udbragt (er inkluderet i normproduktionen, hvor udgangspunktet er den valgte staldtype). Husdyrgødning, omregnet til dyreenheder, som dyrene afsætter på marken, kan du fratække i det samlede antal dyreenheder (fratrækkes normproduktionen), hvis:

- Dyrene afgræsser et areal, som du ikke kan medregne til harmoniarealet, fx et fredet område, der ikke må gødskes, eller et MVJ 0-areal.
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der ikke kan medregnes til harmoniarealet, jf. ovenstående (dokumenteret ved en græsningsaftale).
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der kan og må gødskes (dokumenteret med gødningskvittering).

Du kan kun fratække dyreenhederne for den periode, hvor dyrene går på græs. Du kan ikke fratække dyreenhederne, hvis dyrene afgræsser dine egne arealer, som kan og må gødskes, da disse arealer indgår i opgørelsen af harmoniarealet.

6.6 Afgasset biomasse

Antal dyreenheder i den afgassede biomasse skal beregnes ud fra en analyse af kvælstofindholdet i husdyrgødningen.

Først deles mængden af den leverede biomasse i ton med analyseresultatet af kvælstofindholdet (kg N/ton). Kg N i leverancen deles herefter med 100 kg N/DE = antal dyreenheder i leverancen: $\text{Antal DE} = (\text{antal ton} \times \text{kg total N pr. ton})/100$.

6.7 Forarbejdet husdyrgødning

Ved afsætning af forarbejdet husdyrgødning beregner du antallet af dyreenheder således, at forholdet mellem dyreenheder og kvælstofindhold svarer til de gødningstyper, der indgår i anlægget. Du skal have skriftlige oplysninger og dokumentation fra anlægget for dette.

For husdyrgødning, hvor der må udbringes 1,4 DE/ha, kan kg N pr. DE øges fra 100 kg N op til 120 kg N pr. DE i de fraktioner, hvor kvælstoffet kan udnyttes bedre efter en forarbejdning. De øvrige fraktioner skal til gengæld tillægges et tilsvarende antal dyreenheder. Der er dog følgende krav:

- Det samlede antal dyreenheder i de dannede fraktioner må ikke ændres i forhold til antal DE før forarbejdningen.
- Antal kg N pr. DE må kun øges i de fraktioner, som har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden forarbejdning.
- Ingen fraktion har et indhold på mindre end 40 kg N pr. DE.

For forarbejdet husdyrgødning fra biogasanlæg skal du omregne til dyreenheder som 100 kg N/DE. Hvis biogasanlægget laver en afsluttende forarbejdning af den afgassede gylle i et forarbejdningsanlæg, kan ovenstående model også anvendes.

Modtagere af fraktioner fra et forarbejdningsanlæg i tilknytning til et biogasanlæg kan derfor modtage forskellige typer fraktioner med forskellige forhold mellem kg N og DE.

6.8 Dyreenheder i husdyrgødning afsat til eksport eller forbrænding

Du beregner det afsatte antal dyreenheder ud fra den afsatte mængde kvælstof, som beskrevet ovenfor.

6.9 Dokumentation - gødningskvitteringer

Hvis du videregiver husdyrgødning for at overholde harmonikravet, skal du have underskrevne gødningskvitteringer liggende senest 31. juli 2012. Kvitteringer for husdyrgødning udbragt i den forlængede planperiode skal du dog først have dokumentation for den 1. oktober 2012. I gødningskvitteringer skal der være sammenhæng mellem mængderne af kvælstof og dyreenheder. Sammenhængen skal svare til produktionsformen for din bedrift (ikke modtagers).

6.10 Forpagtningsaftaler

Forpagtningsaftaler, der er nødvendige for at overholde harmonikravet, skal være skriftlige og indeholde oplysninger om:

- De forpagtede arealers størrelse.
- Parternes navn, adresse, CVR-nr. (eller evt. CPR-nr.).
- Gyldighedsperiodens startdato, slutdato eller opsigelsesvarsel samt den dato, aftalen er indgået.

7. Vejledning om randzoneordningen

7.1 Om randzoneordningen

I forbindelse med at braklægningsordningen blev ophævet i 2008, blev der etableret en frivillig randzoneordning. Grunden var at man ønsker at øge arealet med randzoner og derved medvirke til at opnå målene i vandmiljø- og pesticidhandlingsplaner.

Du kan være med i denne ordning og samtidig modtage støtte via MVJ-midlerne til ordningen "braklagte randzoner". Du skal være opmærksom på, at bestemmelserne i de pågældende ordninger også skal overholdes.

Planperioden 2011/12 er sandsynligvis den sidste planperiode med denne randzoneordning. Herefter forventes det at den erstattes af krav om randzoner i den nye randzonestoflov.

7.2 Hvad går ordningen ud på?

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har udlagt randzoner omkring vandløb og søer eller op ad Natura 2000-områder, kan du øge din virksomheds kvælstofkvote ud fra de angivne procentsatser i Oversigt 18.

Oversigt 18: Øget kvote og krav til efterafgrøder afhængig af antal ha randzoner		
Randzone i ha, 10 m - 20 m bred	Øget kvote i procent	Øget krav til efterafgrøder i procent
0,1-0,19	2	4
0,2-0,59	5	10
0,6-0,99	8	16
>=1,0	10	20

Det er et krav, at du øger dit efterafgrødeareal. Dvs. at hvis du vil være fuldt med i ordningen, skal du have 20 pct. efterafgrøder i forhold til randzoneordningen. Derudover skal du som også etablere lovpligtige efterafgrøder på 10 pct. eller 14 pct. Se yderligere information under afsnit 7.5 om randzoneordningens efterafgrødekrav.

Det er muligt at differentiere ordningen. Du kan fx udlægge over 1 ha randzone, men vælge kun at øge kvoten med 5 pct., og derved øge dit efterafgrødeareal med 10 pct. Den øgede kvote og det ekstra efterafgrødeareal vil kun blive udregnet på basis af de arealer, der indgår i efterafgrødegrundarealet.

7.3 Hvor og hvordan udlægges randzonen?

Randzonen skal være minimum 10 m og maksimalt 20 m bred (inkl. 2 m bræmmen) og være udlagt op ad et støtteberettiget areal, som giver ret til støtte efter Det Europæiske Rådsforordning 73/2009 af 19. januar 2009. Randzonebredder på over 20 m indgår ikke i beregningen af randzonearealet. Randzonens bredde måles fra vandløbets eller søens øverste kant. Den samlede randzonelængde skal minimum være 50 m langs vandløbets eller søens øverste kant og det samlede areal skal minimum udgøre 0,1 ha. Randzoner udlægges i Fællesskemaet med afgrødekoden 340.

Herudover skal randzonen minimum være udlagt ved 90 pct. af din virksomheds ejede eller forpagtede areal med naturlige eller i regionplanen højt målsatte vandløb og søer, som er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om 2 m bræmmer, og som samtidig opfylder kravene til

at kunne udlægges som randzone. Dvs. at hvis der efter vandløbsloven er krav om, at du skal udlægge en 2 m bræmme, skal du også etablere en yderligere randzone langs 90 pct. af disse arealer.

Er du i tvivl om hvilken status dine vandløb/søer har, bør du kontakte din kommune. Vandløbsloven gælder ikke isolerede søer under 100 m². Du skal stadig følge vandløbslovens bestemmelser, selvom du er med i randzoneordningen.

Først når randzoneordningens krav om at udlægge randzoner omkring bedriftens naturlige eler i regionplanen højt målsatte vandløb og søer er opfyldt, kan du supplere randzonearealet med randzoner omkring andre vandområder (kunstige og lavt målsatte vandløb) og op ad kortlagte naturtyper i Natura 2000-områder. Der er ikke krav om, at du skal udlægge randzoner omkring en bestemt andel af disse arealer, der ikke er omfattet af vandløbsloven, men de øvrige betingelser til randzoneordningen skal være opfyldt.

Udpegningsgrundlaget for de danske Natura 2000-områder består af en række naturtyper og arter, hvoraf en del er kortlagt inden for det enkelte Natura 2000-område. Placeringen af de enkelte lokaliteter inden for et Natura 2000-område findes som kortbilag på www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Naturomraader.

Krav til udlægning af randzoner langs kortlagte naturtyper (heder, overdrev osv.) i Natura 2000-områderne følger de øvrige krav til randzoner for søer og vandløb mv. Dog kan randzoner der ligger 10-30 meter fra en kortlagt naturtype godt kan indgå i randzonearealet, hvis der ikke er befæstet areal (inkl. veje) mellem den kortlagte naturtype i Natura 2000-området og randzonen. Dvs. at afstanden skyldes hegn, skel o. lign.

Befæstede arealer kan ikke tælle med som randzone. Hvis der langs et højt målsat vandløb, en sø eller et Natura 2000-område findes befæstede arealer (veje o.l.), kan der ikke udlægges randzone her.

7.4 Hvilke andre krav er der til randzonen?

Du kan udlægge både støtteberettigede og ikke-støtteberettigede landbrugs- og naturarealer til randzone. Allerede eksisterende småbiotoper, hegn og enkeltstående træer er tilladt på arealet. Du må ikke etablere vildtstriber i randzonen. Det er heller ikke tilladt at udlægge randzoner med skovbevoksning, dvs. træbevokset arealer på over 0,5 ha. med en bredde på over 20 meter, hvor træerne er over 5 meter høje og hvor kronedækket udgør mere end 10 procent af arealet.

Du kan udlægge randzoner, hvor der er græs- eller naturarealer pr. 20. oktober 2011 til 19. oktober 2012. Hvis du etablerer et plantedække, må det udsås med max. 25 pct. kvælstoffikserende planter. Er dit randzoneareal ikke udlagt som græs- eller naturareal i forvejen, skal du etablere et tæt og lavt plantedække senest den 20. oktober 2011.

Du skal være opmærksom på, at hvis dit areal med randzoner modtager støtte, kan der være skærpede krav til plantedække og pleje af arealet.

Du må ikke jordbearbejde i randzonen eller tilføre arealet pesticider eller jordforbedringsmidler. Du må heller ikke tilføre randzonearealet gødning, udover den gødning, som afgræssende dyr afgiver i randzonen. Gødning fra græssende dyr kan fratrækkes i gødningsregnskabet.

Randzonearealet har ingen N-kvote og tæller derfor ikke med i harmoniarealet.

7.5 Særligt om randzoneordningens efterafgrødekrav

Du skal ikke indregne eftervirkning af de efterafgrøder, som er udlagt i medfør af randzoneordningen. Efterafgrøderne skal du etablere i 2012. Randzoneefterafgrøder kan ikke indgå i opsparring til efterfølgende år, og efterafgrødekravet som følge af randzoneordningen kan du ikke opfylde under henvisning til din virksomheds opsparede efterafgrødeareal fra tidligere år. Efterafgrøderne kan heller ikke erstattes med alternativerne til de pligtige efterafgrøder.

En ejendom med 100 hektar efterafgrødegrundareal, der vil være fuldt med i randzoneordningen, skal udlægge mindst 20 ha efterafgrøder. Herudover skal du udlægge de lovpligtige efterafgrøder på 10 eller 14 pct. efterafgrøder.

Den øgede kvote og det ekstra efterafgrødeareal vil kun blive udregnet på basis af de arealer, der indgår i efterafgrødegrundarealet. Du kan se hvilke afgrøder, der indgår i efterafgrødegrundarealet i Oversigt 5 (se kapitel 5 om pligtige efterafgrøder).

7.6 Tilmelding

Tilmelding sker i Fællesskemaet senest den 24. april 2012. Randzonearealet skal indtegnes på markkortet, og randzonerne skal have et specifikt marknummer.

Vær opmærksom på, at hhv. støtteberettigede og ikke-støtteberettigede arealer i randzonen skal indtegnes særskilt på markkortet, og dermed have forskellige marknumre. Gødningsplan-delen i Fællesskemaet skal udfyldes. Virksomhedens kvælstofkvote vil herefter blive beregnet ud fra, hvor mange ha med randzone, der er udlagt på bedriften. Den samlede kvote vil derefter blive forudfyldt i virksomhedens gødningsregnskab for 2011/12.

Hvis du ikke opfylder kravene for deltagelse i randzoneordningen, herunder hvis du ønsker at udtræde af ordningen, skal du være opmærksom på, at du ikke kan benytte dig af den ekstra kvælstofkvote. Hvis du uberettiget benytter dig af den forhøjede kvote, kan du således risikere at foretage overgødsning, hvilket kan medføre bødestraf.

8. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab

8.1 Hvornår skal du afmelde din virksomhed?

Hvis du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskaber, skal du afmelde din virksomhed. (Du kan læse mere om betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskaber i afsnit 1.1)

Du opfylder eksempelvis ikke betingelserne for at være med i registret, når du:

- Sælger din virksomhed.
- Bortforpagter din ejendom.
- Afmelder din virksomhed og dit CVR-nr. hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Du skal give NaturErhvervstyrelsen besked om at din virksomhed skal afmeldes registret i den planperiode hvor din virksomhed ikke længere opfylder betingelserne for at være tilmeldt. Dvs. at hvis din virksomhed ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskaber i planperioden 2011/12 skal du afmelde din virksomhed inden den 31. juli 2012.

Se i afsnit 8.4 hvordan du afmelder din virksomhed.

8.2 Hvornår kan du afmelde din virksomhed?

Hvis du ikke længere har pligt til at være med i register for gødningsregnskaber, kan du afmelde din virksomhed. (Du kan læse mere om hvornår din virksomhed har pligt til at være med i Register for Gødningsregnskaber i afsnit 1.2).

8.3 Særlige tilfælde, hvor du skal afmelde din virksomhed

Hvis du laver dit selskab om (nyt CVR-nr.)

Hvis du laver ændringer i din virksomhed, der bevirker at din virksomhed skal have et nyt CVR-nr.

Bemærk, at af- og tilmelding ikke sker automatisk. Det er derfor dit ansvar som ejer af virksomheden at foretage af- og tilmelding af din virksomhed.

Generationsskifte og salg til ægtefælle

Hvis du overlader din virksomhed til andre, herunder dine børn eller din ægtefælle, og virksomheden derved får et nyt CVR-nr., skal du afmelde dit gamle CVR-nr. og tilmelde det nye til Register for Gødningsregnskab.

Bemærk, at af- og tilmelding ikke sker automatisk. Det er derfor dit ansvar som ejer af virksomheden at foretage af- og tilmelding af din virksomhed.

Dødsfald

Hvis en ejer af en enkeltmandsvirksomhed afgår ved døden, skal virksomheden afmeldes Register for Gødningsregnskab. Der skal ikke indsendes gødningsregnskab for virksomheden.

Det skyldes, at virksomhedens CVR-nr. er knyttet til den afdøde. NaturErhvervstyrelsen får oplysninger om dødsfald og vil herefter automatisk afmelde virksomheden samt orientere de efterladte.

Bemærk, at afmeldingen ved dødsfald sker automatisk.

Hvis boet efter afdøde ønsker at drive virksomheden videre, og virksomheden har pligt til at være tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal boet oprette en ny virksomhed og have et nyt SE/CVR-nr.

Dødsboer, som viderefører en landbrugsbedrift, kan i en afgrænset periode være tilmeldt på et SE-nr. Når boskiftet er afsluttet, skal bobestyreren indberette et gødningsregnskab med ophørsdato eller indsende en overdragelseserklæring i forbindelse med overdragelsen til den nye bruger.

Hvis pårørende driver virksomheden videre, gælder de almindelige betingelser for virksomheder og virksomheden skal tilmeldes på deres eget CVR-nr. (se mere om tilmelding i kapitel 1).

8.4 Hvordan kan du afmelde din virksomhed?

Du kan afmelde din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab på følgende måder:

- Indberette et gødningsregnskab, hvor du har anført en ophørsdato i felt 917.
- Indsende en overdragelseserklæring.

Bemærk, at du *ikke* må afmelde dig på flere måder.

Ophørsdatoen svarer til den dag du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskaber. Det kan eksempelvis være fra den dato du har bortforpagtet din ejendom, solgt din ejendom eller lukket din virksomhed. Afmeldingen fra registret sker med virkning fra den oplyste ophørsdato.

Når du afmelder din virksomhed, skal du huske:

- At du kun kan købe afgiftsfri gødning frem til din ophørsdato.
- At du skal opbevare dit gødningsregnskab og din gødningsplanlægning i mindst 5 år.

8.4.1 Afmelding i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab

Når du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal du overholde følgende:

- Indberet gødningsregnskabet fra 1. august 2011 og frem til din ophørsdato. Husk at skrive din ophørsdato i felt 917.
- Afmeld din virksomhed i den planperiode du ophører i.
- Giv din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret, jf. SKAT's regler.
- Hvis virksomheden drives videre af en ny ejer/forpagter, skal den nye ejer/forpagter have oplysninger om forbrug, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug frem til din ophørsdato. Den nye ejer/forpagter skal have oplysningerne senest en måned efter din virksomheds ophør.
- Husk du skal skrive ændringerne ind i din gødningsplanlægning.
- Opbevarer din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab på bedriften i mindst 5 år.

8.4.2 Afmelding ved overdragelseserklæring

Hvis du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab med en overdragelseserklæring, skal du ikke indberette et gødningsregnskab.

Du kan kun bruge en overdragelseserklæring, hvis den nye bruger er tilmeldt Register for Gødningsregnskab på overdragelsestidspunktet.

Når du indsender en overdragelseserklæring, skal du overholde følgende:

- Sammen med den nye ejer/forpagter indsend en underskrevet overdragelseserklæring inden udgangen af planperioden, dvs. inden den 31. juli 2012.
- Giv din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret, jf. regler fra SKAT.
- Skriftligt giv den nye ejer/forpagter oplysninger om forbrugt, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug frem til din ophørsdato. Den nye ejer/forpagter skal have oplysningerne senest en måned efter din virksomhed er solgt eller forpagtet fra.
- Husk at ajourføre ændringerne i din gødningsplanlægning.
- Opbevar din gødningsplanlægning og overdragelseserklæringen på bedriften i mindst 5 år.

Bemærk, at hvis din virksomhed ophører den 31. juli eller 1. august, kan du ikke benytte en overdragelseserklæring. Du skal i stedet indberette et gødningsregnskab, hvor du angiver ophørsdatoen i felt 917.

Overdragelseserklæringen kan du hente på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.fvm.pdir.dk.

8.5 Særlige regler ved afmelding fra Register for Gødningsregnskaber

Når du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskaber gælder der særlige regler, hvis din virksomhed:

- Har lager af gødning, når den ophører.
- Har haft et overforbrug af gødning, når den ophører.

Ophørsdatoen svarer til den dag, du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskaber. Det kan eksempelvis være fra den dato du har bortforpagtet din ejendom, solgt din ejendom eller lukket din virksomhed.

8.5.1 Lager ved ophør og overforbrug af gødning ved ophør

Hvis du overdrager din virksomhed, og der forud er sket en overgødsning på virksomheden, er det dig, der hæfter for denne. Dette gælder dog ikke, hvis den nye bruger skriver under på, at han vil medtage det overskydende forbrug af kvælstof i planperioden i sit gødningsregnskab.

Når din virksomhed ophører, skal du anføre din virksomheds slutlager af gødning på ophørstidspunktet og ikke lager pr. 31. juli 2012, som det ellers er anført i gødningsregnskabet.

Bemærk, at hvis du afmelder din virksomhed ved at indberette et gødningsregnskab (felt 917), og du ikke samtidig oplyser CVR-nr. på en ny ejer/forpagter i gødningsregnskabet (felt 918), må du ikke have gødningslagre, når du ophører.

Hvis din virksomhed har et lager af husdyrgødning, skal det afsættes til andre jordbrugere, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskaber, inden din virksomhed kan afmeldes registeret. Du skal sørge for at få en underskrevet gødningskvittering for det afsatte husdyrgødning.

Hvis der er usikkerhed om indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, kan vi i særlige tilfælde tillade, at kvælstofindholdet i lageret analyseres på et autoriseret eller akkrediteret laboratorium.

Det samme gælder, hvis din virksomhed har et lager af handelsgødning. Her skal du videre-sælge handelsgødningen til en anden jordbruger, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Hvis du sælger handelsgødning til en privatperson eller virksomhed, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du beholder gødningen som privatperson, skal du i begge tilfælde betale kvælstofafgift til SKAT (se afsnit 10.6 for yderligere oplysninger om dette).

Eksempel 25: Hvad skal sælger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2011		50 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+ 500 kg N	703
Lager status pr. 31. juli 2012	100 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2012 (felt 705 minus 704)	= 100 kg N	- 100 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof 2011/12 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 450 kg N	706
<p>I eksemplet sælger jordbruger den 1. marts 2012 en ejendom med en samlet kvælstofkvote på 700 kg N. Ejendommen har et startlager på 50 kg N (felt 708) og har købt handelsgødning, der indeholder 500 kg N (felt 703). På tidspunktet for salget har ejendommen et lager på 100 kg N (felt 705). Den resterende kvælstofkvote kan nu udregnes som 700 – 450 kg N. Det svarer til 250 kg N.</p> <p>Det er datoen for overdragelse af ejendommen, sælger skal bruge til at opgøre slutlager, ikke den 31. juli 2012. Den samme dato skal sælger skrive som ophørsdato i felt 917.</p>			

Hvis du har solgt din virksomhed i perioden 31. juli 2012 til 30. september 2012, skal du ikke justere dine lagre med forbruget til gødskning af udlæg i denne periode. Det har den nye bruger pligt til.

9. Dyrkningsrelaterede tiltag

Fra planperioden 2011/12 er der vedtaget regler om forskellige dyrkningsrelaterede tiltag. Der er tale om et forbud mod jordbearbejdning om efteråret forud for vårsåede afgrøder, og forbud mod omlægning af fodergræsmarker i visse perioder.

9.1 Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder

Du må ikke foretage jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder fra høst af forfrugt til den 1. november 2012 på ler- og humusjord (JB-nr. 5–11) og til den 1. februar 2013 på sandjord (JB-nr. 1–4). JB 12 jorde skal indplaceres som den jordtype den i tekstur minder mest om. Hvis du vil foretage kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø må du dog gøre dette fra 1. oktober 2012. Dog gælder følgende:

- Gyllenedfælding på udlægsgræs efter korn eller helsæd, er ikke at betragte som jordbearbejdning.
- Hvis du dyrker kartofler, kan du fra den 1. november 2012 foretage jordbearbejdning på det areal, hvor der har været dyrket kartofler. Er du autoriseret læggekartoffelavler eller producerer spisekartofler, kan du foretage jordbearbejdning fra den 1. november 2012 af det areal, hvor der i den kommende dyrkningssæson skal dyrkes lægge- og spisekartofler.
- Hvis du dyrker roer, er du fritaget fra forbud om jordbearbejdning på arealer, hvor der i 2011/12 har været dyrket roer.
- Virksomheder der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning.
- Arealer udlagt med pligtige efterafgrøder og efterafgrøder til forøgelse af kvælstofkvoten, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning.

Effekten af virkemidlet beror på, at pløjning og anden jordbearbejdning gennem løsning af jorden og opbrydning af den gamle afgrøde, ikke finder sted i den givne periode.

Jordbearbejdning defineres derfor som aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubbe. Følgende aktiviteter er ikke jordbearbejdning: høst, kalkning og tromling.

9.2 Forbud mod omlægning af fodergræs

Du må ikke omlægge fodergræsmarker til andre afgrøder i perioden fra den 1. juni til den 1. februar. Fodergræs omfatter de afgrødetyper som fremgår af Oversigt 19.

Dog gælder følgende:

- Fodergræsmarker på lerjord (JB 7-9) må du dog ompløje fra den 1. november, hvis arealet skal anvendes til en forårssået afgrøde.
- Fodergræsmarker kan omlægges til fodergræs frem til den 15. august.
- Fodergræsmarker må omlægges til grønkorn med græsudlæg frem til 15. august.
- Virksomheder der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod omlægning af fodergræs.

Hvis du ønsker at tage slet senere end 1. juni, skal du vente med at ompløje græsset til efter 1. februar på, eller 1. november hvis der er tale om JB 7/9. Det gælder dog ikke hvis du omlægger fodergræs til grønkorn med græsudlæg eller fodergræs inden 15. august.

Oversigt 19: Afgrødetyper der betragtes som fodergræs

173	Kløver til slæt (inkl. til eget foder)
255	Permanent græs, under 50 % kløver omlagt mindst hvert 5. år
256	Permanent græs, over 50 % kløver omlagt mindst hvert 5. år
257	Permanent græs, uden kløver omlagt minimum hvert 5. år
258	Permanent græs, ø-støtte
260	Kløvergræs under 50 % kløver (omdrift)
261	Kløvergræs over 50 % kløver (omdrift)
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 % lucerne (omdrift)
263	Græs uden kløver (omdrift)

10. Leverandører, biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg

10.1 Leverandører af handelsgødning

Du skal senest den 1. september 2012 oplyse os om, hvem du har leveret handelsgødning til i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret handelsgødning til. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2011 til 31. juli 2012). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Virksomheder - både tilmeldt og ikke tilmeldt i Register for Gødningsregnskab - der leverer handelsgødning til virksomheder eller privatpersoner, skal tilmeldes som leverandører hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen. Vi skal have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter salg af handelsgødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.fvm.dk/leverandoerregister.

NaturErhvervstyrelsen fortrykker oplysningerne i jordbrugernes gødningsregnskab, så det er lettere for dem at indberette deres gødningsregnskab. Her vil eventuelt afsat handelsgødning også være trukket fra den modtagne mængde.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du selv ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er oprettet som leverandør hos SKAT, skal der betales kvælstofafgift af den afsatte mængde (læs mere herom i afsnit 10.6).

Husk at handelsgødning skal være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug, inden den kan sælges.

10.1.1 Import af handelsgødning

Handelsgødning, som du har indført fra udlandet, skal regnes med i dit indberettede gødningsregnskab.

Hvis du vælger at sælge den indførte/importerede handelsgødning, skal du oprettes som leverandør, jf. www.naturerhverv.fvm.dk/leverandoerregister.

10.2 Leverandører af anden organisk gødning

Du skal senest den 1. september 2012 oplyse os om, hvem du har leveret anden organisk gødning til i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012. Produkter, der udelukkende består af have- og parkaffald, skal dog ikke indberettes.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret anden organisk gødning til. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2011 til 31. juli 2012). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Virksomheder - både tilmeldt og ikke tilmeldt i Register for Gødningsregnskab - der leverer anden organisk gødning til virksomheder eller privatpersoner, skal tilmeldes som leverandører hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen. Vi skal have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent (se nedenstående oversigt)

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat anden organisk gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.fvm.dk/leverandoerregister.

NaturErhvervstyrelsen fortrykker oplysningerne i jordbrugernes gødningsregnskab, så det er lettere for dem at indberette deres gødningsregnskab. Her vil eventuelt afsat anden organisk gødning også være trukket fra den modtagne mængde.

10.2.1 Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning

Oversigt 20: Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning	
	Udnyttelsesprocent
Spildevandsslam	45
Komposteret husholdningsaffald	20
Kartoffelfrugtsaft	50
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	40
Andre typer af anden organisk gødning	40

Hvis der er tale om blandinger af anden organisk gødning, beregnes udnyttelsesprocenten som en vægtet procent af de enkelte gødninger i blandingen. Sammensætningen af gødningen skal kunne dokumenteres.

I særlige tilfælde kan NaturErhvervstyrelsen efter ansøgning fra leverandøren godkende, at der benyttes en anden udnyttelsesprocent end anført i Oversigt 20.

10.3 Biogasanlæg

Et biogasanlæg er et teknisk anlæg, der ud fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter producerer biogas med afgasset biomasse som restprodukt. Anlægget kan modtage gødningen fra en eller flere producenter.

10.3.1 Leverancer af afgasset biomasse og gødning

Senest når du tager et anlæg i brug, skal du skriftligt anmelde det til NaturErhvervstyrelsen med oplysning om:

- Dit CVR-nr.
- Dit navn og adresse
- Den samlede mængde af afsat kvælstof i kg
- Den samlede mængde af modtaget kvælstof i kg

Biogasanlæg der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og samtidig har et biogasanlæg (samme CVR-nr.), skal du oplyse os om dine leverancer af afgasset biomasse og gødning i forbindelse med indberetning af din virksomheds gødningsregnskab via gødningskvitteringer (Skema B1).

Biogasanlæg der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed ikke driver landbrug, og dermed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har et biogasanlæg, skal du tilmeldes som leverandør hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal senest den 1. september 2012 oplyse os om, hvem du har leveret afgasset biomasse til og modtaget gødning fra i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret afgasset biomasse til og modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2011 til 31. juli 2012). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen.

For afsat afgasset biomasse skal vi have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent

For modtaget husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning

- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent
- Antal dyreenheder

For modtaget anden organisk gødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat afgasset biomasse og modtaget gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.fvm.dk/leverandoerregister.

10.3.2 Fastsættelse af kvælstofindhold i den afgassede biomasse

Mængden af kvælstof i den afgassede biomasse skal bestemmes ud fra indgangsmaterialet.

Biogasanlæg, der afsætter afgasset biomasse, kan alternativt få indholdet af kvælstof i afgasset biomasse bestemt ved analyseprøver. Biogasanlæg, der bruger al afgasset biomasse på egen bedrift, må dog ikke benytte analyser. Her skal virksomheden benytte normtal for den husdyrgødning, der tilgår anlægget.

Analyseprøver og udnyttelsesprocent af afgasset biomasse

Repræsentative analyseprøver skal foretages mindst én gang inden for planperioden, hvor gødningen skal anvendes. Fx kan man tage fem prøver fra fem lagertanke med afgasset biomasse og benytte gennemsnitsresultatet af de fem prøver til at bestemme indholdet af kvælstof til alle de virksomheder, der modtager afgasset biomasse i den planperiode, hvor analysen er foretaget.

Hvis indgangsmaterialet er en blanding af forskellige gødninger med forskellige udnyttelsesprocenter beregnes den samlede udnyttelsesprocent for indgangsmaterialet ved at tage et vægtet gennemsnit af udnyttelsesprocenterne i indgangsmaterialet ud fra indholdet af total kvælstof.

10.4 Forarbejdningsanlæg (gyllesepareringsanlæg)

Et forarbejdningsanlæg er et teknisk anlæg, der ud fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter (dog ikke afgasset biomasse medmindre der sker en forarbejdning efterfølgende) producerer forarbejdet husdyrgødning.

10.4.1 Leverancer af forarbejdet husdyrgødning (separeret husdyrgødning)

Senest når du tager et anlæg i brug, skal du skriftligt anmelde det til NaturErhvervstyrelsen med oplysning om:

- Dit CVR-nr.
- Dit navn og adresse
- Anlæggets forarbejdningsproces og -kapacitet.

Hvis du afsætter forarbejdet husdyrgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du selv ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er oprettet som leverandør hos SKAT, skal der betales kvælstofafgift af den afsatte mængde (læs mere herom i afsnit 10.6).

Hvis du ønsker at afsætte forarbejdet husdyrgødning til privatpersoner, skal produktet være stabilt og være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug.

Forarbejdningsanlæg på virksomheder der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og samtidig har et forarbejdningsanlæg (samme CVR-nr.), skal du oplyse os om dine leverancer af forarbejdet husdyrgødning i forbindelse med indberetning af din virksomheds gødningsregnskab via gødningskvitteringer (Skema B1).

Forarbejdningsanlæg på virksomheder der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed ikke driver landbrug, og dermed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har et forarbejdningsanlæg, skal du tilmeldes som leverandør hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal senest den 1. september 2012 oplyse os om, hvem du har leveret forarbejdet husdyrgødning til og modtaget gødning fra i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret forarbejdet husdyrgødning til og modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2011 til 31. juli 2012). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen.

For afsat forarbejdet husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent
- Antal dyreenheder

For modtaget husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent
- Antal dyreenheder

For modtaget anden organisk gødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Udnyttelsesprocent

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat forarbejdet husdyrgødning og modtaget gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.fvm.dk/leverandoerregister.

10.4.2 Udnyttelsesprocenten i fiberfraktion fra et forarbejdningsanlæg

Det totale indhold af kvælstof og udnyttelsesprocenten beregnes af producenten ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter.

Hvis indgangsmaterialet er en blanding af forskellige gødninger med forskellige udnyttelsesprocenter beregnes den samlede udnyttelsesprocent for indgangsmaterialet ved at tage et vægtet gennemsnit af udnyttelsesprocenterne i indgangsmaterialet ud fra indholdet af total kvælstof.

Udnyttelsesprocenter for fraktioner af forarbejdet (separeret) gylle (hvv. væske- og fiberfraktion) skal samlet set svare til indgangsmaterialet. Dvs. at den samlede udnyttede mængde kvælstof er den samme før og efter forarbejdning.

Man kan altså fx for svinegylle sætte udnyttelsesprocenten i fiberfraktionen til 45 pct., hvis blot udnyttelsesprocenten hæves i væskefraktionen, således at der totalt udnyttes 75 pct. af den totale mængde kvælstof, som er lovpligtig for svinegylle.

I de tilfælde hvor fiberfraktionen bliver brændt er der fastsat en udnyttelsesprocent på 85 pct. for væskefraktionen.

Du kan læse mere om fordelingen af dyreenheder i forarbejdet gødning hos Miljøstyrelsen (husdyrgødningsbekendtgørelsen), www.mst.dk.

10.4.3 Andre bestemmelser

Både forarbejdningsanlæg og produkterne, der afsættes fra forarbejdningsanlæg, skal opfylde regler fastsat af de veterinære myndigheder. Vær særligt opmærksom på bestemmelser om hygiejniserings, og at du skal anmelde dit anlæg til din lokale fødevareregion.

10.5 Forbrændingsanlæg

Et forbrændingsanlæg for husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er et teknisk anlæg, der ved forbrænding omdanner husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning til varmeenergi, røggasser og forbrændingsaske.

Et forbrændingsanlæg kan være et centralt anlæg, der er etableret og drevet alene med henblik på forbrænding. Foruden forbrænding af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning kan et centralt anlæg være indrettet og drevet med henblik på forbrænding af andre affaldstyper, fx slagteriaffald, spildevandsslam mv.

Et forbrændingsanlæg kan også være etableret hos en jordbrugsvirksomhed (gårdanlæg), der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, med henblik på forbrænding af virksomhedens egen produktion af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Forbrænding af husdyrgødning og fraktioner af husdyrgødning skal efter miljølovgivningen altid foregå i anlæg, der specifikt er godkendt til den type af forbrænding (jf. Miljøstyrelsens bekendtgørelse om anlæg der forbrænder affald).

10.5.1 Leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på centrale forbrændingsanlæg

Centrale forbrændingsanlæg, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, skal senest den 1. september 2012 skriftlig give NaturErhvervstyrelsen besked om, hvem anlægget har modtaget husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning fra i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Du skal oplyse om:

- Afsætters CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

10.5.2 Forbrænding på eget gårdanlæg

Hvis du etablerer et forbrændingsanlæg på din egen jordbrugsvirksomhed (gårdanlæg), vil du i gødningsregnskabet kunne fratække kvælstofmængden i husdyrgødningen eller den forarbejdede husdyrgødning, hvis følgende kontrolbetingelser er opfyldt:

- Forbrændingsanlæggets varmevekslerdel skal være forsynet med en energimåler, der kan måle den producerede varmeenergi i kWh. Energimåleren skal være kalibreret af et institut, der er akkrediteret hertil.
- I perioder, hvor der sker forbrænding på anlægget, skal du hver dag ajourføre en oversigt (driftsrapport), hvor du skal notere mængde og type af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, som afbrændes. Endvidere skal du hver dag aflæse energimåleren og notere visningen i oversigten. Oversigten skal være påført navn og planperiode.
- Hver gang du skiller dig af med lageret af forbrændingsaske, skal du udtage en repræsentativ prøve til myndighedskontrol af asken på mindst 100 g. Du skal påføre dato for prøveudtagning på kontrolprøven. Samtidig skal du veje den samlede mængde aske, inden du skiller dig af med den. Du skal gemme prøven og dokumentation for vejning af den samlede askemængde på din virksomhed i mindst 5 år.

10.5.3 Behandling af forbrændingsasken

Både centrale forbrændingsanlæg og gårdanlæg skal overholde reglerne for opbevaring og bortskaffelse af forbrændingsasken, der er fastsat af miljømyndighederne.

Opbevaring af aske fra forbrænding af husdyrgødning kan ske uden tilladelse på brugers virksomhed, hvis det sker på et overdækket opbevaringsanlæg (jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 eller § 19 – læs om reglerne hos Miljøstyrelsen, www.mst.dk).

10.6 Kvælstofafgift

Der er fastsat kvælstofafgift på handelsgødning og forarbejdet husdyrgødning, som leveres til virksomheder og privatpersoner, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Hvis både afsætter og modtager af handelsgødning og forarbejdet husdyrgødning er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er registreret hos SKAT som gødningsleverandør (fx grovvareselskaber), skal der dog ikke betales kvælstofafgift af den afsatte mængde.

Hvis du afsætter handelsgødning og forarbejdet husdyrgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt gødningsregisteret, eller hvis du selv ikke er tilmeldt gødningsregisteret eller er oprettet som leverandør hos SKAT, skal der betales 5 kr. pr. kg N.

Afgiften skal betales til den lokale skatteregion senest den 15. i måneden efter den måned, hvor købet er faktureret. Afgiften betales til SKAT, som sender et girokort til dig.

Hvis du har spørgsmål til betaling af afgiften, skal du kontakte SKAT i Skive. Du kan få mere information på SKAT's hjemmeside, www.skat.dk.

11. Generelle oplysninger

11.1 Lovgivning og bekendtgørelser

Denne vejledning er udarbejdet på grundlag af:

- Lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2011/12.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.
- Lov nr. 418 af 26. juni 1998 om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1497 af 15. december 2010 om direkte støtte til landbrugere efter Enkeltbetalingsordningen.
- Bekendtgørelse nr. 1697 af 15. december 2010 om krydsoverensstemmelse.
- Bekendtgørelse nr. 219 af 18. marts 2011 om kvælstofprognosen for 2011.

11.1.1 Miljøbetingelser i Enkeltbetalingsstøtte

For at få udbetalt Enkeltbetalingsstøtte skal du overholde en række krav vedrørende miljø, fødevareresikkerhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand, herunder reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning (krydsoverensstemmelse). Det betyder, at nogle af de regler og krav, der er omtalt i denne vejledning, også er omfattet af krydsoverensstemmelse. Overholder du ikke kravene, kan din støtte blive nedsat. Hvis du laver grovere og gentagne overtrædelser, kan nedsættelsen af din støtte blive større, eller støtten kan helt bortfalde.

De nærmere regler kan du læse om i bekendtgørelser og vejledninger om krydsoverensstemmelse www.naturerhverv.fvm.dk.

11.2 Oplysning om virksomheds- og personoplysninger

11.2.1 Hvor finder du oplysninger?

- Tidligere indberettede gødningsregnskaber finder du i GHI på www.landbrugsindberetning.dk.
- Indberettede leverancer af handelsgødning m.m. finder du på www.naturerhverv.fvm.dk.
- Hvem der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab på www.naturerhverv.fvm.dk.
- Kommunerne kan få en generel adgang til data fra gødningsregnskabet, så de kan bruge disse i deres sagsbehandling. De kan blive oprettet som brugere i GHI, se vejledning om dette på www.landbrugsindberetning.dk.

11.2.2 Hvilke oplysninger har NaturErhvervstyrelsen?

Hvis du henvender dig til os, kan du få at vide, hvilke oplysninger vi har registreret om din virksomhed. Vi retter forkerte oplysninger og giver besked til andre, der har modtaget forkerte oplysninger i det omfang, det er muligt. Hvis vi ikke selv kan rette oplysningerne, vejleder vi om, hvordan du kan få oplysningerne rettet.

De fleste oplysninger får vi, når vi modtager pligtige indberetninger, ansøgninger om tilladelse, autorisationer, godkendelser m.m. I forbindelse med vores kontrolbesøg på virksomheden kan vi også indhente oplysninger. I disse tilfælde har du pligt til at give os oplysningerne. Du

skal være opmærksom på, at du kan blive straffet, hvis vi ikke modtager oplysningerne til tiden eller slet ikke modtager dem.

NaturErhvervstyrelsen kan hente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder SKAT i forbindelse med vores generelle kontrol med overholdelse af lovens regler, så vi har mulighed for at sammenligne oplysninger, herunder personoplysninger, til brug for vores kontrol.

Det er bl.a. hensigten at indhente oplysninger om indførsel af kvælstofholdige gødninger fra udlandet. Dette skal være med til at sikre, at disse mængder kvælstof kommer med i gødningsregnskabet.

11.2.3 Hvilke oplysninger videregiver NaturErhvervstyrelsen?

Til brug for den øvrige kontrol videregiver vi oplysninger til andre enheder inden for ministeriet. Endvidere videregiver vi, når vi bliver bedt om det, visse oplysninger til andre offentlige instanser, herunder SKAT og private organer under iagttagelse af persondataloven og forvaltningsloven.

11.2.4 Hvad bruger NaturErhvervstyrelsen oplysningerne til?

NaturErhvervstyrelsen indsamler oplysninger om din virksomhed til brug for kontrol og administration af de regler, som vi administrerer.

Vi kontrollerer, om du overholder reglerne om anvendelse af gødning, plantedække, randzoneordningen og harmoni. Vi kontrollerer de gødningsregnskaber, som vi modtager, og gennemfører kontrol på virksomhederne. Du skal opbevare din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab i mindst 5 år. For at kunne kontrollere din virksomhed kan vi kræve, at du indsender eller viser os alle dokumenter, der kan have betydning for kontrollen. Hvis reglerne overtrædes, kan det straffes med bøde. Når vores kontrollører viser legitimation, har de adgang til din virksomhed.

11.3 Offentliggørelse af gødningsregnskaber

Gødningsregnskaberne offentliggøres på internettet, når vi har afsluttet sagsbehandlingen af de indsendte oplysninger. Aftaler om overførsel af husdyrgødning til andre jordbrugsvirksomheder offentliggøres ikke.

For gødningsregnskaber, der har været udtrukket til kontrol, påfører NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med offentliggørelsen koder for henholdsvis ingen Bemærkninger, påtale eller vedtaget administrativt bødeforlæg. Vi offentliggør ikke oplysninger, vi har videregivet til politiet med ønske om, at de rejser tiltale, og sager hvor der er faldet dom.

Når du modtager et bødeforlæg fra os, vil vi oplyse dig om, at oplysningerne i gødningsregnskabet sammen med en kode for administrativt bødeforlæg, vil blive offentliggjort på Internettet, når du har betalt bøden.

Oplysningerne vil være tilgængelige på internettet i 5 år. Vi sørger for, at alle oplysninger, der inden for denne periode viser sig at være forkerte eller vildledende, vil blive slettet eller rettet i overensstemmelse med persondatalovens regler.

11.4 Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over vores behandling af oplysningerne til NaturErhvervstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, mail@naturerhverv.dk eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5, 1300 København K, dt@datatilsynet.dk

12. Forkortelser

Nedenfor er en oversigt over de forkortelser, der anvendes i denne vejledning.

ab lager	fra lager
DE	dyreenheder
dvs.	dvs.
a.e	afgrødeenheder
FE	foderenheder
fx	for eksempel
GHI	Gødnings- og Husdyrindberetning
ha	hektar
hkg	hektokilo
IMK	Internet Markkort
JB-nr.	jordbundstypenummer
jf.	jævnfør
K	kalium
kg	kilo
mm	millimeter
m ²	kvadratmeter
m ³	kubikmeter
mv.	med videre
MVJ	Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger
N	kvælstof
o.l.	og lignende
P	fosfor
pct.	procent
pga.	på grund af
vha.	ved hjælp af
VVM	vurdering af virkning på miljøet

Tabeller

Tabel 1a: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 1b: Oversigtstabel over minimum antal græssende dyreenheder pr. ha

Tabel 1c: Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE

Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 3: Husdyrgødning, indhold af kvælstof, fosfor og kalium

Tabel 4a: Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Tabel 4b: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Tabel 5: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg

Tabel 6: Gram råprotein pr. kg foder til svin

Tabel 7: Beregning af dyreenheder (DE)

Tabel 8: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug

Tabel 1a: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)

Kvælstofnormer og retningsgivende normer for fosfor og kalium i kg pr. ha for 2011/12

Normerne angiver total mængde kvælstof på årsbasis. For grønsager på friland, hvor der er fastsat en artsspecifik kvælstofnorm, gælder normen pr. kultur.

Afgørelseskode	Afgøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸		
				JB 1 + 3		JB 2 + 4 og 10-12 ¹		JB 1 - 4		JB 5 - 6		JB 7 - 9			kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha
				Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm				
kg N/ha	Ja/Nej	hkg/ha	kg N/ha	hkg/ha	kg N/ha	hkg/ha	kg N/ha	hkg/ha	kg N/ha	hkg/ha	kg N/ha	hkg/ha	kg N/ha	kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Vårsæd til modenhed																	
1	Vårbyg ²	0	Ja	38 (42)	106	45 (50)	103	50 (55)	122	57 (63)	110	61 (67)	123	1,5	22	43	
2	Vårhvede ²	0	Ja	35 (39)	109	41 (45)	103	46 (51)	122	52 (57)	106	56 (62)	120	1,3	19	40	
6	Vårhvede, brødhvede ²	0	Ja	35 (39)	163	41 (45)	158	46 (51)	182	52 (57)	167	56 (62)	184	1,7	19	40	
3	Havre	0	Ja	39	87	46	82	51	102	52	82	55	94	1,5	25	51	
4	Andre kornarter, vårsæt	0	Ja	40	88	47	84	52	103	52	82	56	95	1,5	23	45	
5	Majs til høst ved modenhed	0	Ja	66	149	66	136	73	162	72	139	76	154	1,5	38	58	
7	Korn + bælgæd, vårsæt, maks. 50 pct. bælgæd	5	Ja	39	65	42	53	45	67	48	47	50	56	0,5	23	49	
Vintersæd til modenhed																	
10	Vinterbyg ²	0	Ja	48 (53)	145	52 (57)	135	56 (62)	152	71 (78)	146	76 (84)	160	1,2	20	51	
11	Vinterhvede ²	0	Ja	50 (55)	148	64 (70)	151	68 (75)	168	82 (90)	162	87 (96)	176	1,3	22	72	
13	Vinterhvede, brødhvede ²	0	Ja	50 (55)	215	64 (70)	224	68 (75)	246	82 (90)	245	87 (96)	263	1,7	22	72	
14	Vinterrug ²	0	Ja	40 (44)	111	53 (58)	111	52 (57)	122	65 (72)	115	69 (76)	128	1,2	18	55	
15	Hybridrug ²	0	Ja	50 (55)	122	65 (72)	124	65 (72)	137	76 (84)	127	81 (89)	140	1,2	22	67	
16	Triticale ²	0	Ja	40 (44)	137	52 (57)	136	52 (57)	149	60 (66)	136	64 (70)	149	1,2	22	59	
17	Andre kornarter, efterårssæt ²	0	Ja	39 (43)	111	51 (56)	110	48 (53)	120	61 (67)	111	65 (72)	124	1,2	22	58	
Oliefrø																	
21	Vårrops	23	Ja	18	116	21	106	23	122	24	102	25	111	1,5	25	65	
22	Vinterraps	23	Ja	26	174	34	185	34	185	39	190	41	193	1,5	32	91	
23	Rybs	23	Ja	18	116	20	105	22	121	23	100	24	111	1,5	24	63	
24	Solsikke	23	Ja	18	157	20	145	22	157	23	136	24	145	0	24	63	
25	Sojabønner	23	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	36	99	
180	Gul sennep	23	Ja	19	117	21	106	23	122	23	100	24	111	1,5	25	65	
181	Anden oliefrøart	23	Ja	19	117	21	106	22	121	23	100	24	111	1,5	20	65	

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7 - 9		Korrektion for udbytte kg N/hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kali- um ¹⁸ kg P/h a kg K/h a	
				Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg N/hkg	kg P/h a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bælgssæd																
30	Ærter	10	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	57
31	Hestebønner	10	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	32	75
32	Sødlupin	10	Nej	30	0	30	0	30	0	30	0	30	0	0	25	41
35	Flerårig bælgssæd	10	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	22	57
36	Anden bælgssæd til modenhed	10	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	57
Hør og hamp																
40	Oliehør	23	Ja	15	86	15	73	15	86	15	65	15	73	0	18	30
41	Spindhør	23	Ja	90	54	90	41	90	54	90	32	90	41	0	23	40
42	Hamp	23	Ja	120	132	120	119	120	132	120	111	120	119	0	24	100
Anden bredbladet afgrøde																
50	Anden bredbladet afgrøde	23	Ja	19	116	22	106	24	122	25	102	26	111	0	25	65
Frøgræs																
101	Rajgræs, alm.	10	Nej	12	136	12	136	12	136	12	136	12	136	0	15	60
102	Rajgræs, alm. 1. år, efterårsudlagt	10	Nej	12	170	12	170	12	170	12	170	12	170	0	15	60
103	Rajgræs, italiensk	10	Nej	12	106	12	106	12	106	12	106	12	106	0	15	60
104	Rajgræs, italiensk, 1. år, efterårsudlagt	10	Nej	12	140	12	140	12	140	12	140	12	140	0	15	60
116	Rajgræs, hybrid	10	Nej	12	119	12	119	12	119	12	119	12	119	0	15	60
117	Rajgræs, hybrid, efterårsudlagt	10	Nej	12	153	12	153	12	153	12	153	12	153	0	15	60
105	Timothe, knoldrottehale	10	Nej	5	94	5	94	5	94	5	94	5	94	0	15	60
106	Hundegræs	10	Nej	9	170	9	170	9	170	9	170	9	170	0	15	60
107	Engsvingel	10	Nej	8	102	8	102	8	102	8	102	8	102	0	15	60
108	Rødsvingel, fåresvingel	10	Nej	8	119	8	119	8	119	8	119	8	119	0	15	60
109	Rajsvingel	10	Nej	10	136	10	136	10	136	10	136	10	136	0	15	60
110	Stivbladet svingel	10	Nej	8	119	8	119	8	119	8	119	8	119	0	15	60
111	Strandsvingel	10	Nej	8	162	8	162	8	162	8	162	8	162	0	15	60
112	Engrapgræs (marktype)	10	Nej	11	128	11	128	11	128	11	128	11	128	0	15	60
113	Engrapgræs (plænetype)	10	Nej	8	136	8	136	8	136	8	136	8	136	0	15	60
114	Alm. Rapgræs	10	Nej	8	111	8	111	8	111	8	111	8	111	0	15	60
115	Hvene, alm. og krybende	10	Nej	6	102	6	102	6	102	6	102	6	102	0	15	60

Afgøringskode	Afgøringskode	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgørelsens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹⁾		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸				
				kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
Andet markfrø																			
120	Kløver, hvid, rød, alsikke	87	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	15	30			
121	Græsmarksbælgplanter	23	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	15	30			
122	Kommen	23	Nej	11	111	11	111	11	111	11	111	11	111	4	15	60			
123	Valmue	23	Ja	5	114	8	111	9	128	9	106	9	115	4	15	60			
124	Spinat	23	Ja	12	123	15	134	17	140	17	140	17	140	4	15	60			
125	Bederoer	23	Ja	20	179	20	179	20	179	20	179	20	179	0	15	60			
126	Andet markfrø til udsæd	23	Nej		102		102		102		102		102	0	15	60			
Kartofler¹³																			
150	Læggekartofler	0	Ja	290	111	316	104	341	121	341	99	341	108	0,2	35	150			
151	Stivelseskartofler	0	Ja	427	186	478	183	529	204	529	183	529	191	0,2	47	150			
152	Spisekartofler	0	Ja	298	139	375	139	400	156	400	135	400	144	0,2	37	173			
153	Bagekartofler, andre kartofler	0	Ja	441	189	492	185	543	207	543	185	543	194	0,2	47	150			
Rodfrugter til fabrik																			
160	Roer til fabrik	14	Ja	416	111	466	103	466	116	586	105	646	118	0,1	44	150			
161	Cikorierødder	14	Ja	198	128	249	119	314	138	314	117	333	127	0	30	125			
162	Andre industriafgrøder/ rodfrugter	14	Ja		102		102		102		102		102	0	30	125			
Helsæd, vår²⁰																			
210	Vårbyg, helsæd	0	Ja	4800	106	5600	103	6200	122	7000	110	7500	123	0	25	129			
211	Vårhvede, helsæd	0	Ja	4400	109	5100	103	5700	122	6400	106	6900	120	0	24	118			
212	Havre, helsæd	0	Ja	4900	87	5700	82	6300	102	6400	82	6800	94	0	26	131			
213	Blandkorn, vårsæet, helsæd	0	Ja	5000	87	5800	82	6400	102	6400	82	6900	94	0	26	134			
214	Korn + bælgssæd, helsæd (maks. 50 pct. Bælgssæd)	5	Ja	5000	65	5800	53	6400	67	6400	47	6900	56	0	27	137			
215	Ærtehelsæd	10	Nej	5400	0	5400	0	5400	0	5400	0	5400	0	0	27	143			
216	Silomajs	0	Ja	9500	149	9500	136	10500	162	10400	139	10900	154	0	45	137			
Helsæd, vinter²⁰																			
220	Vinterbyg, helsæd	0	Ja	6200	145	6700	135	7200	152	8900	146	9500	160	0	21	116			
221	Vinterhvede, helsæd	0	Ja	6500	148	8200	151	8600	168	10300	162	10900	176	0	26	142			
222	Vinterrug, helsæd	0	Ja	5200	111	6700	111	6600	122	8100	115	8600	128	0	22	117			
223	Triticale, helsæd	0	Ja	5200	137	6700	136	6700	149	7600	136	8100	149	0	21	116			
224	Blandkorn, efterårssæet, helsæd	0	Ja	5100	111	6600	111	6200	122	7700	115	8200	128	0	21	116			

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte kg N/FE	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Korn, grønkorn																
230	Vårkorn, grønkorn ¹⁴	0	Ja	2700	101	3400	100	3400	113	3700	97	3700	105	0	22	96
234	Korn + bælg-sæd, (maks. 50 pct. bælg-sæd)	9	Ja	2700	63	3400	62	3400	75	3700	59	3700	67	0	19	88
235	Vinterkorn, grønkorn ¹⁵	0	Ja	3600	124	4700	130	4700	143	5700	139	5700	147	0	23	124
Græs, permanent																
250	Permanent græs, meget lavt udbytte ⁴	19	Nej	800	26	800	26	800	26	800	26	800	26	0	3	21
251	Permanent græs, lavt udbytte ⁴	19	Nej	1800	68	1800	68	1800	68	1800	68	1800	68	0	8	48
252	Permanent græs, normalt udbytte ⁴	19	Nej	3000	132	3000	132	3000	132	3000	132	3000	132	0	13	80
255	Permanent græs, under 50 pct. kløver, omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺⁷⁺¹⁷	87	Nej	6200	232	6400	234	7700	245	6700	236	6700	236	0	32	175
256	Permanent græs over 50 pct. kløver, omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺⁷⁺¹⁷	87	Nej	5300	64	5800	64	6900	64	6900	64	6900	64	0	27	147
257	Permanent græs uden kløver, omlagt min. hvert 5. år ⁴⁺¹⁷	19	Nej	6700	310	7200	319	8700	344	7700	327	7700	327	0	37	205
259	Permanent græs til fabrik, min. 6 tons udbytte ³	19	Nej	6	181	6	181	6	181	6	181	6	181	30	17	120
272	Permanent græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	19	Nej	11	270	12	291	14	354	13	312	13	312	30	34	241
279	Permanent kløver græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	10	196	11	201	13	228	11	207	11	207	15	36	212
273	Permanent lucerne til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	12	0	14	0	16	0	15	0	15	0	0	36	256
274	Permanent lucerne, min. 25 pct. græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	12	64	14	64	16	64	15	64	15	64	0	36	256
277	Permanent kløver til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	12	0	14	0	16	0	15	0	15	0	0	37	263
278	Permanent lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne, omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺¹⁷	87	Nej	5300	64	5800	64	6900	64	6900	64	6900	64	0	20	140
275	Permanent rullegræs, omlagt mindst hvert 5. år	0	Nej		179		179		179		179		179	0	20	150
276	Permanent græs og kløvergæs uden norm ⁶	19	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte kg N/ FE	Retningsgi- vende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Græsmarksplanter, omdrift																
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	600	26	600	26	600	26	600	26	600	26	0	3	16
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	1500	68	1500	68	1500	68	1500	68	1500	68	0	6	40
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	2600	132	2600	132	2600	132	2600	132	2600	132	0	11	70
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	87	Nej	6200	232	6400	234	7700	245	6700	236	6700	236	0	32	172
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	87	Nej	5300	64	5800	64	6900	64	6900	64	6900	64	0	27	147
262	Lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne (omdrift) ⁴	87	Nej	5400	64	5900	64	6900	64	6900	64	6900	64	0	28	150
263	Græs uden kløver (omdrift) ⁴	19	Nej	6700	310	7200	319	8700	344	7700	327	7700	327	0	33	214
265	Græs/kløvergræs slået før vårsået afgrøde eller ital. rajgræs til frø ⁴⁺⁸	0	Nej	2300	90	2300	90	2300	90	2300	90	2300	90	0	12	65
269	Rullegræs (omdrift)	0	Nej		210		210		210		210		210	0	20	150
270	Græs til udegrise	82	Nej		180		180		180		180		180	0	25	170
264	Græs og kløvergræs uden norm ⁶	19	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
170	Græs til fabrik ³	19	Nej	11	270	12	291	14	354	13	312	13	312	30	41	241
174	Kløvergræs til fabrik ³	87	Nej	10	196	11	201	13	228	11	207	11	207	15	30	212
171	Lucerne til slæt (inkl. til eget foder) ³	87	Nej	11	0	12	0	14	0	13	0	13	0	0	31	224
172	Lucerne med min. 25 pct. græs til slæt (inkl. slæt til eget foder) ³	87	Nej	11	64	12	64	14	64	13	64	13	64	0	32	228
173	Kløver til slæt (inkl. til eget foder) ³	87	Nej	11	0	11	0	13	0	11	0	11	0	0	29	207
Andre foderafgrøder																
280	Fodersukkerroer	14	Ja	8900	156	12000	170	12000	183	13000	170	13000	179	0	41	299
281	Kålroer	14	Ja	7000	153	8500	153	8500	166	8500	145	8500	153	0	35	228
282	Fodermarvkål	14	Ja	7000	109	7500	102	8500	128	8500	106	8500	115	0	25	150
283	Fodergulerødder	14	Ja	7000	140	8500	140	8500	153	8500	132	8500	140	0	25	150

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				JB 1 + 3	JB 2 + 4 og 10-12 ¹	JB 1 - 4	JB 5 - 6	JB 7 - 9	kg N/ha	kg P/ha	kg K/ha					
		kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg N/FE	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Udlæg og efterafgrøder																
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni ⁴⁺⁹	0	Nej	4100	162	4400	168	5600	188	4000	161	4000	161	0	28	126
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. august ⁴⁺⁹	0	Nej	2400	111	2600	114	2700	116	2300	109	2300	109	0	16	75
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs ⁴⁺⁹	0	Nej	1100	53	1100	53	1200	54	1100	53	1100	53	0	7	31
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/jun ⁴⁺¹⁰	0	Nej	3700	122	4000	124	5200	134	3600	121	3600	121	0	25	112
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1. august ⁴⁺¹⁰	0	Nej	1800	76	2000	77	2100	78	1700	75	1700	75	0	13	58
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn ⁴⁺¹⁰	0	Nej	1100	32	1100	32	1200	33	1100	32	1100	32	0	7	30
966	Græs/kl.græs udlæg til fabrik, efter-slæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni	0	Nej	6	206	7	231	7	231	6	206	6	206	30	23	138
968	Pligtige efterafgrøder ¹¹	17/25	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
969	Frivillige efterafgrøder ¹²	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
970	Udlæg og efterafgrøder til grøngødning	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
971	Efterafgrøde til randzoneordningen	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
972	Mellemafgrøder	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Kvælstofnorm afgrødens	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet jord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgi- vende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
					JB 1 + 3		JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Alle jordtyper		JB 5 - 6		JB 7- 9			kg N/hkg	kg P/ha
		kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte- norm hkg/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm hkg/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm hkg/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm hkg/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm hkg/ha	Kvælstof- norm kg N/ha				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Grønsager, friland																	
400	Asier	25	Ja		135		120		135		110		120	0	30	150	
401	Asparges	25	Nej		150		150		150		150		150	0	20	150	
402	Bladselleri	25	Ja		215		200		215		190		200	0	40	180	
403	Blomkål	25	Ja		255		240		255		230		240	0	40	200	
404	Broccoli	25	Ja		215		200		215		190		200	0	40	200	
405	Courgette, squash	25	Ja		150		135		150		125		135	0	30	150	
406	Grønkål	50	Ja		185		170		185		160		170	0	25	140	
407	Gulerod	25	Ja	400	125	400	110	400	125	400	100	400	110	0,1	35	200	
408	Hvidkål	50	Ja		285		270		285		260		270	0	40	250	
409	Kinakål	25	Ja		195		180		195		170		180	0	35	180	
410	Knoldselleri	50	Ja		235		220		235		210		220	0	40	230	
411	Løg	0	Ja		165		150		165		140		150	0	40	180	
412	Pastinak	25	Ja		165		150		165		140		150	0	35	200	
413	Rodpersille	25	Ja		165		150		165		140		150	0	30	200	
415	Porre	25	Ja		225		210		225		200		210	0	35	200	
416	Rosenkål	50	Ja		240		225		240		215		225	0	40	220	
417	Rødbede	25	Ja		180		165		180		155		165	0	35	200	
418	Rødkål	50	Ja		265		250		265		240		250	0	40	230	
420	Salat	25	Ja		165		150		165		140		150	0	30	150	
421	Savoykål, spidskål	25	Ja		265		250		265		240		250	0	40	230	
422	Spinat	25	Ja		120		105		120		95		105	0	25	125	
423	Sukkermajs	25	Ja		155		140		155		130		140	0	40	150	
424	Ærter, konsum	12	Nej		0		0		0		0		0	0	25	75	
429	Jordskok, konsum	25	Nej		150		150		150		150		150	0	30	120	
450	Grønsager, andre	25	Ja		265		250		265		240		250	0	30	150	
Krydderurter																	
430	Bladpersille	25	Ja		205		190		205		180		190	-	20	100	
431	Purløg	50	Ja		300		285		300		275		285	-	20	100	
432	Krydderurter, støtteberettigede	25	Ja		205		190		205		180		190	-	20	100	
433	Krydderurter, andre	25	Ja		205		190		205		180		190	-	20	100	

Afgøringskode	Afgøringsbetegnelse	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgørelsens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸		
				JB 1 + 3		JB 2 + 4 og 10-12 ¹		JB 1-4		JB 5 - 6		JB 7- 9			kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha
				Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Udyrkede arealer, vildtagne o.l.																	
310	Udyrket mark	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
271	Arealer til rekreative formål ¹⁶	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
Randzoneordningen																	
340	Randzoneordningen	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
341	Randzoneordningen, i kombination med et miljøtilsagn med udtagningsforpligtigelse	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
Særlige afgøringskoder i forbindelse med diverse miljøordninger																	
350	Miljøgræs med N-kvotest ⁵	19	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	3	29	
253	Miljøgræs, MVJ-ordning 1 (80 N) ⁴⁺⁵	22	Nej	2200	80	2200	80	2200	80	2200	80	2200	80	-	7	40	
254	Miljøgræs, MVJ-ordning 2 (0 N) ⁴⁺⁵⁺¹⁹	22	Nej	800	0	800	0	800	0	800	0	800	0	-	0	0	
258	Permanent græs, Ø-støtte	19	Nej	800	19	800	19	800	19	800	19	800	19	-	3	29	
311	Skovtilplantning	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
313	20-årig udtagning med skov	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
312	20-årig udtagning	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
315	Miljøgræs brugt som udtagning	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
317	Vådområder brugt som udtagning	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
318	Miljøtilsagn uden udtagningsforpligtigelse, ikke landbrugsareal	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
319	Miljøtilsagn med udtagningsforpligtigelse, ikke landbrugsareal	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
321	Miljøtiltag, ej landbrugsarealer	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	
320	Braklagte randzoner	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	

Noter til Tabel 1a

- 1) JB 12 kan indplaceres som andre jordtyper ud fra den aktuelle tekstur.
- 2) Korrektion af kvælstofnormen for højere forventet udbytte foretages i forhold til udbyttenerne angivet i parentes, når forfrugten er alt andet end korn. Når forfrugten er korn, sker korrektionen i forhold til den først angivne udbyttенorm.
- 3) Udbytte i ton færdigvarer pr. ha (93 procent tørstof). Der kan omregnes mellem foderenheder og færdigvarer med faktoren 1 FE = 1,2 kg færdigvare. For "græs til fabrik (omdrift)" og "permanent græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år" og "permanent græs til fabrik, min 6 tons udbytte" og "Græs/kl.græs udlæg til fabrik, efter-slæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni" foretages udbyttekorrektion med 30 kg N pr. tons færdigvare. For "kløvergræs til fabrik (omdrift)" og "kløvergræs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år" foretages udbyttekorrektion med 15 kg N pr. tons færdigvare.
- 4) For tildeling af kvælstofkvote til græs og kløvergræs i omdrift, permanent græs, græs-/kløvergræsudlæg og græs-/kløvergræsefterafgrøder gælder kravene til benyttelse i nedenstående Oversigtstabel 1b. Kravene til benyttelse af markerne er angivet ved et minimum antal græssende dyreenheder eller slæt pr. ha.
- 5) Afræsses MVJ-arealer af dyr fra en anden virksomhed, så skal denne virksomhed fratække de afsatte kg N via felt 305 i gødningsregnskabet samt udfylde et Skema B1 med den afsatte mængde kg N og DE.
- 6) Benyttes til græsmarker eller dele af græsmarker, der ikke opfylder kravene for tildeling af norm jf. Oversigtstabellen 1b.
- 7) Kløver omfatter også lucerne, vikke og andre græsmarksbælgplanter.
- 8) Normen kan anvendes, når der tages et slæt efter 1. maj forud for en forårssæt afgrøde med sent såtidspunkt som fx silomajs. Normen kan også anvendes, når der om foråret tages et slæt af italiensk rajgræs forud for høst af frø.
- 9) Normen gælder også for efterslæt af ikke-kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i Oversigtstabellen 1b nedenfor.
- 10) Normen gælder også for efterslæt af kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i Oversigtstabellen 1b nedenfor.
- 11) »Pligtige efterafgrøder« samt efterafgrøder som følge af krav i Miljøgodkendelser. Der trækkes en eftervirkning på 25 kg N pr. ha eller 17 kg N pr. ha »pligtige efterafgrøder«, dyrket i efteråret 2011 fra virksomhedens samlede kvælstofkvote 2011/12. »Pligtige efterafgrøder« med eftervirkning på 25 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt 0,8 DE pr. ha harmoniareal og derover i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE). »Pligtige efterafgrøder«, med eftervirkning på 17 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt mindre end 0,8 DE pr. ha harmoniareal i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE).
- 12) Efterafgrøder der følger ordningen om forhøjet kvælstofkvote ved udlægning af ekstra efterafgrøder
- 13) For kartofler angives udbyttet som afregnet vare, idet der er korrikeret for frasortering og lagringssvind.
- 14) Omfatter normen for vårbyg, havre, vårhvede og blandsæd til grønkorn.
- 15) Omfatter normen for vinterbyg, vinterrug, vintertriticale og vinterhvede samt blandinger til grønkorn.
- 16) Arealer til rekreative formål herunder til vildtpleje og jagt kan gødskes, uden at regne kvælstoffet med i gødningsregnskabet, hvis der er betalt afgift af gødningen, jf. lovens § 14, stk. 2
- 17) For arealer, der har henligget i 5 år eller længere, bruges afgrødenormerne for permanent græs, der ikke er omlagt.
- 18) Værdierne for P og K er vejledende og opgjort for JB 2 + 4 ved normale niveauer af fosforindhold (Pt.) og kaliumindhold (Kt.) i jord. Tilførsel af P og K skal afpasses efter balancen for hele sædskiftet.
- 19) Kvælstofkvoten for arealer med MVJ-tilsagn indgået i 2003, 2004 og 2005, svarer til indholdet af kvælstof afsat af græssende dyr. Krav til antal græssende dyreenheder er fastsat i tilsagnet. Vedr. MVJ-tilsagn indgået i 2006 og efterfølgende år, samt for tilsagn indgået i 2002 eller tidligere: Kvælstof afsat på egne MVJ-arealer af egne græssende dyr fraregnes i opgørelsen af normproduktionen ved brug af felt 319 i gødningsregnskabet.
- 20) **Udbyttенorm i FE/ha**

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, dvs. den afgrøde, der står på markplanen i Fællesskemaet i planperioden, beregnes som afgrødens norm (afhængig af jordtype vælges kolonne 6, 8, 10, 12 eller 14) fratrukket forfrugtsværdien (kolonne 3) af forfrugten, dvs. hovedafgrøden i sidste planperiode. Bemærk, at der kun skal fratrækkes forfrugtsværdi, når der for dette års hovedafgrøde er anført et ”ja” i kolonne 4. Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson, skal forfrugtsværdien kun fratrækkes én gang.

Jordtype:

Jordtypen angives ud fra jordtypen i pløjelaget.

Udbytter:

Tildeling af norm til en afgrøde forudsætter, at afgrøden dyrkes og høstes efter almindelige landbrugsmæssige principper til salg, opfodringen, energiafgrøder eller andet erhvervmæssigt formål, hvor udbytte og anvendelse kan dokumenteres. De fastsatte udbyttednormer for korn, industriafgrøder og frø til udsæd er udbyttet ved den for afgrøden gældende basisvandprocent og renhed ved afregning. For kartofler angives udbyttet som afregnet vare, idet der er korrigeret for frasortering og lagringssvind. For grovfoder er udbytterne i nettofoderenheder. For græs eller grønafrøder, der sælges til grøntørring, kan udbyttet omregnes som 1 FE = 1,2 kg færdigvare.

Normer for grovfoderafgrøder:

Når den høstede fodermængde ikke opfodres på virksomheden, skal den solgte mængde (FE) kunne dokumenteres vha. salgsbilag. Desuden skal modtager af slætgræs dokumentere at slætgræsset anvendes som foder ved hjælp af foderplaner mm. Hvis en virksomhed lader græsarealer afgræsse af dyr tilhørende en anden virksomhed, skal afgræsningen dokumenteres med en kvittering for overførsel af husdyrgødning (Skema B1). Ved anvendelse af eget gårdbiogasanlæg skal afgrøden indregnes i gødnings-regnskabet som tilført organisk materiale til anlægget. Summen af græsudbytte i slæt og afgræsning må ikke overstige 4.000 FE pr. DE ved opfodring på egen bedrift.

Normer for græs i omdrift:

Tildelingen af norm for græs/kløvergræs i omdrift sker efter indholdet af kløver i afgrøden. Desuden skal tildelingen overholde kravet til antal græssende dyreenheder eller slæt angivet i Oversigtstabellen samt normudbytte jf. Tabel 1 kolonne 5,7,9,11 eller 13 afhængig af jordtype. Ved afgræsning skal det kunne dokumenteres, at der på græsmarkerne er et græsningstryk svarende til minimum antal græssende dyr, der er angivet i Oversigtstabellen 1b. Tages der et eller flere græsslæt på arealerne reduceres arealet, hvorpå der skal dokumenteres afgræsning med de i oversigten angivne andele pr. slæt.

Normer for permanent græs:

Tildelingen af norm for græs, permanent græs, græsudlæg og græsfterafgrøder skal overholde kravet til antal græssende dyreenheder eller slæt angivet i Oversigtstabellen 1b samt normudbytte jf. Tabel 1a kolonne 5,7,9,11 eller 13. Ved afgræsning skal det kunne dokumenteres, at der på græsmarkerne er et græsningstryk svarende til minimum antal græssende dyr, der er angivet i Oversigtstabellen 1b. Tages der et eller flere græsslæt på arealerne reduceres arealet, hvorpå der skal dokumenteres afgræsning med de i oversigten angivne andele pr. slæt.

Forfrugtsværdi ved randzoneordningen:

Der efterregnes ingen eftervirkning for efterafgrøder udlagt i forbindelse med randzoneordningen.

Mellemafgrøder udlagt som alternativ til efterafgrøder:

Der efterregnes ingen eftervirkning for mellemafgrøder udlagt som alternativ til efterafgrøder.

Tabel 1b: Oversigtstabel over minimum antal græssende dyreenheder pr. ha (for at normerne for græskategorier kan anvendes⁵)

Afgrødekode	Græskategori	Andele, som hvert slæt på marken beslaglægger af markens samlede areal 1)	Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha 2)
250	Permanent græs med meget lavt udbyttensniveau ³	1,00	0,2
251	Permanent græs med lavt udbyttensniveau	1,00	0,5
252	Permanent græs med normalt udbyttensniveau ⁴	0,50	0,9
253	Miljøgræs, MVJ-ordning 1 (80 N)	0,50	0,7
254	Miljøgræs, MVJ-ordning 2 (0 N) ³	1,00	0,2
255	Permanent græs under 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	1,9
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	1,7
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	2,1
258	Permanent græs, ø-støtte	1,00	0,2
278	Permanent lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne, omlagt mindst hvert 5. år	0,33	1,7
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift)	0,33	1,9
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift)	0,33	1,7
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne	0,33	1,7
263	Græs uden kløver	0,33	2,1
265	Græs/kløvergræs, slæt før forårssået afgrøde eller ital. rajgræs til frø	1,00	-
266	Græs/kløvergræs (under 50 pct. kløver) med ekstremt lavt udbyttensniveau (omdrift) ³	1,00	0,2
267	Græs/kløvergræs (under 50 pct. kløver) med meget lavt udbyttensniveau (omdrift) ³	1,00	0,5
268	Græs/kløvergræs (under 50 pct. kløver) med lavt udbyttensniveau (omdrift) ³	0,50	0,9
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet maj/juni	0,33	1,3
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. august	1,00	0,8
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs	1,00	0,3
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni	0,33	1,1
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1. august	1,00	0,6
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn	1,00	0,3

Noter til Oversigtstabel 1b:

1. Andelen af markens græsareal, som beslaglægges af slæt, kan maksimalt være 1,00.
2. Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke medregnes som græssende dyreenheder. Antal dyreenheder opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen. Når arealer afgræsses af dyr fra anden virksomhed, så skal gødningsoverførslen i kg N og DE angives af denne virksomhed på Skema B1. Bemærk, at det antal DE, der fremgår af Skema B1 multipliceres med 2 for at beregne det aktuelle græsningstryk i græssende DE.
3. Der skal regnes med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis der i gødningsregnskabet fratrækkes flere DE, skal dette antal benyttes.
4. På særligt produktive permanente græsarealer, som ikke er omlagt inden for de seneste 5 år, kan normen for permanent græs, under 50 procent kløver, omlagt mindst hvert 5. år, undtagelsesvist anvendes, såfremt der kan dokumenteres et græsningsniveau svarende til kravet for græs i omdrift, og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal bestå af en foderplan med opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal opgøres ud fra udbyttensnormerne for alle de dyrkede og indkøbte grovfoderafgrøder og foderbehovet beregnes ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.
5. Summen af græsudbytte i slæt og afgræsning må ikke overstige 4.000 FE pr. DE ved opfodring på egen bedrift.

Tabel 1c: Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE

		Størrelse m ³ pr balle	Størrelse kg pr balle	Tørstof kg pr balle	FE pr balle
Hø 200 kg tørstof pr m ³ 85 % tørstof 1,5 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	282	240	160
	Bigballer	2,1	495	420	280
	Rundballer	1,3	300	255	170
Wrapensilage-våd 160 kg tørstof pr m ³ 40 % tørstof 1,2 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	480	160	133
	Bigballer	1,7	680	272	227
	Rundballer	1,3	520	208	173
Wrapensilage-tør 210 kg tørstof pr m ³ 60 % tørstof 1,2 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	420	252	210
	Bigballer	1,7	595	357	298
	Rundballer	1,3	455	273	228

Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor og kalium)

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugts- værdi	Indregning af for- frugtsværdi i af- grødens kvælstof- norm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
					Kg N/ha	Ja/Nej
	1	2	3	4	5	6
Medicinplanter						
440	Solhat	0	Nej	75	20	100
448	Medicinplanter, et- og toårige	0	Nej	80	20	100
449	Medicinplanter, stauder og vedplanter	0	Nej	80	100	100
Havefrø						
650	Chrysanthemum Garland	27	Ja	60	20	50
651	Dild	27	Ja	90	20	60
652	Kinesisk kål	27	Ja	140	35	100
653	Karse	27	Ja	120	30	80
654	Roquette	27	Ja	110	30	80
655	Radis	27	Ja	120	30	80
656	Bladbede, rødbede	27	Ja	210	40	140
657	Grønkål	27	Ja	160	40	100
658	Gulerødder	27	Ja	160	30	90
659	Kål (hvid- og rødkål)	27	Ja	200	40	100
660	Persille	27	Ja	210	40	100
661	Kørvel	27	Ja	180	30	80
662	Majroe	27	Ja	160	40	100
663	Pastinak	27	Ja	120	30	90
664	Skorzonnerod	27	Nej	150	40	100
665	Havrerod	27	Ja	150	40	100
666	Purløg	27	Nej	120	20	90
667	Timian	27	Nej	120	40	60
668	Blomsterfrø	27	Ja	60	30	80
669	Andet havefrø	27	Ja	100	40	100
Småplanteproduktion og planteskoleplanter (friland)						
500	Buske og træer	0	Nej	150	30	150
501	Stauder	0	Nej	300	30	350
502	Blomsterløg	0	Nej	300	45	170
503	En- og toårige planter	0	Nej	300	30	350
Frugt og bær						
510	Melon	25	Ja	135	30	180
511	Græskar	25	Ja	135	30	180
512	Rabarber	50	Nej	100	20	200
513	Jordbær	0	Nej	80	25	130
514	Solbær	0	Nej	160	30	200

Afgøringskode	Afgøde	Forfrugts- værdi	Indregning af for- frugtsværdi i af- grødens kvælstof- norm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
				Kg N/ha	kg P/ha	kg K/ha
515	Ribs	0	Nej	160	30	200
516	Stikkelsbær	0	Nej	100	25	125
517	Brombær	0	Nej	100	25	125
518	Hindbær	0	Nej	100	25	125
519	Blåbær	0	Nej	160	25	125
532	Anden buskfrugt	0	Nej	85	25	100
Træfrugt						
520	Kirsebær, uden undervækst	0	Nej	150	30	200
521	Kirsebær, med undervækst af græs, der udnyttes ¹	0	Nej	200	30	200
522	Blomme uden undervækst	0	Nej	150	30	200
523	Blomme, med undervækst af græs, der udnyttes ¹	0	Nej	200	30	250
526	Hylde	0	Nej	200	30	250
527	Hassel og valnød	0	Nej	85	30	100
528	Æble	0	Nej	140	30	250
529	Pærer	0	Nej	140	30	250
530	Vindruer	0	Nej	140	30	250
536	Spisedruer	0	Nej	140	30	250
533	Rønnebær	0	Nej	100	30	200
534	Hyben	0	Nej	100	30	200
535	Mispel	0	Nej	100	30	200
539	Blandet støtteberettiget frugt	0	Nej	85	30	200
531	Anden træfrugt	0	Nej	100	30	200
Væksthuskulturer						
540	Tomat ²	0	Nej	2350	500	4000
541	Agurk ²	0	Nej	2100	450	3200
542	Salat ²	0	Nej	900	150	1400
543	Andre grønsager ²	0	Nej	800	140	1200
544	Snitblomster og snitgrønt ²	0	Nej	1100	160	1350
545	Potteplanter ²	0	Nej	950	140	1200
547	Planteskolekulturer (stauder og vedplanter undtagen frugtbuske) ²	0	Nej	300	60	400
548	Småplanter (en-årige) ²	0	Nej	300	60	400
549	Lukket system 1 (en-årige) ³	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
550	Lukket system 2 (stauder og vedplanter) ³	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
Andre specialafgrøder						
560	Containerplads 1 (frugtbuske) ⁴	0	Nej	550	60	600
561	Containerplads 2 (en-årige) ⁴	0	Nej	550	60	600
562	Containerplads 3 (stauder og vedplanter undtagen frugtbuske) ⁴	0	Nej	550	60	600
563	Svampe, champignon	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde

Afgøringskode	Afgøringsbetegnelse	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgørelsens kvælstofnorm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium		
					Kg N/ha	Ja/Nej	Kg N/ha
570	Humle	0	Nej	175		25	125
Andre specialafgrøder (forsat)							
579	Tagetes, sygdomssanerende plante	0	Nej	0		0	0
Trækulturer							
580	Skovdrift, alm.	0	Nej	0		0	0
581	Nyplantning i skov med træhøjde under 3 meter	0	Nej	15		10	10
582	Pyntegrønt, økologisk produktion, JB 2+4 - 12	0	Nej	75		10	40
582	Pyntegrønt, økologiske produktion, JB 1+3	0	Nej	100		10	40
583	Juletræer og pyntegrønt, JB 2+4 - 12	0	Nej	75		10	40
583	Juletræer og pyntegrønt, JB 1+3	0	Nej	100		10	40
584	Juletræer og pyntegrønt i fredskov, JB 2+4 - 12	0	Nej	75		10	40
584	Juletræer og pyntegrønt i fredskov, JB 1+3	0	Nej	100		10	40
311	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 1	0	Nej	15		10	40
586	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 2	0	Nej	15		10	40
587	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 3	0	Nej	15		15	50
588	Statslig skovrejsning	0	Nej	15		15	50
589	Bæredygtig skovdrift	0	Nej	0		15	50
Energiafgrøder og anden særlig produktion							
591	Lavskov ⁵	0	Nej	100		15	40
592	Pil ⁵	0	Nej	120		15	50
593	Poppel ⁶	0	Nej	120		15	40
594	Ei ⁶	0	Nej	75		15	50
596	Elefantgræs	0	Nej	75		15	75
597	Rørgræs	0	Nej	75		15	75
598	Sorrel	0	Nej	150		15	75
Øvrige afgrøder							
900	Øvrige afgrøder	0	Nej	60		15	75
901	Naturarealer	0	Nej	0		0	0
902	Naturlignende arealer	0	Nej	0		0	0
904	Åbne arealer i skov	0	Nej	0		0	0
903	Fredskovspligtige lysåbne arealer i skov	0	Nej	0		0	0
Fragået og sammenlagte marker							
200	Fragået mark	0	Nej	0		0	0
201	Mark sammenlagt med anden mark	0	Nej	0		0	0
202	Produentskiftemark	0	Nej	0		0	0

Noter til Tabel 2

1. Beregnes på den del af arealet, der er græsdækket, og som høstes eller afgræsses i planperioden.
2. Kvælstofnormerne gælder for åbne systemer, og er angivet i kg N årligt pr. ha grundareal væksthus. For kulturer dyrket i færre end 52 uger beregnes kvælstofnormen forholdsmæssigt. For tomat og agurk er normen angivet for én dyrknings-sæson. For tomat er dyrknings-sæsonen 9 måneder. For virksomheder, der over for NaturErhvervstyrelsen kan dokumentere, at de har en dyrknings-sæson på 11 måneder, er normen for tomat dog 3000 kg N pr. ha. Normen for salat er baseret på produktion af 7 hold pr. år. For virksomheder, der overfor NaturErhvervstyrelsen kan dokumentere, at de har flere hold end 7 hold pr. år, korrigeres normen forholdsmæssigt.
3. Et lukket system, recirkulerer det overskydende vandingsvand (gødningsvand), således at det føres tilbage til en behold-der (kar eller bassin), hvorfra det ved næste vanding pumpes op og blandes med en vis procent gødningsvand fra gødningsblanderen.
4. En containerplads er et afgrænset, planeret dyrkningsareal på friland, hvorpå der dyrkes planter i potter (containere).
5. Normen for pil gælder kun for pil dyrket med henblik på høst. Normen gælder kun til og med 4. planperiode efter afhugning eller plantning.
6. Normen for poppel, el og lavskov gælder kun for kulturer dyrket med henblik på høst. Normen gælder kun til og med 10. planperiode efter afhugning eller plantning.

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, dvs. den afgrøde der står på side 3 i Fællesskemaet i planperioden, beregnes som afgrødens norm (kolonne 4) fratrukket forfrugtsværdien (kolonne 2) af forfrugten, dvs. hovedafgrøden i sidste planperiode. Bemærk, at der kun skal fratrækkes forfrugtsværdi, når der for dette års hovedafgrøde er anført et "ja" i kolonne 3. Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson skal forfrugtsværdien kun fratrækkes én gang.

Tabel 3: Husdyrgødning, indhold af kvælstof, fosfor og kalium

Tabellen opstiller normer for produktionen af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning. Normerne er inddelt efter husdyrtype, stalddtype og gødningstype. Normerne for produktionen af husdyrgødning er fastsat ud fra, at dyrene er på stald hele året. For visse dyrearter kan kvælstof- og fosforindholdet korrigeres for afvigelser i ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og sammensætning. Se Tabel 4a.

Kode dyre- type	Kode stalld- system	Husdyrart og stalddtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kalium (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 årsko (malkekæg, tung race)						
1201	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	68,9 56,2	18,5 2,0	30,3 77,1
1201	02	Bindestald med riste	Gylle	137,2	20,5	107,4
1201	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	127,1	20,4	103,8
1201	04	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	132,2	20,4	103,8
1201	05	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	129,6	20,4	103,8
1201	14	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajle afløb ¹⁴⁾	Gylle	134,7	20,4	103,8
1201	06	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	147,3	22,8	156,9
1201	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	92,6 50,6	14,3 8,1	106,9 40,8
1201	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	92,6 52,6	14,3 8,1	106,9 40,8
1201	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	92,6 51,6	14,3 8,1	106,9 40,8
1 årsko (malkekæg, Jersey)						
1231	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	58,5 47,7	16,4 1,7	25,7 67,8
1231	02	Bindestald med riste	Gylle	116,6	18,0	93,4
1231	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	108,0	17,9	90,2
1231	04	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	112,3	17,9	90,2
1231	05	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	110,1	17,9	90,2
1231	14	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajle afløb ¹⁴⁾	Gylle	114,4	17,9	90,2
1231	06	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	124,9	19,9	134,6
1231	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	77,9 43,0	12,4 7,1	89,9 35,5
1231	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	77,9 44,7	12,4 7,1	89,9 35,5
1231	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	77,9 43,9	12,4 7,1	89,9 35,5
1 årsammeke (under 400 kg)¹⁾						
1241	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	14,9 23,7	3,7 0,5	10,2 35,1
1241	02	Bindestald med riste	Gylle	41,3	4,2	45,3
1241	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	44,4	4,8	57,6
1241	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	43,8	4,7	55,9
1241	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	27,3 14,7	3,0 1,7	36,6 17,6
1241	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	27,3 15,6	3,0 1,7	36,6 17,6
1241	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	27,3 15,2	3,0 1,7	36,6 17,6

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kalium (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 årsammeko (400-600 kg)¹⁾						
1242	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	21,1 35,1	5,4 0,7	14,2 51,4
1242	02	Bindestald med riste	Gylle	60,2	6,1	65,6
1242	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	64,1	6,9	82,0
1242	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	63,4	6,8	79,7
1242	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	39,4 21,4	4,3 2,4	51,9 25,5
1242	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	39,4 22,8	4,3 2,4	51,9 25,5
1242	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	39,4 22,1	4,3 2,4	51,9 25,5
1 årsammeko (over 600 kg)¹⁾						
1243	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	23,2 40,7	6,1 0,9	15,2 59,1
1243	02	Bindestald med riste	Gylle	68,4	7,0	74,3
1243	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	72,1	7,7	90,6
1243	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	71,4	7,6	88,3
1243	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	44,2 24,4	4,8 2,8	57,1 29,0
1243	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	44,2 26,0	4,8 2,8	57,1 29,0
1243	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	44,2 25,2	4,8 2,8	57,1 29,0
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., tung race)²⁾⁺³⁾						
1202	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
1202	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (27 mdr.)/slagting, tung race)²⁾⁺³⁾						
1203	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	21,5 22,9	6,1 0,6	16,5 34,7
1203	02	Bindestald med riste	Gylle	47,8	6,7	51,2
1203	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	42,7	6,6	49,7
1203	04	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	45,3	6,6	49,7
1203	05	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	44,0	6,6	49,7
1203	16	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ¹⁴⁾	Gylle	46,6	6,6	49,7
1203	06	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	52,3	7,5	68,7
1203	07	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	51,2	7,3	65,3
1203	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	32,9 17,0	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	32,9 18,0	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	10	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	32,9 17,5	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	12	Spaltegulvbokse	Gylle	43,7	6,6	48,7
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., Jersey)²⁾⁺³⁾						
1232	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3
1232	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3

Kode Dyretype	Kode stem	Husdyrart og staldtype	Gødning- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
	Kode stalds-	1	2	3	4	5
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (25 mdr.) / slagting, Jersey) ²⁾⁺³⁾						
1233	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	16,5 16,8	4,6 0,5	12,9 25,6
1233	02	Bindestald med riste	Gylle	35,9	5,0	38,5
1233	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	32,1	5,0	37,2
1233	04	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	34,0	5,0	37,2
1233	05	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	33,1	5,0	37,2
1233	16	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	35,0	5,0	37,2
1233	06	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	39,8	5,7	53,2
1233	07	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	38,7	5,6	49,8
1233	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	25,0 12,7	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	25,0 13,5	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	10	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	25,0 13,1	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	12	Spaltegulvbokse	Gylle	32,8	5,0	36,5
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., tung race ²⁾⁺⁴⁾						
1204	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
1204	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
1 stk. ungtyr, 6 mdr. – slagting (440 kg), tung race ²⁾⁺⁴⁾						
1205	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	12,7 9,0	3,5 0,3	7,1 7,1
1205	02	Bindestald med riste	Gylle	23,5	3,9	14,2
1205	13	Sengestald med fast gulv	Gylle	20,9	3,8	13,1
1205	14	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	22,1	3,8	13,1
1205	15	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	21,5	3,8	13,1
1205	19	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	22,8	3,8	13,1
1205	03	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	25,3	4,2	21,9
1205	04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	24,8	4,2	20,4
1205	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,3	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,8	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,5	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	09	Spaltegulvbokse	Gylle	21,3	3,8	12,4
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1234	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1
1234	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1
1 stk. ungtyr 6 mdr. – slagting (328 kg), Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1235	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	10,0 6,9	2,7 0,3	5,7 5,6
1235	02	Bindestald med riste	Gylle	18,3	3,0	11,2
1235	13	Sengestald med fast gulv	Gylle	16,2	2,9	10,2
1235	14	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	17,2	2,9	10,2
1235	15	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	16,7	2,9	10,2

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 stk. ungtyr 6 mdr. – slagting (328 kg), Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1235	19	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	17,2	2,9	10,2
1235	03	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	19,6	3,2	17,0
1235	04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	19,2	3,2	15,7
1235	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,4	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,8	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,6	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	09	Spaltegulvbokse	Gylle	16,5	2,9	9,7
1 årsso m. 27,5 grise til 7,4 kg ⁶⁾⁺⁷⁾						
Bidrag fra løbe- og drægtighedsstald						
1501	01	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Gylle	15,6	3,8	7,0
1501	02	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Gylle	14,8	3,8	7,0
1501	08	Individuel opstaldning, fast gulv	Fast gødning + ajle	5,3 7,9	2,8 1,1	4,2 3,6
1501	04	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	Dybstrøelse + gylle	4,8 10,2	1,4 2,6	5,8 4,7
1501	05	Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	Dybstrøelse + gylle	4,8 9,9	1,4 2,6	5,8 4,7
1501	06	Løsgående, dybstrøelse	Dybstrøelse	14,0	4,3	16,0
1501	07	Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle	15,4	3,9	7,5
Bidrag fra farestald ⁶⁾						
1502	01	Kassestier, delvis spaltegulv	Gylle	6,7	1,6	3,0
1502	02	Kassestier, fuldspaltegulv	Gylle	6,0	1,6	3,0
1502	05	Friland ⁸⁾	Anden hus- dyrgødning	8,2	1,8	3,2
10 smågrise, 7,4 - 32 kg ⁹⁾⁺¹²⁾						
1511	01	Toklimastald, delvis spaltegulv	Gylle	4,6	1,3	2,9
1511	02	Fuldspaltegulv	Gylle	4,1	1,3	2,8
1511	03	Drænet gulv + spalter (50/50)	Gylle	4,2	1,3	2,8
1511	04	Fast gulv	Fast gødning + ajle	2,0 1,2	1,2 0,2	1,8 1,3
1511	05	Dybstrøelse	Dybstrøelse	3,0	1,4	4,4
10 producerede slagtesvin, 32 – 107 kg ⁹⁾⁺¹³⁾						
1512	07	Delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv	Gylle	25,4	5,7	13,3
1512	08	Delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv	Gylle	24,7	5,7	13,3
1512	01	Fuldspaltegulv	Gylle	23,4	5,7	13,3
1512	03	Drænet gulv + spalter (33/67)	Gylle	24,0	5,7	13,3
1512	04	Fast gulv	Fast gødning + ajle	10,8 9,2	5,1 0,6	8,7 6,2
1512	05	Dybstrøelse, opdelt lejeareal	Dybstrøelse + gylle	9,5 12,2	3,0 2,8	11,0 6,6
1512	06	Dybstrøelse	Dybstrøelse	19,1	6,1	22,0

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødningstype	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
		1	2	3	4	5
Slagtekyllinger, 1000 stk. produceret						
3230 (3205)	01	Produktionstid 30 dage (levende vægt ved slagting, 1,58 kg)	Dybstrøelse	23,6	9,4	16,7
3232 (3201)	01	Produktionstid 32 dage (levende vægt ved slagting, 1,75 kg)	Dybstrøelse	27,1	10,5	18,9
3235 (3202)	01	Produktionstid 35 dage (levende vægt ved slagting, 2,02 kg)	Dybstrøelse	33,1	12,5	22,5
3240 (3203)	01	Produktionstid 40 dage (levende vægt ved slagting, 2,47 kg)	Dybstrøelse	44,4	16,2	29,2
3245 (3204)	01	Produktionstid 45 dage (levende vægt ved slagting, 2,92 kg)	Dybstrøelse	57,4	20,8	36,6
3256	01	Skrabekyllinger, 56 dage (levende vægt ved slagting, 2,40 kg)	Dybstrøelse	40,7	30,3	35,1
3281	01	Økologiske slagtekyllinger, 81 dage (levende vægt ved slagt, 2,15 kg)	Dybstrøelse	77,8	37,9	58,0
Slagtefjerkræ, 100 stk. produceret						
3301	01	Kalkuner, tunge hunner, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	31,8	12,7	18,4
3302	01	Kalkuner, tunge hanner, produktionstid 147 dage	Dybstrøelse	57,8	23,2	34,4
3500	01	Ænder, produktionstid 52 dage	Dybstrøelse	12,2	4,4	9,6
3400	01	Gæs, produktionstid 91 dage	Dybstrøelse	37,7	16,2	18,4
Høns, 100 årshøner (1 årshøne = 365 foderdage)¹⁰⁾						
3101	01	Fritgående, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	17,0 26,9	5,4 10,9	9,2 18,3
3101	02	Fritgående, konsumæg, gulvdrift uden gødningskummer	Dybstrøelse	50,9	16,3	27,5
3101	03	Fritgående, konsumæg, fler-etagesystem	Dybstrøelse + fast gødning	11,4 47,1	3,6 12,7	6,3 21,4
3102	01	Økologiske, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	19,6 31,1	6,9 13,8	9,2 18,3
3102	02	Økologiske, konsumæg, gulvdrift	Dybstrøelse	56,6	20,7	28,1
3103	01	Skrabehøner, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	18,5 29,7	5,9 12,0	10,2 20,3
3103	02	Skrabehøner, konsumæg, fler-etagesystem med gød- ningsbånd	Dybstrøelse + fast gødning	14,0 49,8	4,5 13,5	7,7 22,8
3104	01	Burhøns, konsumæg, gødningskælder	Fast gødning	52,0	15,7	25,8
3104	02	Burhøns, konsumæg, bånd	Fast gødning	53,2	15,7	25,8
3104	03	Burhøns, konsumæg, bånd	Gylle	61,3	15,7	25,8
3105	01	Rugeæg (HPR-høner), gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	45,0 17,5	16,2 8,0	24,5 11,9
Hønniker, 100 stk. produceret						
3111	01	Konsum, bure, produktionstid 112 dage	Fast gødning	6,0	3,2	3,4
3111	02	Konsum, gulvdrift, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	7,6	3,2	3,7
3112	01	Rugeæg (hønniker, HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	Dybstrøelse	9,1	3,3	4,3
Pelsdyr, 1 årstæve						
2400	01	Mink, bure, gødningsrende, ugentlig tømning	Gylle	3,7	0,9	0,6
2400	03	Mink, bure, fast gødning i gødningsrende ¹⁵⁾	Anden husdyr- gødning	2,9	0,9	0,6
Heste						
1101	01	1 voksen årshest, under 300 kg	Dybstrøelse	21,1	4,6	34,7
1102	01	1 voksen årshest, 300 kg – mindre end 500 kg	Dybstrøelse	34,8	7,1	57,9
1103	01	1 voksen årshest, 500 kg – mindre end 700 kg	Dybstrøelse	43,7	9,1	68,9

Dyretype	Kode system	Kode stald-	Husdyrart og staldtype	Gødningstype	Indhold	Indhold	Indhold
					kg kvælstof (ab lager)	kg fosfor (ab lager)	kg kalium (ab lager)
			1	2	3	4	5
1104	01		1 voksen årshest, 700 kg og derover	Dybstrøelse	53,3	11,1	80,9
			Får og geder, 1 moderdyr med afkom				
1300	01		Får	Dybstrøelse	14,6	3,1	36,2
1401	01		Mohairgeder	Dybstrøelse	11,5	2,2	25,0
1402	01		Kødgeder	Dybstrøelse	14,1	2,6	33,2
1403	01		Malkegeder	Dybstrøelse	14,6	3,2	26,4
			Andre dyrearter eller staldsystemer ⁽¹⁾		Kg N pr. DE		
9912	01		Kvæg, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9915	01		Svin, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9931	01		Fjerkræ (æglægning), andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9932	01		Fjerkræ (slagte), andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9933	01		Kalkuner, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9934	01		Gæs, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9935	01		Ænder, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9947	01		Strudsefugle, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9924	01		Pelsdyr, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9913	01		Får, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9914	01		Geder, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9911	01		Heste, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9921	01		Hjortedyr, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9999	01		Andre dyrearter		100,0		

Noter til Tabel 3

- 1) For opdræt og ungtyre benyttes normen for enten årsopdræt, tung race eller tyrekalve/ungtyre, tung race.
- 2) Produktionen af gødning fra opdræt og ungtyre er opdelt i småkalve og i kvier/stude/ungtyre. Kalvene er defineret som småkalve i de første 6 måneder, hvor de går på dybstrøelse, og som kvier/stude/ungtyre i tiden efter overførsel til endeligt staldsystem.
- 3) 1 stk. årsopdræt svarer til 365 foderdage.
- 4) For avlstyre op til 440 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 440 kg. Kode for tungere avlstyre er 1206 og koden for staldsystemet er det samme som for ungtyre.
- 5) For avlstyre op til 328 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 328 kg. Kode for tungere avlstyre er 1236 og koden for staldsystemet er det samme som for ungtyre.
- 6) Normalt fordeler foderforbruget sig for en årssø med omkring 70 pct. i løbe/drægtighedsstalden og 30 pct. i farestalden. Produktionen af gødning for en årssø er derfor opdelt i et bidrag fra løbe/drægtighedsstalden og i et bidrag fra farestalden. Ved angivelsen af antal dyr oplyses det fulde antal årssøer både i løbe/drægtighedsstalden og i farestalden. Hvis man fx har 50 årssøer, oplyses 50 årssøer i løbe/drægtighedsstalden og 50 årssøer i farestalden.
- 7) Sælger du polte, der afviger fra en afgangsvægt på 107 kg, kan du korrigere kvælstof- og fosformængden på samme måde som for slagtesvin med afvigende afgangsvægt.
- 8) Ved normen for frilandsproduktion er det forudsat, at søerne er på stald i løbe/drægtighedsperioden og på friland i fareperioden.
- 9) Ved FRATS-produktion (grise fra fravæning til slagting) benyttes summen af normen for smågrise og normen for slagtesvin. Har du fx 500 FRATS-grise, skriver du 500 smågrise og 500 slagtesvin. Ved korrektion (type 1 eller 2) benytter du formlerne for slagtesvin. Korrektionsfaktoren skal du gange med normtallet for slagtesvin og ikke med summen af normtallene for smågrise og slagtesvin.
- 10) Normtallene er angivet pr. 100 enheder á 365 foderdage. Antal foderdage opgøres ud fra løbende registreringer af dødeligheden og beregnes normalt i effektivitetskontrollen. Antal foderdage kan dog også beregnes vha. følgende formel: (antal indsatte høner gange læggeperiodens varighed i dage) gange 0,5 gange (antal indsatte høner + antal høner ved afslutning)/antal indsatte høner, idet det antages, at dødeligheden er jævnt fordelt over hele produktionsforløbet.
- 11) Husdyrgødningens årlige kvælstofindhold opgøres for andre arter eller staldsystemer ud fra antal dyreenheder gange mængden af kg kvælstof pr. dyreenhed.
- 12) For smågrise er normtallene baseret på leverede smågrise. I stedet kan du benytte producerede smågrise fra en smågriserapport.
- 13) For slagtesvin er normtallene baseret på producerede svin. Baseres opgørelsen på leverede slagtesvin, beregner du de producerede som: Producerede slagtesvin = leverede slagtesvin x 1,01.
- 14) Faste drænedegulve med 2 pct. fald mod langsgående dræn. Gulvet/gangarealet rengøres mekanisk med et skraberanlæg hver anden time. Skraberanlæg afleverer gødningen i en eller flere tværkanaler eller i en langsgående skrabe kanal i midten af gangen. Gulvets samlede lysåbningsareal (spalteåbning) må maksimalt udgøre 5 pct. af gangarealet.
- 15) Gødningssystem med gødningsrender monteret i jordniveau for opsamling af gødning, urin og halm, som efter hver udmugning rives ned i gødningsrenden. Vandspild bortledes via vandafledere monteret under drikkevandsforsyningen.

Tabel 4a Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Kvælstof- og fosforindholdet i husdyrgødningen kan og skal for visse dyrearter korrigeres ved at beregne en korrektionsfaktor. Kvælstof- og fosforindholdet korrigeres herefter ved at gange den beregnede produktion af husdyrgødning med korrektionsfaktoren.

Der er to typer af korrektionsformler. **Type 1** skal bruges ved afvigende ydelses- eller produktionsniveau. Du **skal** korrigerer kvælstofmængden, hvis produktionsniveauet afviger fra standardforudsætningerne. Du **skal ikke** korrigerer for mælkeydelsen, her **kan** du korrigerer. **Type 2** bruges, hvis både ydelses- eller produktionsniveau og foder mængder eller – sammensætning afviger fra standardforudsætningerne (se Tabel 4b). Det er kun tilladt at anvende én af de to typer af korrektionsformler.

For at udregne en type 2 korrektionsfaktor indsættes virksomhedens ydelses- eller produktionsniveau, foder mængde og -sammensætning for den pågældende husdyrart i korrektionsformlen af type 2. For minkproduktion gælder dog, at det kun er muligt at benytte type 2 på baggrund af foderforbrug.

Korrektionsformlerne for malkekøer type 1 er baseret på kg produceret mælk.. Har man ikke tilgængelige tal fra ydelseskontrollen, kan kg produceret mælk beregnes som kg leveret mælk x 1,07.

Korrektionsformlerne for slagtesvin er baseret på afgangsvægt. Har man ikke dokumentation for den reelle afgangsvægt, kan den beregnes som slagtevægt x 1,31.

For at benytte korrektionsformler er det en forudsætning, at samtlige faktorer, der indgår i formlen, skal være fastsat ud fra de faktiske driftsforhold i egen virksomhed. Standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed for kvæg (Tabel 5) og pr. kg for svin (Tabel 6) skal anvendes ved anvendelse af egen avl til fodring af egen besætning. Tabel 6 indeholder også angivelse af indhold af foderenheder pr. kg i fodermidler til svin. Der benyttes følgende benævnelser for foderenheder til svin: FE_{sv} til smågrise, slagtesvin og diegivende søer og FE_{so} til drægtige søer

Malkekøer, tung race:

Type 1	For hver 100 kg mælk, som produceres mere eller mindre end 9420 kg mælk pr. årsko for tung race, tillægges eller fratrækkes 0,57 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af foder mængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (kg \text{ mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,73) / 141,41$ Ved opgørelse af foder mængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (kg \text{ mælk pr. årsko} \times 0,00096) - 0,49) / 20,28$

Malkekøer, Jersey:

Type 1	For hver 100 kg mælk, som produceres mere eller mindre end 6680 kg mælk pr. årsko for Jersey, tillægges eller fratrækkes 0,87 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af foder mængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (kg \text{ mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,08) / 120,18$ Ved opgørelse af foder mængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (kg \text{ mælk pr. årsko} \times 0,00108) - 0,31) / 17,84$

Ammekøer (under 400 kg):

Type 2	Ved opgørelse af foder mængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - 6,78) / 43,64$. Ved opgørelse af foder mængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - 1,35) / 4,14$.
--------	--

Ammekøer (400-600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af foder mængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - 9,33) / 63,62$. Ved opgørelse af foder mængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - 1,89) / 6,06$.
--------	--

Ammekøer (over 600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af foder mængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - 10,29) / 72,41$. Ved opgørelse af foder mængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - 2,10) / 6,91$.
--------	---

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g råprotein pr. FE/6250}) - 6,62) / 26,73$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g P pr. FE/1000}) - 2,17) / 2,96$
Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,81$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g råprotein pr. FE/6250}) - 4,96) / 20,05$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g P pr. FE/1000}) - 1,63) / 2,22$
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (27 mdr.)/slagting, tung race):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g råprotein pr. FE/6250}) - 7,09) / 50,02$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g P pr. FE/1000}) - 1,89) / 6,57$
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (25 mdr.)/slagting, Jersey):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g råprotein pr. FE/6250}) - 5,26) / 37,57$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((\text{FE pr. årsopdræt} \times \text{g P pr. FE/1000}) - 1,40) / 4,95$
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., tung race):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 612$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten kan vægten fastsættes på følgende måde: Fødselsvægten er 40 kg og tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 mdr.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 11,6$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 1,2$.
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 415$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: Fødselsvægten er 25 kg og tilvæksten 20 kg pr. måned op til 6 mdr.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 8,5$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 0,9$
Ungtyre, tung race, 220 - 440 kg*:	
	^{*)} Korrektionsformlen for tung race kan bruges til en slagtevægt på maksimalt 700 kg. Ved en slagtevægt over 700 kg bruges korrektionsfaktoren for en slagtevægt på 700 kg.
Type 1 ^{**)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 1280$. ^{**) Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 33 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).}
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 24,3$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 3,8$.

Ungtyre, Jersey, 145 - 328 kg*:		
	*) Korrektionsformlen for tung race kan bruges til en slagtevægt på maksimalt 525 kg. Ved en slagtevægt over 525 kg bruges korrektionsfaktoren for en slagtevægt på 525kg.	
Type 1 ^{**)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 1008.$	
	**) Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 28 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).	
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 18,9.$	
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 2,9.$	
Søer:		
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 25,14^{1)}$	
	1) Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE _{sv} , sættes FE lig FE _{so} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE _{sv} og FE _{so} anvendes følgende: FE pr. årssø beregnes som summen af FE _{sv} og FE _{so} , og g råprotein pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers råproteinindhold (g råprotein pr. FE _{sv} x FE _{sv} pr. årssø + g råprotein pr. FE _{so} x FE _{so} pr. årssø) / (FE _{sv} + FE _{so}).	
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE pr. årssø} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 5,50^{1)}$	
	1) Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE _{sv} , sættes FE lig FE _{so} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE _{sv} og FE _{so} anvendes følgende: FE pr. årssø beregnes som summen af FE _{sv} og FE _{so} , og g fosfor pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers fosforindhold (g fosfor pr. FE _{sv} x FE _{sv} pr. årssø + g fosfor pr. FE _{so} x FE _{so} pr. årssø) / (FE _{sv} + FE _{so}).	
Smågrise:		
Type 1:	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (12,77 + 0,1789 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 488.$	
	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (4,59 + 0,0214 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 134.$	
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,488.$	
	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g fosfor pr. FE}_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,134.$	
Slagtesvin:		
Type 1 ^{*)} :	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (12,77 + 0,1789 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 2824.$	
	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (4,59 + 0,0214 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 567.$	
	*) Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt x 1,31	
Type 2 ^{*)} :	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 2,824$	
	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FE}_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,567.$	
	*) Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt x 1,31	
Slagtefjerkræ:		
Type 1	Ved afvigende produktionstid (slagtealder _{ny}) eller afvigende produktionsvægt (slagtevægt _{ny}) beregnes korrektionsfaktoren for kvælstof eller fosforproduktionen med nedenstående formler (den fremkomne faktor multipliceres med kvælstof eller fosforproduktionen i den givne kategori)	
	Slagtekyllinger	
	Produktionstid	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)
	Kvælstof	(1 + (slagtealder _{ny} - 30 dage) * 0,075
		Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)
		(1 + (slagtealder _{ny} - 32 dage) * 0,075)
		Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)
		(1 + (slagtealder _{ny} - 35 dage) * 0,069)

		Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40 \text{ dage}) * 0,059)$
Produktionsvægt Kvælstof		Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (N-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,877$
		Levende vægt ved slagtning over 1,75kg (N-prod. ved 1,75kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,829)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (N-prod. ved 2,02 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,02 \text{ kg}) * 0,770)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (N-prod. ved 2,47 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,47 \text{ kg}) * 0,655)$
Produktionstid Fosfor		Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,062)$
		Over 32 dage (P-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32) * 0,091)$
		Over 35 dage (P-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35) * 0,061)$
		Over 40 dage (P-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40) * 0,056)$
Produktionsvægt Fosfor		Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (P-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,730$
		Levende vægt ved slagtning over 1,75 kg (P-prod. ved 1,75kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 1,013)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (P-prod. ved 2,02 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,02 \text{ kg}) * 0,675)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (P-prod. ved 2,47 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,47 \text{ kg}) * 0,626)$
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes vha.:		
	Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 34,33.$	
	Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 39,45.$	
	Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 48,28.$	
	Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 65,01.$	
	Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 84,17$	
	Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 62,88.$	
	Slagtekyllinger, øko., 81 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 113,95.$	
	Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 48,11.$	
	Kalkuner, hanner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 87,82.$	
	Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 2,4)) / 17,26.$	
	Gæs:	$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 2,4)) / 56,08.$	
	Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlerne:		
	Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,7)) / 8,67.$	
	Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,7)) / 9,75.$	
	Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 12,42.$	
	Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 16,19.$	
	Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 20,75.$	

Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 30,17.$
Slagtekyllinger, øko., 81 dage.:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 37,01.$
Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 12,66.$
Kalkuner, hanner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 23,2.$
Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 0,55)) / 4,29.$
Gæs:	$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 0,55)) / 16,03.$

Høns og hønniker:

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes
Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 88,0.$
Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 101,5.$
Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 86,8.$
Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 69,5.$
HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 104,2.$
Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 11,7.$
Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 14,0.$
Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes vha. formlerne:	
Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 18,2.$
Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 22,9.$
Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 18,0.$
Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 15,7.$
HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 24,2.$
Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,2.$
Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,3.$
Mink: (Type 2)	
	Ved opgørelse af fodermængde skal korrektionsfaktoren for kvælstof og fosfor beregnes ved hjælp af formlen: $(\text{kg foder pr. årstæve}) / 243,7.$

Table 4b: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Normerne for indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning angivet i Tabel 3 er fastsat på grundlag af nedenstående forudsætninger om de enkelte husdyrarteres ydelsesniveau og foderforbrug.

Kvæg		FE	Råprotein g pr. FE	Fosfor g pr. FE	Mælke- ydelse*	Mælke- protein pct	Tilvækst kg
1 årsko uden opdræt, malkekvæg	Tung race	7015	172	4,25	9420 kg produceret (9549 kg EKM)	3,38	
	Jersey	5966	172	4,25	6680 kg produceret (8609 kg EKM)	4,10	
1 årsopdræt (kalv 0 - 6 mdr.)**	Tung race	1047	199	4,90			
	Jersey	785	199	4,90			
1 årsopdræt (6 mdr. - kælvning (27/25 mdr.), køer og stude)**	Tung race	2094	170	4,04			
	Jersey	1571	170	4,04			
					Vægt, kg		
					Ind	Slut	
Tyrekalve (0 - 6 mdr.)	Tung race	619	169	4,4	40	220	
	Jersey	442	169	4,4	25	145	
Ungtyre 220 - 440 kg 145 - 328 kg	Tung race	1280	145	4,2			220
	Jersey	1008	145	4,2			183
1 årsammeko (uden opdræt), <400 kg		1525	207	3,6			
1 årsammeko (uden opdræt), 400-600 kg		2207	207	3,6			
1 årsammeko (uden opdræt), 600 kg<		2502	207	3,6			

*EKM = energikorrigeret mælk ** Mængderne er angivet pr. årsopdræt (svarer til 365 foderdage)

Svin	Tilvækst kg	FE* pr. kg tilvækst	FE* pr. årssø	Råprotein g pr. FE	Fosfor G pr. FE	Afgangsvægt kg
1 årssø på stald inkl. 27,5 grise til 7,4 kg			1520	133,0	4,8	
1 årssø på friland inkl. 27,5 grise til 7,4 kg			1630	133,0	4,8	
1 smågris, 7,4 - 32 kg	24,6	1,95		161,0	5,3	32
Slagtesvin, 32-107 kg	75	2,84		148,0	4,6	107

* Ved smågrise og slagtesvin opgøres foderforbrug i FEsv, og ved søer opgives foderforbrug som summen af FEsv og FEso.

Slagtefjerkræ	Foder pr. prod. dyr	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Tilvækst pr. dyr Kg
Slagtekyllinger, 30 dage	2,42	20,7	0,60	1,58
Slagtekyllinger, 32 dage	2,75	20,5	0,59	1,75
Slagtekyllinger, 35 dage	3,29	20,3	0,58	2,02
Slagtekyllinger, 40 dage	4,27	20,0	0,57	2,47
Slagtekyllinger, 45 dage	5,33	19,8	0,57	2,92
Skrabekyllinger, 56 dage	5,52	15,0	0,69	2,40
Slagtekyllinger, øko., 81 dage	6,99	16,9	0,69	2,15
Kalkuner, tunge hunner 112 dage	24,3	19,6	0,79	9,7
Kalkuner, tunge hanner 147 dage	50,7	17,6	0,71	19,1
Ænder, 52 dage	9,75	16,8	0,65	3,7
Gæs, 91 dage	28,0	16,0	0,70	6,5

Høns og hønniker	Foder* kg	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Æg prod.* kg	Tilvækst* Kg
Fritgående	47,4	16,3	0,47	18,9	0,50
Økologiske	47,3	18,0	0,57	18,4	0,50
Skrabehøns	47,1	16,3	0,47	19,1	0,50
Burhøns	40,7	16,4	0,49	20,2	0,25
Rugeæg (HPR-høner)	53,9	15,3	0,52	11,9	2,17
Hønniker, konsum	5,8	16,5	0,70		1,25
Hønniker, HPR (rugeæg)	7,5	16,0	0,60		1,80

* Mængderne er angivet pr. årshøne (svarer til 365 foderdage), henholdsvis pr. produceret hønnike

Pelsdyr	Hvalpe pr. årstæve	Kg foder pr. årstæve
Mink	5,50	243,7

Tabel 5: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg			
Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Roer, rod + top		Enggræs	
Foderroer	74	Varigt enggræs	182
Sukkerroer	60	Græs	
Kålroer	102	Græs, 6-8 cm	200
Turnips	115	Græs, 12-15 cm	194
Rod + top	127	Græs, 20-25 cm	186
Roetop, frisk	190	Helsød, frisk	
Roetop, ensilage	226	Galega	279
Kålroetop	241	Hvidkløver, begyndende blomstring	239
Top + pulpetter	180	Rødkløver, begyndende blomstring	196
Top + halm	205	Fodermarvkål	149
Top + halm + pulpetter	200	Hestebønner	209
Helsød + top	155	Sød lupin	264
Samensilage		Havre, ærter, vikker	206
Ensilerede roer + top + pulpetter	148	Grønbyg før skridning	196
Ensilerede roer + halm	112	Byghelsød	140
Gulerødder og kartofler		Havrehelsød	167
Gulerødder	108	Majs, frisk	128
Kartofler	91	Rug, frisk	175
Lucerne		Ærter	207
Lucerne, begyndende blomstring	231	Lucerneensilage	
Lucerne i blomst	238	Lucerneensilage, høj FK	254
Lucerne efter blomstring	267	Lucerneensilage, lav FK	307
Kløvergræs		Kløvergræsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, 20 % kløver	190	Kløvergræsensilage, høj FK, 20 % kløver	168
Kløvergræs, 12-15 cm, 20 % kløver	185	Kløvergræsensilage, midl. FK, 20 % kløver	190
Kløvergræs, 20-25 cm, 20 % kløver	178	Kløvergræsensilage, lav FK, 20 % kløver	207
Kløvergræs, 6-8 cm, 40 % kløver	198	Kløvergræsensilage, høj FK, 40 % kløver	171
Kløvergræs, 12-15 cm, 40 % kløver	192	Kløvergræsensilage, midl. FK, 40 % kløver	194
Kløvergræs, 20-25 cm, 40 % kløver	185	Kløvergræsensilage, midl. FK, 40 % kløver	212
Kløvergræs, 6-8 cm, 60 % kløver	204	Kløvergræsensilage, lav FK, 40 % kløver	193
Kløvergræs, 12-15 cm, 60 % kløver	198	Kløvergræsensilage, høj FK, 60 % kløver	210
Kløvergræs, 20-25 cm, 60 % kløver	192	Kløvergræsensilage, midl. FK, 60 % kløver	224
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, vanding	180	Kløvergræsensilage, lav FK, 60 % kløver	
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, vanding	201	Græsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, vanding	219	Forårsudlagt ital. rajgræs, ensilage	191
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, ingen vanding	181	Efterafgrøde, helsød, ensilage	214
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, ingen vanding	190	Efterafgrøde, korn, ensilage	223
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, ingen vanding	213	Hundegræs, ensilage	190
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, vanding	194	Varigt enggræs, ensilage	190
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, vanding	195	Græsensilage, høj FK	172
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, vanding	214	Græsensilage, midl. FK	194
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, ingen vanding	174	Græsensilage, lav FK	197
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, ingen vanding	189	Græsensilage, meget lav FK	200
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, ingen vanding	214	NH₃- og NaOH-behandlet halm*	
Italiensk rajgræs		Byghalm, NaOH-behandlet	103
Italiensk rajgræs, forår, tidl.	210	Byghalm, NH ₃ -behandlet, høj ford.	173
Italiensk rajgræs, forår, midt	190	Byghalm, NH ₃ -behandlet, lav ford.	173
Italiensk rajgræs, forår, sen	179	Havrehalm, NH ₃ -behandlet	184
Italiensk rajgræs, efter helsød	186	Hvedehalm, NH ₃ -behandlet	194
Italiensk rajgræs, efter korn	196	Rughalm, NH ₃ -behandlet	255

Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Galega-, kløver- og fodermarvkålensilage mv. Galega, ensilage Hvidkløver, beg. blomstring, ensilage Rødkløver, beg. blomstring, ensilage Fodermarvkål, ensilage Hestebønne, ensilage Lupin, ensilage Havre + ærter + vikker, ensilage	289 264 208 171 247 227 200	Halm, ubehandlet Byghalm, vår Byghalm, vinter Havrehalm Hvedehalm Rughalm Ærtehalm Rajgræshalm Hvidkløverhalm Rødsvingelhalm	175 189 173 152 244 222 163 318 486
Frø Hestebønner Hørfrø Rapsfrø, dobbeltlav Ærter Sojabønner Lupin, gul Lupin, smalbladet Solsikkefrø	265 141 103 188 281 304 266 143	Korn Vinterbyg Vårbyg Havre Hvede Rug Triticale Majs Milo Ris Havre, nøgen	90 92 112 83 82 89 79 94 94 134
Helsædensilage Grønbygensilage Byghelsæd, ensilage, høj fordøjelighed Byghelsæd, ensilage, middel fordøjelighed Byghelsæd, ensilage, lav fordøjelighed Vinterbyghelsæd, ensilage Havrehelsæd, ensilage Hvede-græs, ensilage Hvede-ært, ensilage Hvedehelsæd, ensilage, høj fordøjelighed Hvedehelsæd, ensilage, middel fordøjelighed Hvedehelsæd, ensilage, lav fordøjelighed Majskolbe ensilage Majsensilage, høj fordøjelighed Majsensilage, middel fordøjelighed Majsensilage, lav fordøjelighed Triticalehelsæd, ensilage Grønrug, ensilage Grønbyg-ært, ensilage, 40 % ærter Grønbyg-ært, ensilage, 70 % ærter Grønært, ensilage Byg-ært, ensilage, 20 % ærter Byg-ært, ensilage, 40 % ærter Byg-ært, ensilage, 60 % ærter Ærtehelsæd, ensilage	201 134 149 186 156 195 167 157 116 120 146 77 86 88 92 158 160 177 217 217 150 175 206 210	Hø og grønpiller Lucernehø, i blomst Kløverhø, høj fordøjelighed Kløverhø, lav fordøjelighed Græshø Grønhø, Ekstra Grønhø, Plus Grønhø, Standard Grønhø, lucerne Grønpiller, høj fordøjelighed Grønpiller, middel fordøjelighed Grønpiller, lav fordøjelighed Lucernepiller, høj fordøjelighed Lucernepiller, lav fordøjelighed	235 184 164 151 229 257 278 307 218 247 270 195 221
* Ved leverancer af flydende ammoniak skal den mængde, der efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen må anvendes til ludning af halm, opgøres særskilt. Data fra Fodermiddeltabel og NorFor.			

Tabel 6: Gram råprotein pr. kg foder til svin samt indhold af foderenheder (FE_{sv} og FE_{so}) pr. kg i fodermidler			
Indhold angivet i gram pr. kg foder kan bruges ved korrektion hos fjerkræ.			
Fodermidler	Gram råprotein pr. kg	FE_{sv} pr. kg	FE_{so} pr. kg
Vårbyg 2009	88	1,04	1,04
Vårbyg 2010	93	1,07	1,07
Vinterbyg 2009	86	1,06	1,06
Vinterbyg 2010	92	1,02	1,02
Hvede 2009	85	1,15	1,13
Hvede 2010	92	1,15	1,13
Rug	82	1,10	1,09
Havre	87	0,87	0,89
Triticale	93	1,13	1,12
Rapsfrø DL	179	2,07	2,05
Rapsskrå	345	0,74	0,80
Rapskage 5% fedt	346	0,81	0,86
Rapskage 9% fedt	311	0,89	0,95
Rapskage 11,4% fedt	292	0,92	0,99
Sojaskrå	427	0,88	0,91
Sojaskrå, afskallet	470	0,95	0,97
Sojaprotein HP 300	554	0,95	0,98
Solsikkeskrå, delv. afsk. 14% træstof	371	0,71	0,77
Solsikkeskrå, delv. afsk. 22% træstof	317	0,54	0,63
Solsikkeskrå, delv. afsk. 17% træstof	371	0,68	0,75
Solsikkeskage, delv. afsk. 21% træstof	298	0,75	0,83
Solsikkeskage, delv. afsk. 15% træstof	364	0,95	1,01
Ærter	204	1,01	1,02
Valle, kategori A (Perlac 5,5)	6	0,06	0,06
Valle, kategori B(Perlac 7)	3	0,08	0,08
Fiskemel, standard	704	1,13	1,10
Fiskemel, Island	683	1,34	1,29
Svinefedt 92/10	0	3,79	3,64
Sojaolie	0	4,04	3,88
Rapsolie	0	3,81	3,66
Palmeolie	0	4,04	3,88
PFAD	0	3,77	3,62
Gærfløde, Novo	74	0,16	0,16
Gærfløde, sprit	109	0,22	0,24
1) FE _{sv} og FE _{so} er bestemt på baggrund af beregningsmetode for energiværdi til svin gældende fra 1. september 2006 (PD meddelelse FO 08/06).			

Tabel 7: Beregning af dyreenheder (DE)

Omregningsfaktorerne er fastsat ud fra normtal 2008/09, der er udarbejdet af Danmarks Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. 1 dyreenhed (DE) er fastsat ud fra 100 kg N ab lager pr. DE i det staldsystem, hvor kvælstofindholdet i husdyrgødningen er størst. Der tages dog ikke hensyn til forældede staldsystemer, for visse dyretyper tages heller ikke hensyn til, at en lille andel går på dybstrøelse og for mink er der taget hensyn til, at erhvervet inden 2015 vil reducere kvælstofudskillelsen med 15 %.

Kvæg:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Årsko, malkekvæg tung race uden opdræt (9234 kg mælk)	1 årsko	0,75
Årsko, malkekvæg Jersey uden opdræt (6555 kg mælk)	1 årsko	0,88
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. tung race	1 årstyr	3,7
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. Jersey	1 årstyr	5,0
Årsopdræt, kvier og stude, 6-27 mdr. tung race	1 årstyr	2,0
Årsopdræt, kvier og stude, 6-25 mdr. Jersey	1 årstyr	2,7
Årsammekøer (under 400 kg)	1 årstyr	2,3
Årsammekøer (400-600 kg)	1 årstyr	1,6
Årsammekøer (over 600 kg)	1 årstyr	1,4
Tyrekalve 0-6 mdr. tung race	1 produceret dyr	8,5
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (440 kg) tung race	1 produceret dyr	4,0
Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey	1 produceret dyr	11,5
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (328 kg) Jersey	1 produceret dyr	5,1
Avlstyre tung race	1 årstyr	1,8
Avlstyre Jersey	1 årstyr	2,4

I. Korrektion for mælkeydelse

Ved afvigende mælkeydelse skal der korrigeres på følgende måde:

1. Tung race: Hvis mælkeydelsen afviger fra 9234 kg mælk korrigeres omregningsfaktoren, således at antal køer pr. DE er $1/(0,56414+0,0000833*\text{kg mælk})$
2. Jersey: Hvis mælkeydelsen afviger fra 6555 kg mælk korrigeres omregningsfaktoren, således at antal køer pr. DE er $1/(0,43498+0,000107*\text{kg mælk})$

Mælkeydelsen er den gennemsnitlige årsydelse i kg mælk fra ydelseskontrollen. Besætninger uden for den officielle ydelseskontrol skal anvende leveret mælk pr. årsko * 1,07. Besætninger uden for den officielle ydelseskontrol, hvori der indgår både jersey og tung race, skal anvende en mælkeydelse på henholdsvis 6555 og 9234 kg mælk korrigeret med følgende faktor: (totalt leveret mælk * 1,07 (antal årskøer af jersey * 6555 + antal årskøer af stor race * 9234).

II. Korrektion for afvigende vægtgrænser for tyre (i kg.)

Ved afvigende vægtgrænser for tyre skal du korrigerer på følgende mådeⁱ⁺ⁱⁱ:

1. Tung race:

- a) Fra fødsel til 6 måneder: 1530 kg tilvækst beregner du som 1 DE
- b) Fra 6 måneder til slagtning: 880 kg tilvækst beregner du som 1 DE

2. Jersey:

- a) Fra fødsel til 6 måneder: 1380 kg tilvækst beregner du som 1 DE
- b) Fra 6 måneder til slagtning: 933 kg tilvækst beregner du som 1 DE

III. Korrektion for en anden aldersmæssig sammensætning for opdræt (i mdr.)

På bedrifter, hvor opdrættet eller stude har en anden aldersmæssig sammensætning end ved normal forekomst af opdræt i en kvægbesætning, skal antallet af årsdyr pr. DE beregnes ud fra gennemsnitsalderen for opdrættet ud fra følgende formler:

1. Tungrace

- a) Opdræt, 0-6 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,77 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,146) + 1,93)$
 b) Opdræt, 6-27 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,68 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,146) + 1,93)$

2. Jersey

- a) Opdræt, 0-6 mdr.: Årsdyr pr. DE = $9,02 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,115) + 1,46)$
 b) Opdræt, 6-25 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,76 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,115) + 1,46)$

Gennemsnitsalder i måneder skal angives som den gennemsnitlige alder i løbet af hele planperioden. Et årsdyr beregnes som 365 foderdage.

¹For ældre tyrekalve end 6 måneder beregner du korrektionen ud fra produktionen af tyrekalve fra 6 mdr. til slagtning ligesom yngre tyrekalve end 6 mdr. beregnes ud fra produktionen af tyrekalve fra 0-6 mdr.

¹Hvor du ikke kender den præcise vægt, fastsætter du vægten til og med 13 mdr. på følgende måde:

- a) *Tyre af tung race*: Fødselsvægten er 40 kg, tilvæksten 30 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 33 kg pr. mdr.. Tyre af ammekøer beregnes som tung race.

- *Jerseytyre*: Fødselsvægten er 25 kg, tilvæksten 20 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 28 kg pr. mdr.,
- *Avlstyre* beregnes som tyre op til 440 kg for tyre af tung race og 328 kg for Jerseytyre.

Svin:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Søer med grise til fravæning (4 uger ~ 7,3 kg)	1 årso	4,3
Smågrise fra 7,3 til 32 kg	1 produceret dyr	200
Slagtesvin fra 32 til 107 kg	1 produceret dyr	36
<p>Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr er indeholdt i »søer«, dvs. at polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 107 kg beregnes polte som slagtesvin.</p> <p>Ved afvigende vægtgrænser for smågrise og slagtesvin skal du korrigere på følgende måde¹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Under 40 kg: 4940 kg tilvækst beregnes som 1 DE 2. Fra 40 - 87 kg: 2910 kg tilvækst beregnes som 1 DE 3. Fra vægte over 87 kg: 2000 kg tilvækst beregnes som 1 DE 		
<p>¹Ved afvigende fravæningsvægt fra 7,3 kg ændres omregningsfaktoren for søer med grise til fravæning på samme måde som for smågrise og slagtesvin. Ændringen beregnes ud fra det aktuelle antal pattegrise.</p>		

Fjerkræ:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Høns til æggproduktion	1 årsdyr	166
Hønniker til konsumægproduktion	1 produceret	1400
Hønniker til HPR (Hvid Plymouth Rock)	1 produceret	1100
Slagtekyllinger 30 dage	1 produceret	4200
Slagtekyllinger 32 dage	1 produceret	3700
Slagtekyllinger 35 dage	1 produceret	3000
Slagtekyllinger 40 dage	1 produceret	2200
Slagtekyllinger 45 dage	1 produceret	1700
Skrabekyllinger 56 dage	1 produceret	2400
Økologiske slagtekyllinger 81 dage	1 produceret	1300
Slagtefjerkræ:		
Kalkuner tunge, hunner	1 produceret	310
Kalkuner tunge, hanner	1 produceret	170
Ænder	1 produceret	820
Gæs	1 produceret	270
<p>Ved afvigende slagtealdre for kyllinger i intervallet 25-50 dage beregnes antal produceret pr. DE på følgende måde:</p>		

1. Slagtekyllinger under 32 dage korrigerer du med 250 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
2. Slagtekyllinger mellem 32-35 dage korrigerer du med 233 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
3. Skrabekyllinger mellem 35-40 dage korrigerer du med 160 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
4. Slagtekyllinger inkl. skrabekyllinger over 40 dage korrigerer du med 100 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
5. Økologiske slagtekyllinger korrigerer du med 25 producerede kyllinger pr. DE pr. dag.

Andre husdyrarter:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Moderfår med lam, kød- og malkegeder med kid	1 årsfår/ged	7
Mohairgeder med kid	1 årsged	8,7
Heste under 300 kg	1 årshest	4,7
Heste 300 kg- under 500 kg	1 årshest	2,9
Heste 500 kg- under 700 kg	1 årshest	2,3
Heste 700 kg og derover	1 årshest	1,9
Mink, ildere o.l	1 årstæve	34
<p>For andre dyretyper end de der er nævnt i bilaget, regner du om til dyreenheder ud fra følgende beregningsmetoder (prioriteret rækkefølge):</p> <p>Den producerede gødnings indhold af kvælstof, idet 1 dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager ved det staldsystem med mindst mulig kvælstofab.</p> <p>Opgørelse af foderforbrug, idet der regnes med 5000 foderenheder pr. DE. Opgørelse af det faktiske indhold af næringsstoffer (analyse med tilhørende mængdeopgørelse), idet 100 kg N ab lager svarer til 1 DE. For gødning fra fælles gødningsanlæg (fællesbiogasanlæg o.l.) skal du omregne til dyreenheder ud fra en omregningsfaktor, hvor en dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager.</p>		

Vejledende omregningsfaktorer for særlige og ikke så udbredte husdyrarter*

Ikke så udbredte husdyrarter		
	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Struds (0-3 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	265
Struds (3-12 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	13
Struds (3-14 mdr.) slagtekyllinger	Prod.dyr	11
Struds 12 mdr. æglægning	Opdræt	9
Struds voksen ¹ hun	1 årstyr	8
Struds voksen han	1 årstyr	7
Emu ² (0-3 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	795
Emu (3-12 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	38
Emu voksne	1 årstyr	22
Kanin ³ , angora		75
Kanin, hobby		150
Hare		80
Fasan ⁴ , høner	Avlsdyr	150
Fasan ⁵	Opdræt	5.000
Agerhøns ⁶	Avlsdyr	225
Agerhøns	Opdræt	7.500

Vagtel ⁷	Avlsdyr	450
Vagtel	Opdræt	15.000
Chinchilla ⁸	Avlsdyr	80
Hjorte > 15 mdr.		4,5
Hinder > 15 mdr.		5,4
Unge hjorte 3-15 mdr.		7,1
Unge hinder 3-15 mdr.		8,3
Årshind		5,3
Dådyr		9,1

*Listen er baseret på noterne til tabellen om andre husdyrarter, der er en del af husdyrbekendtgørelsen.

Noter til omregningsfaktorer for ikke så udbredte husdyrarter

1 Ved de voksne dyr forudsættes det, at der gives vedligeholdelsesfoder i 4 mdr. og æglægningsfoder i 8 mdr. om året.

2 Emuer æder en tredjedel af den mængde foder, strudse æder.

3 Enhed udregnet efter årlig gød. produktion på 120 kg fast gød., og 180 liter urin.

4 Udregnet på baggrund af foderenheder, da fasaner går udenfor hele året. Avlsdyr sammenlignes med høns.

5 Sammenlignes med hønniker. Opdrættet sættes ud i naturen.

6 Det skønnes, at der går ca. 2/3 fasan til en agerhøne.

7 Man regner med, at der går 3 til 1 fasan.

8 Tal fra Dansk Pelsdyravl, udregnet på baggrund af kendskabet til mink og chinchilla i almindelighed.

Tabel 8: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug

På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, på følgende betingelser¹:

1	På kvægbruget skal 70 pct. eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 28, stk. 2.
2	Ved roer forstås foderroer. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs. Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1. august.
3	Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31. august til 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
4	Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. a. Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni.
5	Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1. marts.
6	Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som fx rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 pct. kløver ² .
7	Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3. år/5 ha. N kan enten udtages som Total N eller N-min. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor fx i form af N-min beregning og jordanalysekort.
8	Du skal oplyse i din gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode højst udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 4. Du skal også hvert år sende et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til NaturErhvervstyrelsen, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor du oplyser, at du i den afsluttede planperiode har forpligtet dig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelsens § 28, stk. 4.

1) Jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. senest ændret ved bekendtgørelse nr. 114 af 11. februar 2011.

2) Der må dog dyrkes byg/ærtehelsæd, hvis der er udlæg af rent græs i marken.

Skemaer

Skema A: Gødningsplanlægning 2011/12

Skema A (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2011/12

Skema A1: Oversigt over høstudbytter til brug for planperioden 2011/12

Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden 2011/12

Skema B: Gødningsregnskab for planperioden 2011/12

Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2011 til 31. juli 2012

Skema B2: Oplysninger om dyretype og staldtype 2011/12

Skema C: Udlægning af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed

Skema D1: Hjælpekemaer til beregning af harmoniforholdene

Skema D2: Hjælpekema til beregning af græsningstryk

Skema D3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)

Skema E: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2011/12

Virksomhedens CVR-nr.		Underskrift		Dato	
-----------------------	--	-------------	--	------	--

Skema A: Gødningsplanlægning 2011/12

(Du skal kun udfylde skemaet, hvis du *ikke* bruger Fællesskemaet som gødningsplanlægning)

Mark nr.	Areal ha (mindst én decimal)	JB-nr.	Forfrugt	Afgrøde	Grund N-norm iflg. Tabel 1a kg N/ha	Forfrugtsværdi ¹⁾ kg N/ha	Evt. N-korrektion ²⁾ kg N/ha	Afgrødens N-norm pr. ha (korrigeret for forfrugtsværdi og evt. anden korrektion) Kolonne 6 - 7 + 8 kg N/ha	Markens N-kvote Kolonne 2 x 9 kg N i alt	Arealer med efterafgrøder i efteråret 2011 ³⁾	Behov for P kg/ha	Kolonne til noter (Eksempelvis dato for gødsning, areal med plantedække, behov for K)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SUM	a							SUM	b	c		D

- 1) Du skal ikke indregne forfrugtsværdien, hvis der står "Nej" i anden kolonne i Tabel 1a ud for afgrøden "Indregning af forfrugtsværdi...". I så fald skal du skrive værdien "0" under forfrugtsværdi i gødningsplanlægningen.
- 2) Du kan her korrigerer ud fra en konsulenterklæring ved ekstreme vejrtilfælde, hvor udbragt kvælstof bortfyger eller udvaskes, eller eventuelle MVJ-ordninger. Skriv "-" foran tallet, hvis korrektionen er negativ. Hvis kvælstofnormen for en eller flere afgrøder er korrigeret opad som følge af højere forventede udbytter, er det korrektionen, du skal oplyse her. Du skal så udfylde Skema A1 om høstudbytter.
- 3) Hvis du overfører et efterafgrødeoverskud, kan dette areal indgå i beregningen af arealet med efterafgrøder.

Ha

Efterafgrødegrundareal udgøres af: Korn (vår- og vintersæd) vår- og vinterraps, rybs, soja, sennep, ærter, hestebønner, solsikke, olieør, majs, ét-årigt udtagne arealer, herunder brak og andre énårige afgrøder, der ikke har N-optagelse om efteråret i høståret.	E
--	---

Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter (Skema A1 udfyldt) (sæt kryds hvis ja)

Har anvendt særlige harmoniregler på 2,3 DE/ha for kvægbrug, se Tabel 8 (sæt kryds hvis ja)

Skema A: Gødningsplanlægning (fortsat)

Beregning af den samlede kvælstofkvote

kg kvælstof

Kvælstofkvote (inkl. korrektioner for MVJ-tilsagn o.l.) før fradrag for forfrugtsværdi af efterafgrøder og korrektion for kvælstofprognose (overføres fra felt b eller d i første del af skemaet)				l	
Forfrugtsværdi af efterafgrøder i efteråret 2011 (areal overført fra Skema B 2010/11) ⁴⁾	ha	x	=	-	m
Korrektion for kvælstofprognose					
	Antal ha	Kvælstofprognose	I alt		
Grovsand JB 1 + 3					
Finsand JB 2 + 4					
Lerjord JB over 4					
Korrektion i alt				=	+ n
Virksomhedens samlede kvælstofkvote (det maksimalt tilladte forbrug), felt l - m + n					

4) Forfrugtsværdien af efterafgrøder beregnes ved at gange areal med efterafgrøder i 2011 med 17 kg N (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til max. 0,8 DE pr. ha harmoniareal) eller 25 kg N/ha (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til over 0,8 DE pr. ha harmoniareal)

Beregning af det samlede planlagte forbrug af kvælstof (brug af skemaet er frivilligt)

kg kvælstof

Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning	p
Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra anden organisk gødning	q
Planlagt forbrug af kvælstof i handelsgødning, herunder urea	r
Samlet planlagt forbrug af kvælstof, felt p + q + r	s
Forskel mellem kvote og planlagt forbrug, felt o – s (må ikke være mindre end 0)	t

Beregning af arealer med pligtige efterafgrøder (brug af skemaet er frivilligt)

Planperiode	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Overført overskud (ha)	0 ⁵⁾				
Efterafgrødeareal (ha)					
Efterafgrødegrundareal (ha)					
Krav (pct.)					
Krav (ha)					
Reduktion (grønne marker)	-	-	-		
Overskud (ha)					

5) Skal altid være 0. Du skal opgøre overskuddet af efterafgrøder på baggrund af de 4 foregående planperioder. Derfor medtages overskud fra 2006/07 ikke.

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder ⁶⁾	Sæt kryds hvis ja:	
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/11 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover ⁷⁾ (Felt 209/ Felt 106 > 0,8)	Sæt kryds hvis ja:	
Areal med efterafgrøder som følge af randzoneordningen		ha
Efterafgrødegrundareal 2011/12		ha
Overskud af efterafgrøder overført til 2011/12		+ ha
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012		+ ha
Krav til pligtige efterafgrøder		- ha
Evt. ekstra krav til efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse		- ha
Overskud af efterafgrøder		ha

6) Virksomheder med et samlet areal under 10 ha skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder.

7) Hvis der er udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal der etableres mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis der er udbragt under 0,8 DE/ha skal der etableres mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen medtages anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.

Skema A (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2011/12

(Du skal kun udfylde skemaet, hvis du *ikke* bruger Fællesskemaet til gødningsplanlægning)

Du kan bruge det forenklede Skema A (specialafgrøder), hvis du kun dyrker afgrøder oplyst i Tabel 2, og ikke i indeværende planperiode bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning.

Mark nr./ hus nr.	Areal Ha (mindst én decimal)	Forfrugt	Afgrøde	Åbent/ lukket system ¹⁾ (Skriv Å/L)	Grund N-norm Kg N/ha	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Evt. korrektion af kvælstof ³⁾ Kg N/ha	Markens N-norm ²⁾ (kolonne 6 – 7 +/- 8)	Markens/ husets N-kvote (kolonne 2 x 9) Kg N i alt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SUM	a					SUM	n		m

- 1) Et lukket system er et system, hvor det overskydende vandingsvand/gødningsvand recirkuleres.
- 2) Hvis NaturErhvervstyrelsen skriftligt har tilladt, at du kan benytte en højere kvælstofnorm, end den fastsatte fællesnorm for en afgrøde/kultur, er det den forhøjede norm, du skal skrive her.
- 3) Korrektion som følge af konsulenterklæring foretages i denne kolonne. Konsulenterklæring kan gives ved ekstreme vejrligstilfælde, hvor udbragt kvælstof bortfyger eller udvaskes.

Hvis du har brugt en højere kvælstofnorm ²⁾ end anført i Tabel 2, skal du sætte kryds i feltet.

Godkendt forhøjet kvælstofnorm (sæt kryds hvis ja):

Virksomhedens CVR-nr.		Underskrift		Dato	
-----------------------	--	-------------	--	------	--

Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden 2011/12 (Brug af skemaet er frivilligt)

Bemærk, at det er muligt at beregne din produktion af gødning på internettet www.landbrugsindberetning.dk - Regnemaskinen

1. Normproduktion i planperioden 2011/12											
Her kan du beregne, hvor meget kvælstof og fosfor dine husdyr producerer i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012.											
Oplysninger om dyrehold og staldtype				Oplysninger om kvælstof				Oplysninger om fosfor er til eget brug			
Besætningsnr.	Dyretype	Staldtype	Antal enheder* af dyretypen	Gødningstype	Kg kvælstof pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv.	Kg kvælstof i alt	Kg fosfor pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv.	Kg fosfor i alt	
1	Se Tabel 3	Se Tabel 3	Se Tabel 3	Se Tabel 3	Se Tabel 3	Se Tabel 4	Beregnes som: kolonne 4 x 6 x 7	Se Tabel 4	Se Tabel 5	Beregnes som: kolonne 4 x 9 x 10	
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
Sum:							kg N	Sum:		kg P	

* Årsdyr/producerede dyr iflg. enheder i Tabel 3

Skema B: Gødningsregnskab for planperioden 2011/12

Ved indkaldelsen af Gødningsregnskabet modtager du en adgangskode til elektronisk indberetning af Skema B på www.landbrugsindberetning.dk. Nedenstående skema er fortrinsvist til brug ved ophør

Navn	
Adresse	
Telefon-nr.	
CVR-nr.	

Ophør										
Dette felt udfyldes kun ved ophør.										
Ophørsdato (dd-mm-åååå)			-		-					917
Ny brugers CVR-nr.										918

3.1 Arealopgørelse

Samlet dyrket, udyrket og udtaget areal		ha	101
Harmoniareal		ha	106

101 Feltet kan være fortrykt med oplysning fra ansøgningen om Enkeltbetaling. Hvis ikke skal du overføre oplysningerne fra Skema A.
106 Ved opgørelsen fraregnes de arealer, som ikke har en N-norm eller et P-behov, jf. Tabel 1 og 2, samt de arealer, hvor husdyrgødning ikke kan eller må udbringes.

3.2 Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

Startlager pr. 1. august 2011		kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+	kg N 303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+	kg N 304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		-	kg N 305
Husdyrgødning afsat til forbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		-	kg N 321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		-	kg N 320
Husdyrgødning afsat til egne MVJ 0N arealer via græssende dyr		-	kg N 319
Afsat forarbejdet husdyrgødning til ikke-tilmeldt virksomhed		-	kg N 177
Lagerstatus pr. 31. juli 2012		kg N	307
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	-	kg N	306
Slutlager pr. 31. juli 2012 (Beregnes som felt 307 - 306)	=	kg N	309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2011/12 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		=	kg N 308

310 Feltet er fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. aug. 2011 i kg N, svarende til slutlager pr. 31. juli 2011 fra gødningsregnskab for 2010/11.
303 Du skal oplyse din samlede produktion af husdyrgødning. Du kan udregne normproduktionen på www.landbrugsindberetning.dk.
319 Kan kun bruges for aftaler indgået i 2009, 2008, 2007, 2006, 2002 eller tidligere eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005.
177 Feltet kan kun bruges til afsætning af forarbejdet husdyrgødning. Se afsnit 4.4.2 i vejledningen for regler.
309 Slutlager pr. 31. juli 2012 overføres til felt 309. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2012/13.

3.3 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet
Svinegylle	kg N	75 %	kg N 601
Kvæggylle	kg N	70 %	kg N 602
Minkgylle	kg N	70 %	kg N 613
Fjerkrægylle	kg N	70 %	kg N 614
Blandet gylle	kg N	%	kg N 603
Fast gødning	kg N	65 %	kg N 604
Ajle	kg N	65 %	kg N 605
Dybstrøelse	kg N	45 %	kg N 606
Væskefraktion efter forarbejdning	kg N	85 %	kg N 615
Afgasset biomasse	kg N	%	kg N 607
Anden husdyrgødning	kg N	65 %	kg N 611
Forarbejdet husdyrgødning	kg N	%	kg N 612
	kg N	%	kg N 608
I alt	kg N	609	kg N 610

615 Flydende fraktion opstået ved forarbejdning af gylle, hvor den faste fiberfraktion fra separationen anvendes til forbrænding
607 Feltet vil være fortrykt med oplysning om biomasse leveret fra biogasanlæg.
609 Mængden skal være den samme som felt 308.

3.4. Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning (herunder urea)

Startlager pr. 1. august 2011			kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+	kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2012			kg N	705
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	-		kg N	704
Slutlager pr. 31. juli 2012 (Beregnes som felt 705 - 704)	=		kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2011/12 (Beregnes som felt 708 + 703 - 707)		=	kg N	706

708 Feltet vil være fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. august 2011, lig slutlager pr. 31. juli 2011 fra dit gødningsregnskab for 2010/11.

703 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt handelsgødning, fratrukket evt. videresolgt handelsgødning. Husk at forhøje tallet med den mængde handelsgødning, der evt. er købt i udlandet.

707 Slutlager pr. 31. juli 2012 overføres til felt 707. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2012/13.

3.5. Samlet forbrug af kvælstof i anden organisk gødning (opgjort i kg kvælstof)

Startlager pr. 1. august 2011			kg N	814
Indkøbt eller modtaget anden organisk gødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012		+	kg N	805
Anden organisk gødning overført som husdyrgødning til felt 304		-	kg N	818
Lagerstatus pr. 31. juli 2012			kg N	815
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2012)	-		kg N	816
Slutlager pr. 31. juli 2012 (Beregnes som felt 815 - 816)	=		kg N	817
Samlet forbrug af kg kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet (Beregnes som felt 814 + 805 - 817)		=	kg N	804

805 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt eller modtaget anden organisk gødning, fratrukket evt. videresolgt mængde.

818 Feltet bruges hvis den modtagne anden organiske gødning iblandes husdyrgødning/iblandes eget biogas- eller forarbejdningsanlæg.

817 Slutlager pr. 31. juli 2012 overføres til felt 817. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2012/13.

3.6. Andel af kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	Kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet	
Spildevandsslam	kg N	45 %	kg N	185
Komposteret husholdningsaffald	kg N	20 %	kg N	186
Kartoffelrugtsaft	kg N	50 %	kg N	187
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	kg N	40 %	kg N	188
Andre typer af anden organisk gødning	kg N	40 %	kg N	190
	kg N	%	kg N	191
I alt	kg N	¹⁹²	kg N	193

192 Mængden skal være den samme som angivet i felt 804.

3.7. Samlet opgørelse

Virksomhedens samlede kvælstofkvote		kg N	501
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)		kg N	901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 + 502 - 901 - 914 + 915)		kg N	902

501 Ved indkaldelse af gødningsregnskabet vil feltet være fortrykt med oplysning fra ansøgning om Enkeltbetaling ellers skal oplysningerne overføres fra Skema A, felt o. (laves ud fra Tabel 1 samt kvælstofprognosen for 2012)

502 Se afsnit 2.6 om tillæg til virksomhedens samlede kvælstofkvote

Overdraget forbrug i planperioden

Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) <input type="text"/>	⁹⁰⁶	kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) <input type="text"/>	⁹⁰⁴	kg N	915

906 Ved tilforpagtning i løbet af planperioden skal summen af kg N i handelsgødning og anden organisk gødning, der er udbragt på det modtagne areal af den tidligere bruger, lægges til virksomhedens samlede forbrug.

904 Ved bortforpagtning i løbet af planperioden skal mængden af kvælstof i handelsgødning, der er udbragt på arealet før overdragelsestidspunktet, fratrækkes virksomhedens samlede forbrug.

Er en eller flere afgrøder korrigeret for højere forventet udbytte? (Sæt kryds hvis Ja)	☐	401
Er normproduktionen af husdyrgødning korrigeret i forhold til standardforudsætningerne? (Sæt kryds hvis Ja)	☐	404

Opgørelse af efterafgrøder i 2012

3.8. Pligtige efterafgrøder og efterafgrøder, som følge af miljøgodkendelser og randzoneordningen

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (Under 10 ha, under 10 ha efterafgrødegrundareal og momspligtig omsætning under 50.000 kr.)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	113	
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/11 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) / felt 106 (harmoniareal) ≥ 0,8 DE/ha)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	114	
Evt. ekstra krav til pligtige efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse - angives i %		%	119	
Areal med efterafgrøder som følge af randzoneordningen		ha	120	
Efterafgrødegrundareal 2011/12		ha	104	
Overskud af efterafgrøder overført til 2011/12		ha	112	
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012		ha	105	
Krav til pligtige efterafgrøder	Ha		115	
Ændringer i kravet i efteråret 2012 pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder	-	ha	116	
Krav til pligtige efterafgrøder efter evt. reduktion pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder	=	ha	ha	117
Overskud af efterafgrøder (Beregnes som felt 112 + 105 - 117)		ha	118	
113	Virksomheder med et samlet areal under 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder med en momspligtig omsætning under 50.000 kr., skal ikke have pligtige efterafgrøder. Hvis feltet udfyldes skal ingen andre felter i punkt 3.8 udfyldes.			
114	Hvis du har udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal du etablere mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis du har udbragt under 0,8 DE/ha skal du etablere mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen skal du medtage anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.			
119	Hvis du har en miljøgodkendelse med krav om efterafgrøder, skal du skrive hvor mange procent kravet lyder på. Det skal så medregnes i det samlede hektar-krav i felt 115 "Krav til pligtige efterafgrøder".			
120	Hvis du deltager i randzoneordningen, skal du skrive det antal ha du har udlagt som følge af kravet om ekstra efterafgrøder. Det anførte antal ha skal ikke medregnes i de øvrige felter om efterafgrøder.			
105	Her skriver du det antal hektar, der bliver etableret med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012.			
116	Hvis virksomheden har anvendt alternativer til efterafgrøder kan kravet til pligtige efterafgrøder i efteråret 2011 reduceres (se afsnit 5.3).			

Opgørelse af harmoniforhold

3.9. Antal dyreenheder (DE) i perioden (opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201	202	207	208	203	204
	Kvæg	Svin	Pelsdyr, fjerkræ	Får, Geder	Andre Husdyr	I alt DE
	DE	DE	DE	DE	DE	DE
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						DE 209
Har du anvendt det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2011/12, herunder overholdt bestemmelserne i bilag 2 til husdyrgødningsbekendtgørelsen?						☐ 403
Ønsker du at anvende det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2012/13?						☐ 405
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2011/12?						☐ 406

Det erklæres herved at ovenstående udfyldte gødningsregnskab er i overensstemmelse med de faktiske forhold på virksomheden.

Dato: _____910 Underskrift: _____911

Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2011 til 31. juli 2012

Virksomhedens CVR-nr.		<input type="text"/>			
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N					
			166	Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
				☐	
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N					
			166	Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
				☐	
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N					
			166	Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
				☐	
Sum kvælstof (indberettes ikke)		161	Sum dyreenheder (indberettes ikke)	162	

- 153 Gødningsmængden kan kun fratrækkes forbruget, hvis modtager er tilmeldt Register for Gødningsregnskab (gælder dog ikke afsætning til biogas og forarbejdningsanlæg).
- 165 Skal kun angives ved overførsel af afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning.
- 156 Opgøres efter Miljøministeriets husdyrgødningsbekendtgørelse.
- 159 Såfremt husdyrgødningen ikke er blevet leveret, men overført via græssende dyr, sættes kryds i felt 159.
- 166 Gælder MVJ 0-arealer med aftaler indgået i 2002 og tidligere samt 2006 og senere eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005. Gælder desuden 1-årigt tilskud til Pleje af permanent græs.

Skema B2: Oplysninger om dyretype og staldtype 2011/12

2.5 Oplysninger om dyretype og staldtype til gødningsregnskabet

Virksomhedens CVR-nr.	<input type="text"/>
-----------------------	----------------------

Besætningsnummer		<input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang	Vægt afgang	
Alder indgang <input type="text"/>	Alder afgang <input type="text"/>	

Besætningsnummer		<input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang	Vægt afgang	
Alder indgang <input type="text"/>	Alder afgang <input type="text"/>	

Besætningsnummer		<input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang	Vægt afgang	
Alder indgang <input type="text"/>	Alder afgang <input type="text"/>	

Skema C: Udlægning af pligtige efterafgrøder hos anden virksomhed

Virksomhedens CVR-nr.	<input type="text"/>		
Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres	Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐	
ha	Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift	Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐	
Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres	Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐	
ha	Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift	Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐	
Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres	Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐	
ha	Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift	Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐	
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres i alt	ha		

2. Forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2011/12

Her kan du beregne hvor mange DE i husdyrgødning, der er brugt på virksomheden. Forbruget svarer til den producerede mængde (mængden kan beregnes på foregående side), som justeres for lagerforskydninger samt for leverancer af husdyrgødning.

		Antal DE
Startlager for planperioden 2011/12 ¹⁾		
Produktion 1. august 2011 til 31. juli 2012 (overføres fra foregående side, sumtallet for kolonne 4 eller 5)		+
Overførsler af DE i husdyrgødning i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012	Modtaget	+
	Afsat	-
Lagerstatus pr. 31. juli 2012	+	
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012 (forlænget planperiode) til afgrøder, der høstes inden 31. december 2012	-	
Slutlager for planperioden 2011/12	=	-
Samlet forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2011/12		=
1) For virksomheder, der ikke tidligere har været registreret, gælder følgende: Startlageret skal fastsættes ved, at husdyrgødningslageret beregnes eller måles pr. 1. august 2011, heraf fratrækkes den mængde kvælstof i husdyrgødning, der er brugt i perioden 1. august til 30. september 2011 til afgrøder, der er høstet eller afgræsset inden 31. december 2011.		

3. Opgørelse af harmoniforhold

Antal dyreenheder (DE) i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2012 (opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)								
	Kvæg		Svin og andre husdyr	Pelsdyr, fjerkræ, får og geder	Overførsel af husdyrgødning		Lagerforskydning	I alt DE
	1,7	2,3 ⁵⁾			1,4	1,4		
Harmonikrav (DE/ha)	1,7	2,3 ⁵⁾	1,4	1,4	1,4	1,7 ³⁾	4)	
Startlager pr. 1. august 2011 ¹⁾								
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	+		+	+				+
Bidrag fra dyr, der græsser arealer uden gødskningsbehov	-		-	-				-
Modtaget husdyrgødning, inkl. forarbejdet husdyrgødning					+			+
Afsat husdyrgødning, inkl. forarbejdet husdyrgødning								
Afsat mængde i alt					-			-
Lagerstatus pr. 31. juli 2012								
Forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2012								
Slutlager pr. 31. juli 2012 ²⁾								-
Udbragt antal dyreenheder								= DE
Minimumskrav til harmoniareal								= ha
Det harmoniareal, der er til rådighed								ha

1) Startlager = startlager i husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning pr. 1. august 2011 (100 kg N = 1 DE).

2) Slutlager = lagerstatus pr. 31. juli 2012 ÷ forbrug fra 1. august 2011 til 30. september 2012 (100 kg N = 1 DE).

3) Modtaget husdyrgødning medregnes altid med 1,4 DE/ha, dog undtaget bedrifter som benytter undtagelsen på 2,3 DE/ha eller virksomheder der indgår i produktionsmæssig sammenhæng. Afsat husdyrgødning beregnes med 1,4 DE/ha så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettofrigivelse herfra (se pkt. 4) og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha.

4) Når der sker en nettofrigivelse fra lageret, beregnes kravet forholdsmæssigt ud fra produceret og modtaget husdyrgødning. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning.

5) Hvis undtagelsen på 2,3 DE/ha kan benyttes beregnes al husdyrgødning som 2,3 DE/ha, inkl. modtaget husdyrgødning.

D2: Hjælpekema til beregning af græsningstryk

Afgrødekode	Afgrødekategori	Græs areal i alt	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal ²⁾ (Beregnes kol. 1 - 5)	Minimum antal græssende DE pr. ha ³⁾	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 x7)
			Areal m. slæt	Antal slæt i gns. på slætareal	Andel pr. slæt af samlet udbytte	Beregnet slætareal ¹⁾ (Beregnes kol. 2x3x4)			
Kolonne:		Ha. 1	Ha. 2	3	4	5	6	7	8
250	Permanent græs med meget lavt udbyttensniveau ⁴⁾				1,00			0,2	
251	Permanent græs med lavt udbyttensniveau ⁴⁾				1,00			0,5	
252	Permanent græs med normalt udbyttensniveau ⁵⁾				0,50			0,9	
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 N)				0,50			0,7	
254	Miljøgræs MVJ-ordning 2 (0 N) ⁴⁾				1,00			0,2	
255	Permanent græs under 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33			1,9	
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33			1,7	
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33			2,1	
278	Permanent lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne omlagt min. hvert 5. år				0,33			1,7	
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift)				0,33			1,9	
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift)				0,33			1,7	
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne (omdrift)				0,33			1,7	
263	Græs uden kløver (omdrift)				0,33			2,1	
265	Græs/kløvergræs, slæt før vårsæt afgrøde eller ital. rajgræs til frø				1,00			0,6	
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbyttensniveau ³⁾				1,00			0,2	
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbyttensniveau ³⁾				1,00			0,5	
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbyttensniveau ³⁾				0,50			0,9	
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet maj/juni				0,33			1,3	
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. aug				1,00			0,8	
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs				1,00			0,3	
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni				0,33			1,1	
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1. august				1,00			0,6	
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn o.l.				1,00			0,3	
SAMLET KRAV TIL ANTAL GRÆSENDE DYREENHEDER								SUM:	

¹⁾ Det beregnede slætareal må maksimalt være lig arealet i kolonne 2.

²⁾ Hvis du ikke tager slæt, er arealet lig arealet i kolonne 1.

³⁾ Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan du ikke medregne. Antal dyreenheder opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen.

⁴⁾ Du skal regne med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis du i gødningsregnskabet fratrækker normproduktion for flere DE, skal du benytte antal DE fra gødningsregnskabet.

⁵⁾ På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for kløvergræs eller græs uden kløver i omdrift undtagelsesvis benyttes, hvis du kan dokumentere et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbyttensnormerne for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

D3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)

Når egne dyr afgræsser egne MVJ 0-arealer		
Græsningstryk	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab ¹⁾
Over eller lig med 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvote = afsat husdyrgødning ved afgræsning. - Angiv mængden af kvælstof i Gødningsplanlægningen, brug kolonne 8 (N-korrektion) i Skema A. - Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. 	Intet krav om gødningsregnskab
Under 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. - Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. 	Intet krav om gødningsregnskab
1) Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1).		

Når du afgiver eller modtager husdyrgødning til MVJ 0-arealer				
Græsningstryk	Modtager		Afgiver (ejer af dyrene)	
	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab
Over eller lig med 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvote = afsat husdyr gødning ved afgræsning - Angiv mængden af kvælstof i Gødningsplanlægningen, brug kolonne 8 (N-korrektion) i Skema A. - Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. - Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge³⁾ 	Ikke muligt! Skal være med i Register for Gødningsregnskab. Undtagelse ¹⁾ , hvor Græsningsaftale skal foreligge	Gødning overføres via Skema B1 med kryds i felt 166	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾
Under 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. - Brug felt 319 i GHI (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. - Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge³⁾ 	Græsningsaftale skal foreligge ²⁾	Gødning overføres via Skema B1 med kryds i felt 166	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾
1) Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1). 2) Skriftlig græsningsaftale skal minimum indeholde: <ul style="list-style-type: none"> - Oplysninger om dyr eller DE der afgræsser - Græsningsperioden - Størrelsen af græsningsarealet - CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse - Antal slet skal kunne dokumenteres ved salgsbilag 3) Hvis afgiver (ejer af dyrene) er med i Register for Gødningsregnskab, skal der foreligge en kopi af Skema B1 fra afgiver. Hvis afgiver ikke er med i Register for Gødningsregnskab, skal der foreligge en græsningsaftale.				

E: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2011/12

1. Jordbrugers navn, adresse og tlf. nr.

Det er vigtigt, at du har udfyldt alle punkterne 1-6 korrekt og tydeligt. Se bilaget.

Ansøgningen skal du sende i en kuvert mærket "Brødhvede" til: Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N eller på fax-nr. 8740 5200.

Ansøgningen må ikke sendes både via post og fax. Du kan ikke sende ansøgningsskemaet elektronisk via mail eller lignende.

2. Jordbrugers CVR-nr.
(se bilag pkt. 2):

3. Kontraktarealets størrelse (mindst 1 decimal)
(se bilag pkt. 3):

4. Grovvare- eller møllervirksomhedens CVR-nr.
(se bilag pkt. 4):

5. Jeg erklærer, at oplysningerne under pkt. 1 - 4 er rigtige, og

- at der enten i høstår 2010 eller 2011 på jordbrugsvirksomheden er dyrket en hvedesort, som kunne bruges til at få brødhvedenorm i planperioden, og at denne hvede er leveret til grovvare- eller møllervirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 1 (se bilag pkt. 5), og
- at dokumentation herfor foreligger på bedriften, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 4.

6. Min grovvare- eller møllervirksomhed og jeg erklærer, at der foreligger en kontrakt mellem os for høståret 2012 om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3 (se bilag pkt. 6).

_____ Dato (skal udfyldes)

_____ Dato (skal udfyldes)

_____ Ansøgers (jordbrugers) underskrift for pkt. 1 - 6.

_____ Grovvare-/møllervirksomhedens underskrift for pkt. 6.

Afgivelse af urigtige skriftlige oplysninger kan medføre straf efter straffelovens § 163.

Du skal ikke vedlægge dokumentation ved ansøgningen, men du skal opbevare dokumentation i mindst 5 år.

Bilag til ansøgning om brug af brødhvedenormen

Det er afgørende, at dit ansøgningsskema er udfyldt korrekt og med tydelig angivelse af samtlige oplysninger (evt. med blokbogstaver), idet en mangelfuld ansøgning kan medføre, at din ansøgning afvises uden yderligere behandling, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 4¹.

Pkt. 1: Her oplyser du dit fulde navn og adresse og telefonnr. Skriv tydeligt og inden for feltet.

Pkt. 2: Her oplyser du det CVR-nr. på din jordbrugsvirksomhed, der er registreret i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab.

Pkt. 3: Her oplyser du størrelsen på det areal (i ha med mindst 1 decimal), som er omfattet af kontrakten med grovvare- eller møllervirksomhed om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2012.

Pkt. 4: Her oplyser du CVR-nr. på den grovvare- eller møllervirksomhed, som du har indgået kontrakt med om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2012.

Pkt. 5: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) med din underskrift, at oplysningerne i pkt. 1 – 4 er korrekte.

Hvis du er nyetableret jordbruger og ikke tidligere har ejet eller drevet en jordbrugsvirksomhed, eller hvis du har erhvervet arealer, hvorpå der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentation til brug af brødhvedenorm fra den tidligere ejer eller bruger af virksomheden.

Pkt. 6: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) sammen med en grovvare- eller møllervirksomhed ved dateret underskrift, at du for planperioden 2011/12 har indgået kontrakt med grovvare- eller møllervirksomheden om dyrkning og levering af hvede fra jordbrugsvirksomheden til brødfremstilling. Du skal selv sørge for at få repræsentantens underskrift, inden du sender det udfyldte ansøgningsskema, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3, nr. 5. Husk at der skal være dato for begge underskrifter.

Ved kontrolbesøg på din jordbrugsvirksomhed vil vi kontrollere, om du har dokumentation, jf. pkt. 5, og kontrakt for levering af brødhvede, som du skal opbevare på din jordbrugsvirksomhed i 5 år, jf. § 11, stk. 4.

Du skal være opmærksom på, at hvis du giver urigtige skriftlige oplysninger i ansøgningsskemaet, kan du straffes efter straffelovens § 163.

Hvis du har spørgsmål til udfyldelsen af ansøgningsskemaet, kan du telefonisk kontakte Videncentret for Landbrug, Planteproduktion på tlf.nr. 8740 5488.

¹Fødevarerministeriets Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2011/12.

Til behandlingen af ansøgningen indsamler og videregiver Videncentret for Landbrug personoplysninger om dig. Du har ikke pligt til at give oplysningerne, men hvis du ikke giver oplysningerne, kan det få afgørende betydning for din sag. Oplysninger, du giver ved ansøgningen, kan blive videregivet til NaturErhvervstyrelsen, der fører kontrol med reglerne.

Ved henvendelse til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret kan du få at vide, hvilke oplysninger, der er registreret. Du kan gøre indsigelse mod oplysningerne, og du kan kræve, at oplysningerne rettes. Du kan klage til Landscentret over deres behandling af personoplysninger eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5., 1300 København K.

Indeks

- Afbrænding af husdyrgødning; 78
Afgasset biomasse; 36; 63
Afgiftsfritagelse; 11; 80
Afgæsning og slæt; 24
Afmelding, Register for Gødningsregnskab; 67
Afsat husdyrgødning; 37
Alternativer til efterafgrøder; 51
Anden organisk gødning; 73
Biogasanlæg; 75
Brødhvedenorm; 28
Brødhvedeordningen; 27
Dokumentation, afgrøde; 22
Dyreenheder (DE), beregning af; 61
Dødsfald; 67
Efterafgrødegrundareal; 46
Efterafgrøder; 46
Enkeltbetalingsansøgning; 17
Erklæring om overdragelse; 68
Erklæring om udbringning af husdyrgødning;
59
Flerårige energiafgrøder; 54
Forarbejdet husdyrgødning; 36; 76
Forarbejdningsanlæg; 76
Forbrænding af fiberfraktion; 56
Forbrændingsanlæg; 78
Forfrugt; 17
Forpagtningsaftale; 63
Fortrykte oplysninger; 42
Fællesskemaet; 17
Generationsskifte; 67
Græs, kvælstofnormer; 24
Græs, omdrift; 25
Græs, permanent; 25
Græssende dyr; 62
Gødnings- og husdyrindberetning (GHI); 11
Gødningskvitteringer; 39
Gødningsplanlægning; 14
Gødningsregnskab; 11
Handelsgødning; 73
Harmoniareal; 33
Harmonikrav; 57
Harmoniregler; 57
Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til
beregning af produktion af FE; 97
JB-nr. (jordtype); 17
Jordprøver; 60
Kalender for 2011–2012; 8
Klagemuligheder; 82
Konsulenterklæring; 23
Korrektion, type 1; 32
Korrektion, type 2; 32
Kvælstof, beregning af produktion; 30
Kvælstof, korrektion af mængde; 31
Kvælstofafgift; 80
Kvælstofkontrakt; 22
Kvælstofkvote, beregning af; 18
Kvælstofnorm, korrektion; 19
Kvælstofprognosen; 15
Lageropgørelse; 34
Leverandører; 73
Lovgivning og bekendtgørelser; 81
Mellemafgrøder; 52
Miljøbetings tilskud; 19
Miljøgodkendelser; 23
Momspligtig omsætning; 6
MVJ-ordninger; 15; 19
Nyt CVR-nr.; 67
Offentliggørelse af gødningsregnskaber; 82
Ophør af virksomhed; 12
Overdragelse af virksomhed; 68
Overdragelse, slutlagre; 69
Overdraget areal; 45
Personoplysninger, brug af; 82
Pligtige efterafgrøder; 46
Randzoneordningen; 64
Regelsæt; 81
Salg af virksomhed; 12
SKAT i Skive; 80
Skema A; 18
Skema A2; 31
Skema B1; 39
Slutlager; 43
Specialafgrøder; 16
Startlager; 42

Tidsfrister; 8

Tidsfrister, afmelding; 67

Tidsfrister, tilmelding; 11

Tilmelding, frivilligt; 11

Tilmelding, Register for Gødningsregnskab; 11

Udlæg og efterslæt; 25

Undtagelsen om 2,3 DE; 58

Økologiske producenter; 22

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

ISBN 978-87-7120-310-3

Tlf.: +45 3395 8000
Fax.: +45 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk
<http://www.naturerhverv.fvm.dk>